

D A Design Academy
E Eindhoven

•	Voorwoord.....	5	6	Verslag Raad van Toezicht	79
1	Beleid.....	7	7	Jaarrekening	85
1.1	Inleiding		7.1	Balans per 31 december 2023	
1.2	Reflectie MACON 2023		7.2	Staat van baten en lasten 2023	
1.3	Kwaliteitsafspraken		7.3	Kasstroomoverzicht 2023	
1.4	Monitoringscommissie Kwaliteitsafspraken		7.4	Algemene toelichting	
1.5	Verbinding en Dialoog		7.5	Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	
1.6	Diversiteit en Inclusie		7.6	Grondslagen voor bepaling van het resultaat	
1.7	Sectoragenda Hbo Kunstonderwijs		7.7	Toelichting op de onderscheiden posten van de balans 2023	
2	Onderwijs en onderzoek.....	19	7.8	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	
2.1	Inleiding		7.9	Overzicht verbonden partijen	
2.2	Vooropleidingen		7.10	Overzicht geormerkte doelsubsidie (model G)	
2.3	Bacheloronderwijs		7.11	Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	
2.4	Masteronderwijs		7.12	Overige gegevens	
2.5	Lectoraten		7.13	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	
2.6	Kwaliteitszorg		7.14	Instellingsgegevens	
2.7	Internationalisering				
2.8	Awards				
2.9	Profileringsfonds				
3	Presentatie en debat.....	41		Bijlagen	101
3.1	Inleiding		•	Bijlage I: Kwaliteitsafspraken	
3.2	Communicatie Presentatie en Public Relations		•	Bijlage II: Kritische reflectie van de Medezeggenschap op de Kwaliteitsafspraken	
3.3	Community building		•	Bijlage III: Externe Vertrouwenspersonen	
3.4	Graduation Show		•	Bijlage IV: Praktijkgericht onderzoek 1	
3.5	Elevator Radio in Milaan				
3.6	Lecture Series				
3.7	Alumni				
3.8	Social media				
3.9	Identiteit en website				
3.10	Opening Academisch Jaar				
3.11	Vrienden, partners en sponsors				
4	Organisatie.....	59			
4.1	Inleiding				
4.2	Bestuur, management en beleid				
4.3	Medezeggenschap				
4.4	Operations				
4.5	Human Resources				
4.6	Relatie met de regio				
4.7	Huisvesting				
5	Financiën	69			
5.1	Inleiding				
5.2	Kengetallen per 31 december 2023				
5.3	Financiële positie				
5.4	Treasury-beleid				
5.5	Continuïteitsparagraaf				
5.6	Risicomanagement				
5.7	Notitie Helderheid in de bekostiging van het Hoger Onderwijs				
5.8	Verantwoording bestuurskosten en declaraties				

Foto: Ben van Kernenade, Regenerated; door Ronald Smits.

Design Academy Eindhoven (DAE) heeft een prominente plaats in het internationale designonderwijs. Dit is geen vanzelfsprekendheid, het vraagt om een voortdurende inspanning van de academie op uiteenlopende vlakken. Het jaar 2023 laat tal van ontwikkelingen zien in het bachelor- en masteronderwijs die alle tot doel hebben om bij te dragen aan de kwaliteit van het DAE-onderwijs. Naast de bachelor-vooropleiding startte de academie een pre-master, waarmee het portfolio vooropleidingen nu compleet is. DAE zoekt meer dan voorheen naar externe verbinding, zodat de opleiding zo goed mogelijk aansluit op het actuele werkveld. Zo werd met succes geïnvesteerd in samenwerking met regionale en internationale partners, wat op termijn nieuwe mogelijkheden biedt voor onze studenten.

De zoektocht naar een nieuw gebouw voor Design Academy Eindhoven werd in 2023 vervolgd. Gezien de overspannen vastgoedmarkt en de financiële mogelijkheden van de academie is dit een uitdaging. Het is niet eenvoudig om huisvesting te vinden die past bij ons onderwijs van vandaag en van de toekomst. Desalniettemin is er alle vertrouwen dat er in 2024 duidelijkheid zal komen over de toekomstige huisvesting van de academie.

De academie is een levendige en betrokken gemeenschap van studenten, docenten en medewerkers. Het College van Bestuur ziet het onder andere als zijn taak die levendigheid en betrokkenheid te koesteren en stimuleren. Het maakt Design Academy Eindhoven tot een unieke plaats, waar de designers van morgen worden opgeleid, geprikkeld en uitgedaagd.

Eindhoven, april 2024

Joseph Grima
Voorzitter College van Bestuur en Creatief Directeur

Raf De Keninck
Lid College van Bestuur en Directeur Onderwijs, Onderzoek en Organisatie

1.1 Inleiding

In 2023 slaagde DAE erin het recent ingevoerde bacheloronderwijs verder scherp te stellen, gebruikmakend van verschillende evaluatietools en voortdurende reflectie. Daarnaast werd de doorontwikkeling van de masteropleidingen geïnitieerd door middel van meerdere bevragingssessies. Op basis van deze dialogen tussen het hoofd van de masteropleidingen, de afdelingshoofden en het College van Bestuur werden verschillende aspecten geanalyseerd, zoals het huidige portfolio, het onderwijsmodel en het verbindend vermogen van het aangeboden onderwijs. In 2024 zullen deze analyses leiden tot het opstarten van een onderwijsvernieuwing.

De ontwikkelingen binnen het bacheloronderwijs resulteerden ook het afgelopen jaar in een herziening van procedures en processen. Het beleidsbureau werd omgevormd tot een 'onderwijsbureau' om beleid en onderwijs nog meer met elkaar te verbinden. Een nieuw hoofd Onderwijsbureau werd benoemd om de doelstelling 'samen onderwijs maken' te verwezenlijken. DAE streeft naar een onderwijsbureau dat nauw betrokken en verbonden is bij het onderwijs.

Naast de onderwijsontwikkelingen werd in 2023 veel aandacht besteed aan het opbouwen en versterken van de eigen DAE-community. De 'Lecture Series' werd geprofessionaliseerd en geïntensiveerd, en een volledig nieuw opgezette opening van het academiejaar bracht alle studenten, DAE-docenten, hoofden en medewerkers samen. De aanwezigheid van al deze mensen die samen DAE vormen werd beschouwd als een bekrachtiging van waar DAE voor staat. Dit evenement zal voortaan op deze manier worden georganiseerd bij de start van het academisch jaar.

Parallel aan deze ontwikkelingslijn was er ook veel aandacht voor brede samenwerkingen met regionale, nationale en internationale partners uit het werkveld. Vooruitlopend op een samenwerkingsovereenkomst, startte DAE een samenwerking met drie Europese designscholen: Elisava University Barcelona, Umprum Praag en konstFack Stockholm. Binnen dit partnerschap vinden uitwisseling en innovatie plaats op het gebied van onderwijs en kwaliteitszorg. Jaarlijks zullen enkele grotere samenwerkingsprojecten worden opgezet.

Of het nu gaat om vernieuwing van het onderwijs, de opbouw van een interne community of de verbinding met relevante partners

uit de regio: het eigen gebouw fungeert als katalysator en versneller van al deze ingezette ontwikkelingen. De nieuwe huisvesting van DAE moet een toonbeeld zijn van wat design in onze samenleving kan brengen. Dit is bijzonder relevant, vooral nu design zich steeds verder ontwikkelt en op steeds meer terreinen een rol gaat spelen. Vanuit Dutch Design, waarin objecten en materialen een grote rol spelen, breiden het veld en de interesses van onze studenten zich enorm uit naar social design en andere gebieden waarin de interactie met de buitenwereld en de maatschappij centraal staan.

DAE heeft als doel om medio 2027 een nieuw gebouw te betrekken. In samenwerking met de gemeente Eindhoven en met de steun van een groot aantal stakeholders werd het proces voortgezet om dit doel te realiseren.

In het laatste kwartaal van 2023 is een projectgroep gestart om het instellingsplan van 2024 t/m 2028 vorm te geven.

1.2 Reflectie MACON 2023

Het Management Contract (MACON) wordt jaarlijks opgesteld en brengt actiepunten vanuit alle DAE-portefeuillehouders samen in één document. In drie rapportagegesprekken per jaar volgen we de voortgang van de verschillende doelstellingen en projecten en sturen we waar nodig bij.

Het MACON 2023 omvatte vijf speerpunten: kwaliteitsafspraken, NPO-realisatie (Nationaal Programma Onderwijs), positionering DAE-onderzoek, versnellingsagenda onderwijs en systemen op orde.

De implementatie van de kwaliteitsafspraken verliep parallel aan de ingezette onderwijsvernieuwingen, waarbij alle belangrijkste doelen werden behaald. Verschillende analyses, evaluaties en inzichten werden gebruikt om de ingezette koers verder te verbeteren.

Alle gestelde doelen in het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) werden in 2023 gerealiseerd, waarmee het NPO volledig is afgerond. Diverse NPO-programmaonderdelen werden geïntegreerd in het DAE-programma.

In 2023 konden de twee lectoraten 'Transdisciplinaire Designnetwerken' en 'Design & Social Justice' hun positie binnen DAE verder versterken. Onderwijs en onderzoek kwamen structureel samen binnen twee focusmodules in de bachelor. De DAE-professoren (ofwel lectoren) dr. Ian Biscoe en dr. Naomi Bueno de Mesquita konden een volledige lesmodule van zes maanden inrichten rond het thema van hun lectoraat. Bovendien waren de lectoraten nog nooit zo zichtbaar, met bijdragen aan onderwijsontwikkelingstrajecten, de Graduation Show en festivals in de stad Eindhoven.

De versnellingsagenda onderwijs omvat steun voor het realiseren van onderwijsvernieuwing binnen DAE. Deze vernieuwingen resulteerden in een herziening van het onderwijsplan, waarbij specifieke focuspunten uit het programma Kwaliteitsafspraken de richting bepaalden.

Het laatste speerpunt betreft de softwaresystemen die ons dagelijkse werk ondersteunen, zowel op organisatorisch als educatief gebied. In 2023 werd Osiris breder ingezet, werden de mogelijkheden van Afas beter benut en werd het systeem Canvas geïmplementeerd.

1.3 Kwaliteitsafspraken

Het initiële Kwaliteitsafsprakenplan zoals dat is vastgelegd met het ministerie van OCW, legt de focus op de kwaliteitsimpuls van het bacheloronderwijs. De ontwikkeling van het nieuwe bacheloronderwijsmodel vormt de kern van het plan.

Bij de midterm-beoordeling van de Kwaliteitsafspraken in 2022 heeft de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) de minister van OCW positief geadviseerd over DAE. In 2024 volgt de eindbeoordeling. Naarmate de realisatie van het zesjarenplan van de Kwaliteitsafspraken vordert, zien we opnieuw dat er weinig tot geen afwijkingen ontstaan in de uitvoering en in de besteding van de budgetten. De geplande maatregelen van de kwaliteitsafspraken zijn een constante geworden binnen DAE.

Binnen het bacheloronderwijs bracht 2023 aantal nieuwe ontwikkelingen.

Per september 2023 is Canvas als Learning Management Systeem (LMS) geïntroduceerd voor het bacheloronderwijs. Docenten delen hun onderwijsbeschrijvingen, opdrachten en roosters voortaan in Canvas. Hier vindt ook de formatie-assessment van studenten plaats. Communicatie met studenten verloopt zoveel mogelijk via Canvas. De invoering van dit systeem is in 2023 nog niet volledig voltooid en voelt voor veel docenten nog onwennig. Verdere ontwikkeling, nadere instructies en uitbreiding vinden nog plaats 2024.

Om het aanbod van de Studios actueel te houden werkt DAE met een maximale looptijd van acht jaar voor elke Studio. In 2023 werd Studio Urgencies naar aanleiding hiervan afgesloten. Studenten kunnen in het studiejaar 2023/2024 kiezen uit tien Studios (meer hierover: zie 2.3).

Met het oog op de evaluatie van het nieuwe bachelor-onderwijsmodel heeft DAE een herziene evaluatiecyclus gestart onder studenten. Aan het eind van elk semester vindt een online-evaluatie plaats per studieonderdeel, waarbij specifieke vragen rond het betreffende studieonderdeel worden aangevuld met vragen rond communicatie, organisatie en faciliteiten in algemene zin. Daarnaast vinden gesprekken plaats met studenten per studiejaar.

Dankzij de evaluatie van het onderwijsmodel is Essentials voor 2023-2024 beter vormgegeven. De

invulling is beter afgestemd op de Studios waarvoor studenten kunnen kiezen. Ook de instructies van de werkplaatsen zijn grondiger geworden. Het programma geeft eerstejaars bachelorstudenten nu een steviger basis voor de rest van de opleiding.

1.4 Monitoringscommissie Kwaliteitsafspraken

Gaandeweg verloopt de uitvoering van de kwaliteitsafspraken steeds meer volgens het oorspronkelijke plan. In het begin van dit meerjarige project waren verschillende bijstellingen nodig. Inmiddels vragen activiteiten nauwelijks meer om aanpassing of herziening. De posten van de kwaliteitsafspraken zijn opgenomen in de meerjarenbegroting en realisatie volgt de geplande ontwikkeling.

Eind 2022 is de monitoringscommissie geraadpleegd over de inhoud, de budgettering en de planning van de diverse kwaliteitszorgprojecten. De uitgaven en de behandeling van onbestede budgetten in de meerjarenbegroting werden goedgekeurd en vastgesteld.

De monitoringscommissie heeft in 2023 geen eigen sessies gehad. Monitoring vond plaats door de medezeggenschap via raadpleging van ontwikkelingen en (meerjaren)begroting op hoofdlijnen, waarin geen bijstellingen zijn geweest op het niveau van de kwaliteitsafspraken. In 2024 zal de monitoringcommissie betrokken worden bij de verdere uitvoering en afronding van het plan van de kwaliteitsafspraken en de evaluatie ervan. De commissie zal deels een nieuwe samenstelling hebben.

Een kritische reflectie van de medezeggenschap op de kwaliteitsafspraken voor 2023 is opgenomen in bijlage II.

1.5 Verbinding en Dialoog

Educational Day

De Educational Days zijn bedoeld als ontmoetings- en leerdagen, waar gelegenheid is om ervaringen te delen en nieuwe inzichten op te doen over het onderwijs aan DAE, met de focus op de ontwikkeling van didactische vaardigheden. In 2023 vond één Educational Day plaats, op 5 april. De Educational Day in 2023 werd voor zowel de bachelor als de master georganiseerd, met twee aparte programma's. Ook de werkplaatsmedewerkers werden uitgenodigd om deel te nemen aan de Bachelor Educational Day.

Na de opening door Educational Office en Bachelor Master Desk, waarin enkele updates over het onderwijs werden gedeeld, konden medewerkers van de bachelor en werkplaatsmedewerkers in de ochtend en in de middag een workshop volgen. Er kon een keuze gemaakt worden uit 'The Risk of Quality' door Annemarië Schepers, 'The Art of Meandering' door Corrie Nagtegaal, 'Guiding Students From Diverse Cultural Backgrounds' door Laura Metwally en 'Inner Play in a Study Narrative' door Eva den Heijer en Imara Felkers.

Naast deze workshops was er voor alle docenten binnen de Fundamentals een apart programma waarin een constructief gesprek werd gevoerd met de creatief directeur en de directeur onderwijs, onderzoek en organisatie over de onderwijsvernieuwing ten aanzien van de Fundamentals-leerlijn.

Deelnemers aan deze workshops gingen in de middag aan de slag met het bespreken en formuleren van mogelijke verbeteringen binnen Fundamentals. De dag werd afgesloten met het gezamenlijk delen van de bevindingen van de verschillende workshops.

Voor medewerkers van de masteropleiding stond de dag in het teken van kennismaken en verbinden, waarbij de verschillende afdelingen hun visie op onderwijs presenteerden en informatie en ervaringen deelden. Er werd ingezoomd op verschillen en overeenkomsten tussen de afdelingen onderling en hun onderwijsmethoden. Ook het bespreken van de Thesis Proposal Pilot was onderdeel van de Educational Day. Tot slot werd in een 'Toolkit Sessie' besproken tegen welke uitdagingen de verschillende afdelingen aanlopen op het gebied van motivatie van studenten, groepsdynamiek, feedback geven en diversiteit en cultureel bewustzijn. Ten slotte werden onderwijstools uitgewisseld die binnen de verschillende afdelingen gebruikt worden om met deze uitdagingen om te gaan.

Informeren en delen

De DAE-gemeenschap wordt op diverse manieren geïnformeerd over ontwikkelingen in het onderwijs en andere actuele zaken. De DAE Letter van de afdeling Communicatie Presentatie en Public Relations brengt iedereen op de hoogte van actuele presentaties, tentoonstellingen en publicaties van medewerkers van DAE. In het HR-bulletin wordt informatie over ontwikkelingen op personeelsgebied gedeeld. Als de omstandigheden hierom vragen is er incidenteel een nieuwsbrief van het College van Bestuur. De niet-onderwijzende medewerkers worden in

maandelijkse meetings op de hoogte gehouden van belangrijke ontwikkelingen.

Gemeenschap

Verbinding en dialoog binnen DAE worden verder gefaciliteerd door activiteiten van de afdeling Communicatie Presentatie en Public Relations (zie hoofdstuk 3). Een door studenten geleide lezingenreeks brengt extra informatie die studenten interessant vinden en biedt gelegenheid voor medewerkers en studenten uit verschillende leerjaren en opleidingen om elkaar te ontmoeten en met elkaar in gesprek te gaan. Vivian Cintra en Ilga Minjon spraken bijvoorbeeld over het onderwerp spreken: naar wiens stemmen wordt geluisterd en hoe worden deze stemmen gebruikt?

De in 2023 gelanceerde Community Experimental Grant geeft studenten de mogelijkheid van financiële ondersteuning bij de ontwikkeling van bijeenkomsten gericht op samen leren of samenzijn. Er zijn 21 grotere en kleinere bijeenkomsten georganiseerd. Zo werd bijvoorbeeld het 'Spring Together-evenement' georganiseerd door de Student Council om gezamenlijk het jaar af te sluiten met studenten en medewerkers. Ook is door studenten onder andere een intern magazine ontwikkeld, een kook- en eetclub opgericht, er zijn filmavonden georganiseerd en participatieve, duurzame modeshows ontwikkeld. DAE verbindt zich ook met de bredere gemeenschap in Eindhoven en Nederland via partner- en vriendenprojecten (voor meer hierover: zie 2.3, 2.4 en 2.5).

1.6 Diversiteit en Inclusie

Diversiteit en inclusie (D&I) heeft in 2023 in het teken gestaan van plannen opzetten voor de komende jaren, verbinding, ontwikkeling en aanpassing van beleid en verdere ontwikkeling van faciliteiten en procedures om D&I te verbeteren. D&I Officer Leigh Tukker was hiervoor verantwoordelijk.

Toegankelijkheid

Studenten en medewerkers die uit het buitenland komen of onderdeel uitmaken van een minderheidsgroep ervaren vaak meer obstakels bij het navigeren in een nieuw instituut, een andere stad of een nieuw land.

In 2023 werd een gekozen-roepnaam-beleid geïntroduceerd na een verzoek van studenten en medewerkers om dit mogelijk te maken. Het was voorheen al mogelijk om iedere roepnaam te kiezen bij registratie. Een simpele procedure om roepnamen

te wijzigen is geïntroduceerd, vergezeld van een bewustwordingscampagne over de mogelijkheden en hoe om te gaan met veranderingen. Daarnaast wordt het gebruik van genderspecifieke aanschrijfvormen (termen zoals meneer en mevrouw) zoveel mogelijk vermeden in communicatie vanuit DAE.

De Student Councillors-pagina op de DAE-website is uitgebreid. De pagina biedt nu meer informatie over zaken als studeren met een handicap, adressen van gemeenschappen voor minderheden en mentale gezondheidsondersteuning, mogelijkheden voor financiële ondersteuning en hoe te handelen bij ziekte.

Ned Kaar begon in 2023 als Alumni Coordinator & Housing Officer. In zijn rol adviseert hij studenten bij het vinden van huisvesting en helpt hij alumni bij de overstap naar de arbeidsmarkt, inclusief advies over visa voor internationale studenten. Voor meer informatie hierover zie sectie 3.

Nieuwe studenten gaven aan dat zij er moeite mee hadden om alle locaties in DAE te vinden. Daarom hebben we verbeteringen aangebracht in de bewegwijzering.

De cum laude-regeling is aangepast om te verduidelijken dat de tijdsbeperking om een cum laude te behalen niet van toepassing is voor studenten die door omstandigheden studievertraging hebben opgelopen, zolang die omstandigheden van tevoren bekend waren bij de examencommissie.

Er is een review gemaakt van de Space of Stillness, de rust-, meditatie- en lactatieruimte. De review heeft als doel om deze ruimte inclusiever te maken. Aanpassingen van de ruimte volgen begin 2024.

Toegankelijkheidsinitiatieven uit eerdere jaren zijn voortgezet. Het gebouw is nog steeds grotendeels toegankelijk voor rolstoelgebruikers en de toiletten zijn gender-inclusief. Ook in 2023 organiseerde DAE samen met stichting Kubes twee rondleidingen voor personen met een visuele handicap bij de Graduation Show. Verder zijn er koptelefoons aangeschaft voor de tours zodat deze makkelijker te volgen zijn in drukke ruimtes. Daarnaast kunnen internationale studenten van buiten Europa nog steeds werken voor DAE, bijvoorbeeld in vertegenwoordigingsraden, bij evenementen en in de Zbar.

Sociale veiligheid

De gedragscode en de meldprocedure zijn in 2023 herzien en uitgebreid, in samenwerking met G&I

International. De nieuwe versie zal in 2024 worden gelanceerd. G&I International is gespecialiseerd in de ondersteuning van organisaties bij de inrichting van hun governance- en integriteitsprocedures. G&I heeft workshops verzorgd voor het management-team, de studentdecanen en de D&I officer over de werking van de gedragscode en de meldprocedure.

De twee externe vertrouwenspersonen voor DAE zijn Tamara de Reu en Jeroen Zweerts, werkzaam voor de organisatie De Vertrouwenspersoon. Tijdens de introductieweken voor de bachelor- en masterstudenten en op de Educational Day voor medewerkers van de bachelor verzorgden De Reu en Zweerts presentaties. De vertrouwenspersonen doen verslag van hun activiteiten in bijlage 3.

Om een veilig en plezierig leerklimaat te bevorderen worden aan het begin van een lesreeks groepsafspraken gemaakt. Hierbij kan worden gesproken over onder andere les-regels en verwachtingen, praktische communicatiemethodes en conflictoplossing, documentatie van beeld- en geluidsmateriaal, de gedragscode en mogelijkheden voor steun.

De structuren zijn in 2023 verder ontwikkeld. In het bacheloronderwijs wisselen studenten regelmatig van lesgroep en worden de groepsafspraken gemaakt door Studio-leiders en de coördinatoren in samenspraak met de studenten. In het masterprogramma volgen de studenten hetzelfde lesprogramma in dezelfde groep. Groepsafspraken worden opgesteld in een gesprek met de studenten, het hoofd van het masterprogramma en de coördinator, gefaciliteerd door de D&I officer.

Participatie en inspraak

DAE vindt het belangrijk dat medewerkers en studenten zeggenschap hebben in de beslissingen die hen aangaan. Studenten en medewerkers worden vertegenwoordigd door verkozen leden van de Instituutsmeezeggenschapsraad (IMR), de Bachelor Opleidingscommissie (BOC) en de Master Opleidingscommissie (MOC). Daarnaast heeft de Student Council regelmatig onafhankelijk overleg met het college van bestuur.

D&I officer Leigh Tukker organiseerde ook dit jaar 'Tea with Leigh'. Dit zijn sessies waarin studenten en medewerkers structureel op een laagdrempelige en ontspannen wijze D&I-zaken kunnen bespreken, kwesties aan de orde kunnen stellen en input kunnen geven zodat deze meegenomen kunnen worden in D&I-plannen.

Medewerkers

DAE streeft ernaar een diverse en inclusieve organisatie te zijn. In 2023 zijn de vacatureteksten herzien om kandidaten van diverse achtergronden aan te trekken. Tevens is een anti-discriminatiebeleid opgezet voor werving en selectie.

Een inclusieve organisatie vereist ook kennis en kunde op het gebied van diversiteit bij alle medewerkers. Voor managers en coördinatoren zijn er twee workshops 'Samenwerken zonder vooroordelen' georganiseerd. Deze workshops zijn verzorgd door Barbara Bos van All Aboard en gebaseerd op de training 'Selecteren zonder vooroordelen' van het College voor de Rechten van de Mens. In de workshop werd gesproken over de invloed van onbewuste vooroordelen op samenwerking, werd het juridische kader behandeld en werden praktische handvaten geboden.

Tijdens de Educational Day werd een workshop verzorgd door Laura Metwally van ECIO over het begeleiden van studenten met diverse culturele achtergronden. De workshop ging onder andere in op culturele verschillen, onbewuste vooroordelen en er werden communicatiestrategieën geboden.

Ook werd er een train-de-trainer-sessie verzorgd door Willem van Hoorn, die een kijkje in de keuken bood van de workshop voor nieuwe internationale medewerkers bij TU/e. Dit in voorbereiding op vergelijkbare workshops die DAE wil gaan bieden. In de workshop werd gesproken over manieren om culturele verschillen te verduidelijken en hoe deze tot uitdrukking komen. Zie sectie 4.5 voor meer informatie over activiteiten van HR op dit gebied.

Onderwijs

Het onderwerp Diversiteit en inclusie (D&I) maakt een belangrijk deel uit van het onderwijs aan DAE. Veel studenten werken aan projecten op dit gebied.

In de bachelor komt D&I aan bod in de Contextual Design-vakken van het Fundamentalsprogramma en in de op social design gerichte Studios, zoals Studio Digital Native en Morning Studio. In het eerste studiejaar stelt theorieducent Maxime Benvenuto (Contextual Design) kritische vragen bij de canon van design. Hij bespreekt onder andere het gebrek aan diversiteit in (kunst)historische perspectieven, door de oorspronkelijk eurocentrische, op de bourgeoisie gerichte achtergrond van design.

In het tweede jaar wordt dieper ingegaan op post-koloniale en queer-theorieën bij Contextual Design door Michel Barchini, Sondi Rumohr, Ilga Minjon en Poppy Robathan. De projecten van de Morning Studio waren eind 2023 gericht op de toegankelijkheid van creativiteit bij twee basisscholen en een middelbare school. De studenten werkten hierbij met kinderen uit een werkende klasse- of vluchtelingenachtergrond. De projecten worden begin 2024 gepresenteerd voor inspiratie bij de lerarenopleiding op Hogeschool de Kempel in Helmond.

Alle bachelorstudenten lopen een semester stage. Het is gebruikelijk dat stagiairs in het designveld geen stagevergoeding ontvangen. Dit kan leiden tot onbedoelde uitsluiting van minder vermogende studenten. Stagecoördinator Miki Dai is het gesprek aangegaan over stagevergoeding met alle organisaties die interesse hadden in het aannemen van een DAE-stagiair. Verder heeft zij informatie gedeeld met studenten over de manier om een stagevergoeding te bespreken bij zelfgezochte stageplaatsen.

In de masterprogramma's komt D&I in aan bod in alle programma's. Vooral Social Design en Contextual Design houden zich veel bezig met diversiteits- en inclusie-onderwerpen. Gabriel Fontana gaf bijvoorbeeld workshops in het Social Design-programma. Eén workshop ging over het deconstrueren van de patriarchale en koloniale achtergrond van sport en het heroveren van deze ruimtes om alternatieve vormen van saamhorigheid te creëren en queer-toekomst te accommoderen. Een tweede workshop richtte zich op openbaar vervoer en hoe dit normen met betrekking tot ras, geslacht en klasse kan versterken.

In 2023 keerde het Social Justice Lab terug, geleid door Prof. Dr. Naomi Bueno de Mesquita. Met haar komst is de naam van het lectoraat veranderd in Design and Social Justice. Zij wordt ondersteund door DAE-alumnus Toni Wagner, Coördinator Design & Social Justice. In het lectoraat worden problemen met representatie geadresseerd, traditionele designmethodes ter discussie gesteld en diverse perspectieven geïncorporeerd. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van methodes zoals PAR (Participatory Action Research). Meer hierover: zie 2.5 en bijlage 4.

1.7 Sectoragenda Hbo Kunstonderwijs

Design Academy Eindhoven (DAE) speelt een cruciale rol in de beleidsontwikkeling van het landelijke Kunst

Onderwijs (KUO). De Sectoragenda Hbo Kunstonderwijs 2021-2025 van de Vereniging Hogescholen (VH) omvat speerpunten en doelstellingen die door DAE worden onderschreven. In de afgelopen jaren zijn deze vertaald naar concrete beleidsdoelstellingen en acties, waar inmiddels invulling aan is gegeven. Hieronder worden enkele van deze initiatieven benoemd.

Veerkrachtige Sector

Weerbare studenten

Het nieuwe bachelor-curriculum van DAE biedt studenten veel keuzemogelijkheden en vormt de basis voor hun ontwikkeling op basis van hun eigen kracht, ondersteund door optimale begeleiding. Het curriculum omvat structurele aandacht voor persoonlijke omstandigheden, weerbaarheid en brede persoonlijke vorming. DAE biedt gerichte ondersteuning via de Reflections-module, verzorgd door zowel interne als externe ondersteuners en coaches, gedurende alle studiejaren. Integrale coaching in de bachelorstudie omvat de betrokkenheid van coaches bij het opstellen van persoonlijke studieplannen en afstudeerplannen, evenals aandacht voor peer learning uit groepsprocessen. Masterstudenten worden structureel begeleid door een uitbreiding van het decanenteam.

Diversiteit en Inclusie

Onderzoek naar inclusie en diversiteit is nauw verbonden met het lectoraat Design and Social Justice. Studenten maken kennis met het thema via lezingen en een speciale bachelormodule. Het inclusie- en diversiteitsprogramma van DAE wordt versneld uitgevoerd met een vierjarig actieplan, ondersteund door de Diversity and Inclusivity Officer. Het toelatingsbeleid en het wervings- en selectiebeleid zijn afgestemd op diversiteits- en inclusieprincipes, met een opener wervingsbenadering sinds 2022. Een regeling voor gendertransitie is opgesteld voor studenten en medewerkers.

Professionalisering docenten

In 2023 is een brede professionaliseringscyclus voortgezet. Aanzienlijke aandacht en middelen zijn besteed aan verdieping en individuele scholingstrajecten voor medewerkers en docenten. Zo werden medewerkersdagen georganiseerd, onder meer een dag waar alle medewerkers een programma konden kiezen uit een verdiepingsaanbod. Daarnaast volgde wederom een groep coördinatoren en docenten een cursus didactische vaardigheden. Individuele medewerkers konden zich scholen op het gebied van leiderschap en beheersing van de Engelse taal.

Relatie met de Omgeving

Nieuwe vriendenprogramma's

In 2023 zijn samenwerkingen opgezet met nieuwe vrienden van DAE, geïnitieerd door zowel de Studios als de lectoraten. Het Research Innovation and Advancement Office (RIA) ondersteunt programma's tussen interne en externe onderzoekslijnen, verbindt DAE's onderzoeks- en vriendenprogramma's met het werkveld in binnen- en buitenland en heeft het strategisch programma voor Extended Labs uitgebreid.

Werkveld en arbeidsmarkt

DAE streeft ernaar alumni nauwer bij de academie te betrekken. Een nieuwe alumnicoordinator is aangenomen. Sterke verbindingen met het werkveld tijdens projecten binnen Studios, focusprogramma's en de afstudeerfase zijn gerealiseerd. In de bacheloropleiding is meer aandacht voor ondernemerschap ontstaan. In september 2023 is een module gestart die met dit doel is ontworpen, in samenwerking met het werkveld.

Open leeromgevingen

Met RIA brengt DAE het werkveld en onderwijs dicht bij elkaar. De Studios van de bacheloropleiding hebben succesvolle samenwerkingen met de praktijk opgezet. De masteropleidingen hebben structureel gezamenlijke projecten met de praktijk, en er is een verkenning met ASML gestart voor mogelijke toekomstige samenwerking.

Blended Learning

Door lectoraten nauwer te betrekken bij het onderwijs wordt een kruisbestuiving tussen onderzoek en onderwijs gestimuleerd, met innovaties in zowel het curriculum als extra curriculaire activiteiten. Online toelatingen zijn nu gebruikelijk.

Talentontwikkeling en vooropleidingen

In de afgelopen jaren heeft DAE de talentontwikkeling van aankomende studenten geïntensiveerd. Het eigen Foundation Year richt zich op middelbare scholieren van zeventien jaar en ouder. Er zijn samenwerkingen opgezet om veertien- tot zeventienjarigen in contact te brengen met de academie (in samenwerking met CHV Veghel), en er is een samenwerking met zeven Eindhovense scholen uit

het voortgezet onderwijs. Er is een initiatief gestart om de doorstroming van mbo naar hbo te verbeteren in samenwerking met Sint-Lucas Eindhoven/Boxtel.

Onderzoek tussen Onderwijs en Beroepspraktijk

Versterking onderzoekscultuur in het onderwijs

Onderzoek heeft een vaste plaats gekregen in het laatste jaar van de bachelor (focusmodule van zes maanden). De zichtbaarheid hiervan is vergroot door presentaties op de Graduation Show.

Derde cyclus

DAE is betrokken bij de ontwikkeling van het Professional Doctorate (PD) en wil in de toekomst PD-studenten opleiden. Verkennende gesprekken over een gezamenlijk PhD-programma met KonstFack (Stockholm, Zweden) hebben geresulteerd in een nauwere samenwerking tussen beide instituten, met verwachte PhD-kandidaten medio 2025.

Ontwikkeling lectoraten

Lectoraten hebben een verdubbeling van de arbeidshuren toegekend gekregen en zijn geïntegreerd in zowel het onderwijs als de organisatie. Elk lectoraat heeft een coördinator toegewezen gekregen, en vanuit gehonoreerde subsidieprojecten werken lectoren samen met co-lectoren en andere tijdelijke onderzoekers verbonden aan DAE.

Samenwerken in onderzoek

DAE gaat samen met partners onderzoeksprojecten aan met steun van SIA, Horizon Europe en Erasmus+. DAE is een van de partijen in het Kennispact Hoger Onderwijs dat diverse opleidingen in de provincie Noord-Brabant hebben afgesloten. Een provinciale raad met vertegenwoordigers van hogescholen en universiteiten komt enkele keren per jaar bij elkaar om samenwerking op te zoeken.

2.1 Inleiding

Bij de start van het academiejaar 2022-2023 werd het vernieuwde bacheloronderwijs geïntroduceerd. In de loop van 2023 is dit verschillende keren geëvalueerd. Deze evaluaties resulteerden in aanpassingen op praktisch en organisatorisch niveau en op het gebied van het toetsingsbeleid.

De kern van het nieuwe programma bestaat uit drie pijlers: Fundamentals, Studios en Reflections. Deze programma's omvatten het grootste deel van de bachelor en stellen de student centraal bij de keuzes die de studie biedt.

Naast deze interne ontwikkelingen werden er diverse nieuwe samenwerkingsverbanden aangegaan met het werkveld. Het programma 'Extended Labs' werd verder ontwikkeld. Dit resulteerde in samenwerkingen met het werkveld door heel Nederland. Deze labs bieden waardevolle ontwikkelingskansen voor onze studenten.

Binnen het masteronderwijs vonden in 2023 reflectiegesprekken plaats. Gesprekken met het hoofd van de masteropleidingen, departementshoofden en het College van Bestuur resulteerden in een actielijst voor de beoogde onderwijsvernieuwing in de periode 2024-2025.

Naar model van het Foundation Year (de vooropleiding van de bachelor) werd een pre-master-cursus opgezet. Op deze manier bieden we vooral Nederlandse studenten de mogelijkheid om DAE te leren kennen in de hoop hen gedurende deze vooropleiding klaar te stomen voor een succesvolle start aan de opleiding.

De lectoren hebben hun programma's uitgewerkt, waarbij het voorbeeld van de focusmodule van het lectoraat 'Transdisciplinaire Designnetwerken' in 2023 werd gevolgd door het lectoraat 'Design and Social Justice'. Sinds september bieden beide lectoraten een module aan binnen het programma Focus. Deze keuzemodule omvat één semester en is beschikbaar voor studenten in het vierde jaar. De Focus-modules bestaan uit vaste programma's, zoals de module van het lectoraat, of uit zelf samen te stellen open keuzeprogramma's.

2.2 Vooropleidingen

BA Foundation Year

In april rondde een groep 35 enthousiaste studenten het Foundation Year af. Hiervan stroomden 17 studenten na een officiële toelatingsprocedure door naar het eerste jaar van de bachelor.

In september is een groep van 46 studenten gestart aan het Foundation Year op locatie en 6 studenten aan het Foundation Year online. Er zijn enkele wijzigingen in het programma en het docententeam, maar ook de groep die in 2023 startte is zeer enthousiast.

Het Foundation Year blijkt de ideale springplank te zijn naar de bacheloropleiding van DAE of een studie aan een andere Nederlandse designopleiding.

Pre-master

In oktober zijn 20 studenten onder leiding van 6 docenten gestart met het pre-masterprogramma. Doelstelling is dat de helft van deze groep doorstroomt naar het masterprogramma. In totaal meldde zich 36 studenten aan. Het pre-masterprogramma vindt plaats in het gebouw van DAE, waardoor een aantal van de internationale aanmeldingen niet zijn gestart. Op achttien zaterdagen verspreid over zeven maanden worden studenten voorbereid op een masterstudie.

De lessen zijn gericht op de basisprincipes van ontwerpend onderzoek, het opstellen van een thesis aan de hand van Thinking Through Writing, eigen positionering binnen de ontwerppraktijk en de opbouw van een portfolio. Alle docenten die betrokken zijn bij het programma geven ook les aan een afdeling binnen het masterprogramma. Studenten worden uitgedaagd om zelf de verschillen tussen de masterafdelingen te onderzoeken, zo bezochten ze de Graduation Show en worden ze voorgesteld aan huidige masterstudenten.

2.3 Bacheloronderwijs

Het bachelorprogramma is de afgelopen jaren ingrijpend veranderd. Het programma is gericht op de realisatie van het motto 'designing the designer'. Alle studenten doorlopen drie hoofdlerlijnen: Fundamentals, Studios en Reflections. Hierdoor krijgt de student alle tools mee om een onafhankelijke ontwerper te worden. Dat begint al binnen de opleiding, waarin de student zelf veel keuzes moet maken en verantwoordelijkheid moet nemen.

Ook het programma dat de laatste anderhalf jaar van de studie beslaat is vernieuwd, met name het aanbod van de Focus-module en de Examen-module. Vooral de Free Focus-module is zeer populair onder studenten. Het Focus-programma stelt de student in staat om de belangrijkste oriënterende stappen te zetten voor het daaropvolgende afstuderen.

Met de verandering van de Studios (voorheen Design Departments) die al enkele jaren geleden in gang is gezet, biedt het bachelorprogramma een sterk aanbod dat goed aansluit op de huidige tijd.

Het jaar 2023 stond vooral in het teken van de bestendiging van de vele veranderingen die sinds september 2022 in de bachelor zijn ingevoerd. Daarnaast zijn ook enkele nieuwe mijlpalen behaald, zoals verdere digitalisering en een complete vernieuwing van de Examenmodule.

Studios

Eind 2023 is één Studio volgens afspraak beëindigd: Studio Urgencies. Verder zijn er geen wijzigingen geweest in het aanbod van Studios binnen de bachelor. Studenten konden in 2023 kiezen uit de volgende tien Studios:

- *Studio Technogeographies* onder leiding van Martina Muzi
- *Studio Do-Make*, onder leiding van Nacho Carbonell
- *Studio Thinking Hands*, onder leiding van Kiki van Eijk en Joost van Bleiswijk
- *Studio Body Building* (voorheen UnIdentified), onder leiding van Joost Jansen
- *The Morning Studio*, onder leiding van Thomas Lommé
- *Studio Public Private* (voorheen Collaborative Solutions), onder leiding van Stijn Roodnat
- *Studio Turn Around* onder leiding van Vic Cautereels
- *Invisible Studio*, onder leiding van Mario Minale
- *Studio Digital Native*, onder leiding van Rhiarna Dhaliwal en Ibiye Camp
- *Studio Silva Systems*, onder leiding van Lukas Wegwerth en Mortiz Maria Karl

De samenwerking tussen de Studio-leiders is sterk verbeterd. Het examen in juli was hier een mooi voorbeeld van. De Studio-leiders zijn in verschillende clusters ingezet met docenten die ze nog niet kenden, waardoor een veel breder beeld van de

opleiding duidelijk werd voor alle betrokkenen. Ook de bijeenkomst in juli waarin het complete team van Studio-leiders gezamenlijk de studenten nomineerde voor cum laude was een goede stap.

Onderwijsvernieuwing

In 2023 is het onderwijs verder ontwikkeld en zijn de volgende belangrijke zaken opgepakt en doorgevoerd:

- Het Essentials-programma is verder verbeterd. Onder andere door goede beschrijvingen van de opdrachten per workshop op te stellen en de beoordelingscriteria tijdens de endterms scherper te expliciteren.
- Met name binnen het Fundamentals-team zijn meerdere nieuwe docenten gestart. Deze nieuwe aanwas versterkt het huidige team van professionals.
- De Focus-module Cartographic Exploration is nieuw en staat onder leiding van een van de professors: Naomi Bueno de Mesquita.
- Het Free Focus-programma is verder verbeterd en wordt begeleid door Stefan Silvestri, Katja van Stiphout en Lucas Maassen.
- De cursus BDB (Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheden) is door een groep coördinatoren en docenten gevolgd. Alle deelnemers zijn in juni geslaagd.
- De meet and greet ter introductie van de Studios vond jarenlang online plaats. In november 2023 is deze weer op de academie georganiseerd. Verspreid over twee dagen kregen studenten de mogelijkheid om zich te oriënteren op het aanbod van Studios.
- De halfjaarlijkse analyse van evaluaties is een standaardonderdeel van de onderwijscyclus geworden.
- De her-inschrijving van studenten was een administratieve taak die de organisatie veel tijd en moeite kostte. Het proces is nu sterk verbeterd. Alle hogerejaars studenten binnen de bachelor schrijven zich vóór 1 mei opnieuw in voor de Studios, waarna hun eerste, tweede of derde voorkeur gehonoreerd wordt. Deze nieuwe aanpak was zeer geslaagd met 253 studenten die zich op tijd hadden her-ingeschreven.
- De tweewekelijkse meetings van studenten met hun Reflection Coach zijn verder verbeterd. Nut en noodzaak van de meetings nemen toe. Er wordt onder andere aandacht besteed aan de opbouw van het portfolio, de keuze van de Studios, de keuze van de examenbegeleider en het delen van stage-ervaring.
- Studenten raken steeds meer gewend aan het

zelf vormgeven van hun studie. Ze kiezen er bewust voor om specifieke Studios te volgen en een mooi totaalpakket te creëren dat past bij hun eigen ontwikkeling.

- Het Fundamentals-programma 3A is geheel vernieuwd en aangepast (na een eerste versie in 2022). De resultaten zijn veelbelovend. Er is meer aandacht voor ondernemerschap, studenten werken een business case uit en meerdere gastsprekers hebben het programma versterkt (eerste endterms na deze vernieuwing: januari 2024).

Vernieuwd examen

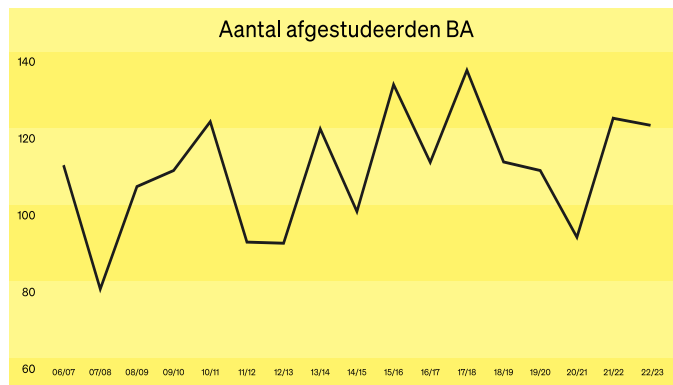
Het examen dat startte in februari is geheel vernieuwd en was zeer geslaagd. Studenten kunnen voortaan zelf kiezen met welke begeleider ze gaan werken, en dat kan elke docent binnen DAE zijn – op basis van beschikbaarheid en specialisme. Tijdens het examen worden er clusters gevormd van begeleiders onder aanvoering van een chair en met hulp van een secretaris. De rolverdeling, het proces en de gehele organisatie is dusdanig veranderd, dat het een goede weerspiegeling geeft van DAE en de studie in de nieuwe hoedanigheid: de student staat centraal en het team is een mix van leiders van de Studios en andere docenten.

	Geslaagd	Herkansing	Waarvan Cum Laude
Januari 2023	19	3	2
Maart 2023	1	-	-
Juli 2023	89	13	10
Augustus 2023	12	1	-
Oktober 2023	2	-	-
Totaal	123	17	12

In 2023 hebben 123 bachelorstudenten hun studie voltooid. Dit aantal is vergelijkbaar met 2022. Het examen vond plaats binnen de school en de diploma-uitreiking in juli ook. Een belangrijk verschil was dat diploma's uitgereikt werden door de begeleidende docenten: dit leverde een zeer persoonlijke aanpak op. Alleen de uitreiking in januari behelsde een kleine groep en vond plaats in het Van Abbemuseum, dit was nog in de oude opzet.

Twee studenten hebben wegens persoonlijke omstandigheden de mogelijkheid gekregen om in oktober examens te doen. De overige data waren weer zoals in het pre-Covid-tijdperk: twee keer per semester.

Onderstaande grafiek laat zien hoe het aantal afgestudeerden binnen de bacheloropleiding zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld. Sinds 2020-2021 zien we een forse stijging en ten opzichte van 2022 is deze lijn in 2023 gelijkgebleven.

Ondersteunende systemen

Op het gebied van digitalisering was 2023 een bijzonder jaar voor de bachelor. In januari werd voor het eerst de gehele beoordeling van het eerste semester ingevoerd in het systeem Osiris. Sindsdien lopen alle beoordelingen via dit studentenvolgsysteem, inclusief de herkansingen en het examen.

In september werd het systeem Canvas in gebruik genomen. Alle studie-informatie is hierin geheel digitaal beschikbaar voor de studenten. Inclusief outlines, roosters, opdrachten, feedbackmogelijkheden en aanwezigheidsdata.

Bachelor Master Desk

In 2023 is de naam van de ondersteunde dienst veranderd in Bachelor Master Desk. De naam geeft weer dat de ondersteuning voor de bachelor en de master gebundeld is. Het team bestaat uit zeven coördinatoren, aangevuld met Nicola Redshaw en Kim White, die samen de spil van de afdeling vormen. Verder is Mona Smits overgegaan naar het Care Team, waar ze samen met Olga Pullens de functie van studentendecaan vervult sinds het voorjaar van 2023.

In juni zijn twee leden van de Bachelor Master Desk geslaagd voor de BDB-cursus (Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheden): Miki Dai-van Essen en Shreya Venkatesh Pai.

Info Days

In 2023 organiseerden we twee Info Days. In januari werd deze bezocht door 170 potentiële studenten en in november door 125. Deze laatste dag vond plaats in het tweede weekend van de Dutch Design Week. De combinatie van een bezoek aan de school, een rondleiding, een informatief verhaal en een bezoek aan de Graduation Show leek goed te werken.

Experience Days

In 2023 werden vier Experience Days georganiseerd. Aan de hand van simpele opdrachten maken potentiële studenten kennis met de hands-on leeromgeving van DAE. Geïnteresseerden uit binnen- en buitenland bezoeken deze dagen. Het aantal deelnemers is enigszins dalend, maar komt toch nog op 160 in totaal (verdeeld over vier dagen). Samen met de afdeling Communicatie wordt een verbeteringslag gemaakt in 2024.

Portfolio Quick Scan en Extended

Portfolio Training

Ook in 2023 werden Portfolio Quick Scans aangeboden tijdens de Experience Days en de Info Days. Bij alle events zijn deze sessies buitengewoon populair. De Extended Portfolio Training trok circa 10 belangstellenden, net als in 2022.

Toelating en selectie

Sinds 2022 houdt DAE de aanmelding online. Dit is inmiddels een beproefde methode. Het voorkomt dat kandidaten die niet naar Eindhoven kunnen komen in het nadeel zijn.

Opvallend is dat veel van de mensen die aangenomen worden, vervolgens niet daadwerkelijk de stap maken om zich in te schrijven voor de bachelor. Daarom zijn we genoodzaakt om een grotere marge aan te houden.

Bij de aangenomen studenten valt daarnaast op dat het percentage Nederlandse studenten dit jaar is toegenomen. Dit kan mogelijk verklaard worden door de goede doorstroom van het Foundation Year naar de bachelor.

	2020	2021	2022	2023
Aantal Aanmeldingen	549	531	574	596
Aantal aangenomen	239	190	177	196
Aantal gestart	177	148	147	154
NL	28%	25%	21%	32%
Internationaal	72%	75%	79%	68%
Man	34%	40%	34%	32%
Vrouw	66%	60%	66%	68%

Samenwerkingsprojecten in de bachelor

DAE vindt het belangrijk om samen te werken met bedrijven, overheidsinstellingen en maatschappelijke instanties. Hierdoor krijgen studenten al tijdens hun studie werkervaring en inzichten uit de praktijk. Dit helpt hen bij hun beroepskeuze en in hun verdere professionele ontwikkeling. De studenten leren beter te communiceren, voorstellen te presenteren en ze ervaren hoe het is om voor externe opdrachtgevers te werken.

Bovendien geven deze samenwerkingsprojecten aan organisaties en bedrijven inzicht in het brede domein dat design omvat, en in de rol die ontwerpers kunnen spelen.

Samenwerking vanuit Studios

In 2023 hebben meer dan 220 bachelorstudenten

samenwerkingsprojecten ontwikkeld en uitgevoerd. Hieronder volgt een lijst van bedrijven en organisaties en de Studios waarmee is samengewerkt:

- Arçelik – The Invisible Studio
- BN International – Studio Body Building
- By Borre – Studio Body Building
- EE Labels – Studio body Building
- De Parade – Studio Public Private
- Koloniën van Weldadigheid (provincie Drenthe, gemeente Noordenveld, Drents Archief, PI Veenhuizen, De Nieuwe Rentmeester) – Focus module Carthographic Explorations
- Koninklijke Gazelle – Studio Public Private
- Next Nature Networks – Studio Urgencies
- NIO Life – Studio Turn Around!
- Provincie Zuid-Holland – Studio Public Private
- Rick Raakt en museum De Wieger – Th Morning Studio
- Saint Louis – Studio Thinking Hands
- Staatsbosbeheer – Studio Silva Systems
- Stedelijk Museum Breda – Studio Body Building
- Werkwarenhuis – The Morning Studio
- Z33 – Technogeographies

Internationale samenwerking

In 2022 is DAE begonnen met de aanvraag van subsidies voor zogenaamde Virtuele Internationale Samenwerkingen (VIS), een initiatief van de Nederlandse overheid om studenten de kans te geven om vanuit Nederland internationale ervaring op te doen. In 2023 hebben we de eerste projecten kunnen uitvoeren:

- Een internationale ‘Synth Design Hackathon’, waarin studenten uit verschillende disciplines werden uitgedaagd om in vier dagen tijd een interactieve installatie, geluidskunstapparaat of muziekinstrument te ontwerpen en te bouwen. Aan deze hackaton deden de volgende onderwijsinstellingen mee:
Birmingham City University, afdeling Music Technology (Verenigd Koninkrijk); Betzalel Academy, afdeling Industrial Design (Israël); Berlin University of the Arts (Duitsland); Fontys Hogeschool, afdeling Engineering (Nederland); Caragiale National University, afdeling Music Technology (Roemenië); Politehnica University of Bucharest, afdeling Electrical Engineering (Roemenië); en University of Colorado, Boulder, afdeling Music Technology (Verenigde Staten van Amerika).
- ‘Connecting through Nature’, door Studio Silva Systems, een project waarin studenten zaden en

planten uit inheemse ecosystemen in Indonesië en Nederland onderzoeken en kennis hierover uitwisselen.

Deze samenwerking was met Institut Teknologi Sepuluh Nopember, Department of Architecture & Department of Marine Transportation Engineering en Institut Teknologi Bandung (ITB), Department of Architecture & Department of Urban Design, Indonesië.

- 'Atlas of Distances', door Studio Technogeographies, waarin studenten onderzoeken hoe nabijheid gecreëerd wordt door digitale transformaties en verhalen, hoe ver van elkaar verwijderde plaatsen verbonden kunnen worden en hoe territoriale grenzen kunnen worden ontstegen. Deze samenwerking kwam tot stand met Politehnica University Timisoara, Faculty of Architecture, Roemenië.

Extended Labs

De werkplaatsen van DAE bieden de basisvoorzieningen die een ontwerper nodig heeft. Door beperkt budget is het helaas niet altijd mogelijk om de werkplaatsen uit te rusten met de allernieuwste apparatuur en de laatste technologieën. Doordat DAE strategische samenwerkingen is aangegaan met externe werkplaatsen in en rond Eindhoven ontstonden zogenaamde 'Extended Labs'. Hierdoor kon een grote groep bachelorstudenten gebruik maken van deze gespecialiseerde plekken:

- EE Labels – Focusmodule Textiel
- Make Eindhoven – Studio Do Make, Studio Thinking Hands
- New Order of Fashion – Focusmodule Textiel
- Phoenix Cultuurwerkplaats – Focusmodule Keramiek
- Schoenenkwartier – Studio Body Building
- TextielLab – Focusmodule Textiel
- GlasLab – Studio Thinking Hands

Daarnaast weten steeds meer afstuderende studenten de hulp in te schakelen van externe personen, bedrijven en organisaties die hen ondersteunen bij de realisatie van hun afstudeerprojecten. Voorbeelden van externe partijen waarmee afstuderende studenten samenwerken zijn: EE Labels, Instaal, TextielLab | Textielmuseum, TU Delft en het Kloosterbos.

2.4 Masteronderwijs

Het DAE-masteronderwijs leert studenten hun kennis van en visie op de wereld te verdiepen. De studenten worden uitgedaagd om hun rol als ontwerper in de samenleving onder de loep te nemen en verder te ontwikkelen. De tweejarige masteropleiding van DAE heeft vijf afdelingen: Contextual Design, Social Design, Information Design, The Critical Inquiry Lab en Geo Design.

Binnen elke afdeling beschouwen de studenten, docenten, experts en gastsprekers de positie van de ontwerper in de wereld. De dialoog binnen de mastergemeenschap krijgt een extra impuls door bijzondere projecten waarin studenten van diverse afdelingen voor de duur van één trimester samenwerken met externe opdrachtgevers en vrienden van DAE.

Voor het masteronderwijs stond 2023 in het teken van de voorbereiding op de accreditatie die in februari 2024 plaatsvindt. In 2022 vond een flinke organisatorische ontwikkeling plaats; in 2023 lag de focus op het samenbrengen van afdelingshoofden van de masterprogramma's, de introductie van een docentendag, de verkenning van educatieve ontwikkelingsvraagstukken, toetsing van de eerste educatie-ontwikkelingspilots en verbetering van de group agreements voor studenten. Ook is in 2023 een pre-masterprogramma opgestart ten behoeve van betere doorstroom voor met name Nederlandse studenten.

Informatievoorziening

In 2023 is weer verder geïnvesteerd in informatievoorziening door Frequently Asked Questions-bijeenkomsten te organiseren en de studiegids te verbeteren. Toch zien we dat dit een cruciaal verbeterpunt blijft. Daarom zijn we begonnen met de implementatie van een LMS (Learning Management System). Dit zal live gaan in 2024.

Ontwerpafdelingen en leiderschap

In 2023 hebben veel van de afdelingshoofden een inblik gegeven in hun studiowerk tijdens het algemene lezingenprogramma van Design Academy Eindhoven. Marina Otero Verzier gaf een presentatie over 'Data Mourning' in samenwerking met Patricia Reed, Marco Ferrari gaf de lezing 'Cartographic Inquiries' en Afaina de Jong nam de community mee in haar werk tijdens de lezing 'Origins and Regenerations: Designing for Restorative Architectures'.

Leiderschapswissels

In verband met de snelle groei van designstudio FormaFantasma hebben Simone Farresin en Andrea Trimarchi in 2023 besloten terug te treden als afdelingshoofden van Geo Design. Met de focus op kwaliteitsborging en goede doorontwikkeling van deze in 2020 opgezette afdeling zijn Daniel van der Velden en Vinca Kruk van Metahaven aangesteld als nieuw afdelingshoofd. Zij zijn als voormalig DAE-docenten bekend met de afdeling en het CvB is ervan overtuigd dat de visie van Metahaven een mooie nieuwe ontwikkeling zal brengen voor het programma.

Ook Marina Otero Verzier koos er afgelopen zomer voor om haar rol als afdelingshoofd van Social Design te beëindigen. In 2022 won zij de Harvard Wheelwright Price, waardoor zij besloot zich voluit te willen focussen op haar eigen onderzoek. Sinds september 2023 is Nadine Botha interim-afdelingshoofd van Social Design.

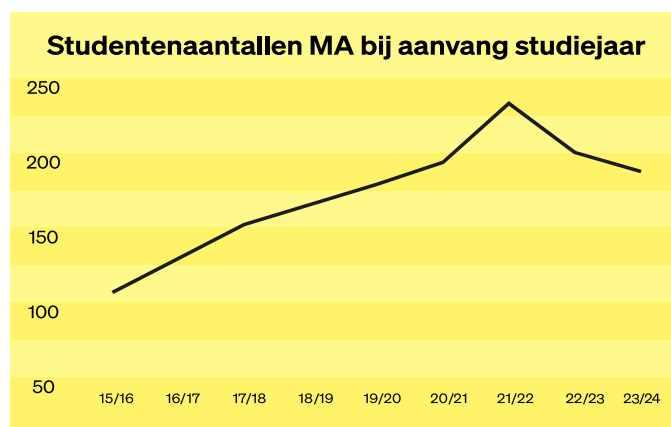
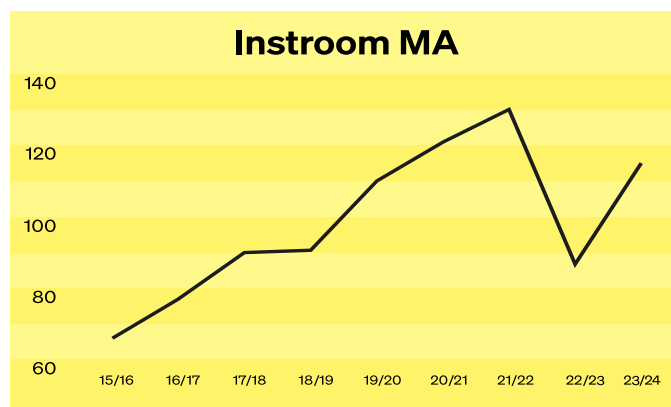
Eind 2023 is Saskia van Stein teruggekeerd als afdelingshoofd van The Critical Inquiry Lab. De afdeling staat nu onder een duaal leiderschap van Saskia van Stein en Patricia Reed.

Aanmelding en werving

In 2023 is het totaal aantal aanmeldingen voor het masterprogramma gestegen van 584 aanmeldingen in 2022 naar 661 aanmeldingen in 2023. Hiermee is een recordaantal aanmeldingen behaald. Helaas heeft dit niet geleid tot de beoogde groei in het uiteindelijke aantal masterstudenten. Opnieuw zagen we een terugval van het studentenaantal tijdens de inschrijfperiode: veel studenten die zijn toegelaten bij een masterafdeling startten vervolgens niet daadwerkelijk. In 2023 viel de uiteindelijke instroom van studenten in sommige afdelingen tegen.

Ten opzichte van 2022 was de instroom van studenten wel positief. In 2023 volgden bij de aanvang van het studiejaar in totaal 189 studenten een masteropleiding aan DAE. In de top vijf van landen van herkomst staat Frankrijk bovenaan, gevolgd door Italië, China, Duitsland en Nederland.

Uit onderzoek blijkt dat potentiële masterstudenten om de volgende redenen besloten toch af te zien van een master aan DAE:

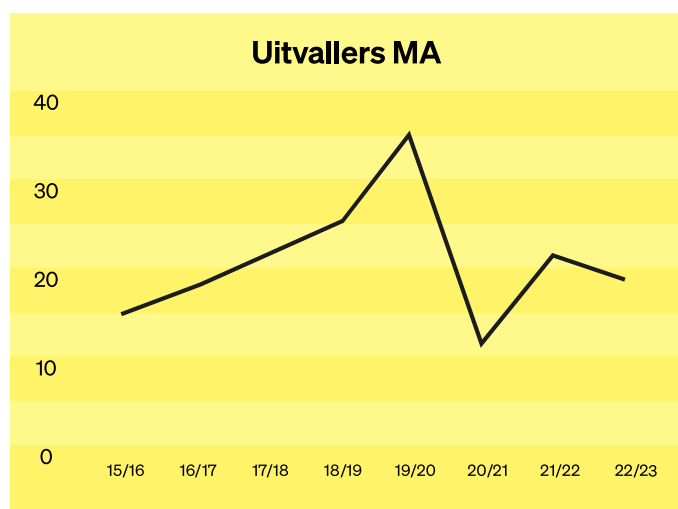
- Het tekort aan studentenhuysvesting in Eindhoven
- Het heropstarten van residentieprogramma's en additionele subsidieregelingen na versoepelingen van de restricties rondom de pandemie
- De krapte op de arbeidsmarkt
- De gestegen kosten voor levensonderhoud

door de inflatie

In verband met de tegenvallende studentenaantallen in 2022 zijn er in 2023 verbeteringen in de communicatie aangebracht. Daarnaast heeft er een onderzoek plaatsgevonden waarin studenten zijn gevraagd naar hun ervaringen met de inschrijfprocedure van het masterprogramma. Hieruit zijn cruciale verbeterpunten afgeleid en die zullen worden toegepast in de eerstvolgende toelatingsronde. Van het totaal aantal studenten komt 65% uit Europa.

Minder uitval

In september 2022 is in het eerste jaar van de master een pilot geïntroduceerd met focus op de herkansingsprocedure van modules. Dit draagt bij aan een vermindering van het aantal uitvallers, zo blijkt uit de cijfers van 2023.

Eindexamen

In 2023 slaagden 110 studenten voor hun master-examen, van wie 25 cum laude. Ontwerper Fabio Salvadori, een alumnus van de afdeling Information Design, heeft de grafische vormgeving van het eindexamen verzorgd. Op de afstudeerceremonie nam DAE ook afscheid van Simone Farresin en Andrea Trimarchi, die in juli gestopt zijn als dual hoofden van de afdeling Geo Design.

Samenwerkingen binnen de master

LINA

De Master Social Design is in 2023 een samenwerking aangegaan met LINA. LINA is een platform van instellingen die aanstormend talent op het gebied van architectuur promoten en ondersteunen. Architectuur heeft als toegepaste kunstvorm een grote overlap met design. Deelnemen aan LINA betekent

duo een interessante uitbreiding van ons netwerk voor studenten, docenten, alumni en de gemeenschap. LINA wordt medegefinancierd door de Europese Unie.

De samenwerking wordt voor drie jaar ingevuld en de inzet is dat we zowel publieke als besloten evenementen organiseren. We sluiten ons aan bij projecten en we werken samen met andere leden van het platform. De veelbelovende architecten die via het platform zijn geselecteerd, zullen hun werk presenteren in lezingen en workshops die deel uitmaken van het educatieve programma. Deze evenementen dragen bij aan de semesterlange masterstudio's en kunnen gaan over onderwerpen als ontwerpethiek, eco-sociale innovaties, prototyping, presentatietechnieken, materiaalonderzoek, speculatief ontwerp.

In 2023 leidde Marina Otero, hoofd van de master Social Design, dit project. In het eerste jaar van de samenwerking zijn onder andere de volgende workshops gehouden:

- Workshop 1. 'Pomo d'Orographies, Design Practices of Care' – onder leiding van Francesca Beltrame Tijdens haar onderzoek heeft Beltrame het tafelkleed van haar grootmoeder gebruikt als ontwerppraktijk. Beltrame: 'Er zijn lessen te trekken

uit de ervaring van het tafelkleed. Het architecturale voorstel dat eruit voortvloeit is om ruimte te creëren voor dialoog en uitwisseling, ruimte die momenteel ontbreekt.’

- Workshop 2. ‘Palace of Un/learning: Magazine of Un/Learning’ – onder leiding van Bernadette Krejs & Max Utech

Deze workshop stelde fundamentele vragen over ruimtelijke productie. In tijden van crises en onzekerheid moeten we onze disciplines, ons onderwijs en onze praktijken heroverwegen. Hoe en wat leren we? Welke kennis maakt deel uit van de canon en wat blijft onzichtbaar? Hoe kunnen we ontwerpen en plannen zonder het milieu en de arbeid uit te buiten? Dus: wat is goed? Wie zijn we?

- Workshop 3. ‘Self-office’ – onder leiding van Laura Solsona en Eduard Fernández
Self-office is een kleine praktijk die actief is in de architectuur, het landschap en de academische wereld. Studenten creëerden collectief een visueel essay over de Eindhovense Infrastructuur van Verzet, dat aan het eind van de workshop werd gepresenteerd.

Architecture Biënnale Rotterdam

Een van de speerpunten van het masterprogramma is het samenwerkingsproject in het derde trimester van het eerste jaar. In multidisciplinaire teams leren masterstudenten hoe ze zich kunnen verhouden tot een externe vraag. Hoe doe je onderzoek in een specifieke context? Hoe werk je samen in een team?

De Internationale Architectuur Biënnale Rotterdam (IABR) maakte het mogelijk dat meer dan tachtig masterstudenten de kans te krijgen om aan een werkelijke en maatschappelijk relevante onderzoeksopdracht te werken. De studenten konden met hun onderzoek, inspiratie en verbeeldingskracht een bijdrage leveren aan het verbinden van systemische, planetaire en maatschappelijke uitdagingen die samenhangen met klimaatverandering. De resultaten van dit project zijn online te zien op <https://thirst.iabr.nl>.

EKWC

In 2023 hebben twee tweedejaars masterstudenten gebruik kunnen maken van de residenties van het EKWC (Europees Keramisch Werkcentrum, Oosterwijk). Dit betekende dat ze gedurende drie maanden hun afstudeerproject binnen deze residenties hebben kunnen ontwikkelen.

Individuele samenwerkingen

Daarnaast zijn er steeds meer masterstudenten die

in hun afstudeerproject samenwerken met bedrijven en instellingen zoals Het Kloosterbos, Make Eindhoven, TextielLab | Textielmuseum, Timelab, en Wageningen University.

2.5 Lectoraten

Bij DAE vindt onderzoek plaats op verschillende niveaus. Het is ingebed in het curriculum van onze bachelor- en masteropleidingen, maar staat ook op zichzelf. Alumni en externe partners worden ook betrokken bij onderzoeksprocessen tijdens projecten en samenwerkingen.

Dit komt allemaal samen binnen de lectoraten. Lectoraten zijn ‘onderzoeksgroepen’ die onder leiding van een hoogleraar ofwel lector onderzoek doen binnen een specifiek gebied.

De lectoren dr. Naomi Bueno de Mesquita en dr. Ian Biscoe hebben hun programma’s uitgewerkt, waarbij het voorbeeld van de focusmodule van het lectoraat ‘Transdisciplinaire Designnetwerken’ in 2023 werd gevolgd door het lectoraat ‘Design and Social Justice’. Sinds september bieden beide lectoraten een module aan binnen het programma Focus.

Design and Social Justice

Het lectoraat Design and Social Justice, een initiatief van lector Naomi Bueno de Mesquita en coördinator Toni Wagner, onderzoekt de evoluerende rol en betekenis van design in een samenleving die wordt gekenmerkt door toenemende polarisatie. Het lectoraat legt grote nadruk op het creëren van een veilige werken studieomgeving voor zijn gemeenschap. Om de complexe uitdagingen van ons maatschappelijke en ecologische landschap aan te gaan, bevordert het lectoraat actief samenwerkend leren tussen instellingen en omarmt het continue (her)educatie.

De toewijding aan sociale rechtvaardigheid gaat dieper dan vluchtige trends en streeft ernaar om blijvende structurele veranderingen in het ontwerp onderwijs tot stand te brengen. Het lectoraat cultiveert een onderzoeksgerichte cultuur binnen het ontwerp veld. De nadruk ligt op de voortdurende zoektocht naar kennis.

Design and Social Justice houdt zich bezig met projecten op het snijvlak van onderzoek-onderwijs, onderwijs-maatschappij en maatschappij-onderzoek. Door deze categorisering geeft het lectoraat de primaire gemeenschappen aan waarop elk project zich richt. Boven-

dien wordt elk project vanuit een ander perspectief benaderd: een academisch perspectief, een historisch perspectief of een toekomstgericht perspectief.

Academisch perspectief

Design and Social Justice heeft tot doel een alomvattend onderzoekskader op te zetten om design om te zetten in kennis en projecten in bouwstenen. Ondanks het aanzienlijke onderzoek dat aan de academie is uitgevoerd, heeft het lectoraat een opmerkelijke leemte ontdekt: de focus op resultaten in plaats van op het onderliggende onderzoek dat het ontwerpproces informeert.

Vaak blijven waardevolle universele ideeën die tijdens een specifiek ontwerpproces ontstaan verborgen. Het lectoraat voorziet een verschuiving waarbij deze onderzoeksresultaten niet langer beperkt blijven tot de interne aspecten van het proces, maar publiekelijk worden gedeeld, met het oog op verdere ontwikkeling.

Een cultuur van kennisdeling binnen de designgemeenschap wordt bevorderd. Door zowel de ontwerpen als de bredere reflecties over design toegankelijk te maken, wil Design and Social Justice bijdragen aan het cultiveren van expliciete kennis die betrokkenheid bij verschillende kennisgebieden mogelijk maakt. Het uiteindelijke doel is het creëren van een samenwerkingsomgeving waarin het collectieve begrip van design wordt verrijkt en uitgebreid door gedeelde inzichten en ervaringen.

Research Festival

Een van de manieren waarop het Design and Social Justice Lab dit ideaal van kennisdeling wil concretiseren, is via het Research Festival. Door afdelingsbarrières te slechten, probeert het festival verbindingen te creëren tussen diverse onderzoekspraktijken binnen DAE. Externe onderzoekers zullen worden uitgenodigd om nieuwe perspectieven in te brengen.

Het festival streeft ernaar een intieme ruimte te creëren voor uitwisseling, experimenten en het delen van vaardigheden, en bevordert een omgeving waarin falen wordt omarmd als onderdeel van het leerproces. Het heeft tot doel diverse onderzoekspraktijken met elkaar te verbinden, een nieuw ethos voor design te bevorderen en het profiel van de instelling als onderzoeksinstituut te verhogen.

Evaluatiecriteria

Het lectoraat biedt begeleiding bij het aanpassen van evaluatiecriteria om prioriteit te geven aan het proces boven de uitkomst en de nadruk te leggen op onderzoek. Deze aanpak moedigt zowel studenten als docenten aan om actief deel te nemen aan het creëren van fundamentele bouwstenen.

Samenwerking

Er zijn in 2023 onderzoeksvoorstellen en subsidieaanvragen geschreven voor diverse samenwerkingen met de externe academische gemeenschap. Bijvoorbeeld met Bettina Schwalm van Konstfack (Zweden) over circulaire voedselsystemen en met Leon Cruickshank van Lancaster University over inclusieve AI.

Er is een lopende samenwerking met TU/e in het onderzoeksprogramma 'Made by Insects Fellowship' van Ori Orisun Merhav (onderzoeker) en Miguel Castilho (assistent-professor Design en verwerking van biomaterialen). Het programma gaat experimenten uitvoeren vanuit een materiaal-gedreven perspectief, zoals onderzoek naar een door insecten geproduceerde lijm. Wetenschappelijke methoden worden gecombineerd met Design Thinking.

Workshops

Het lectoraat organiseerde en initieerde in 2023 verschillende workshops. Bijvoorbeeld de workshop 'Design for Inclusion' bij PJAIT, Polish Japanese Academy of Information Technology in Warschau (zie hierover 2.7).

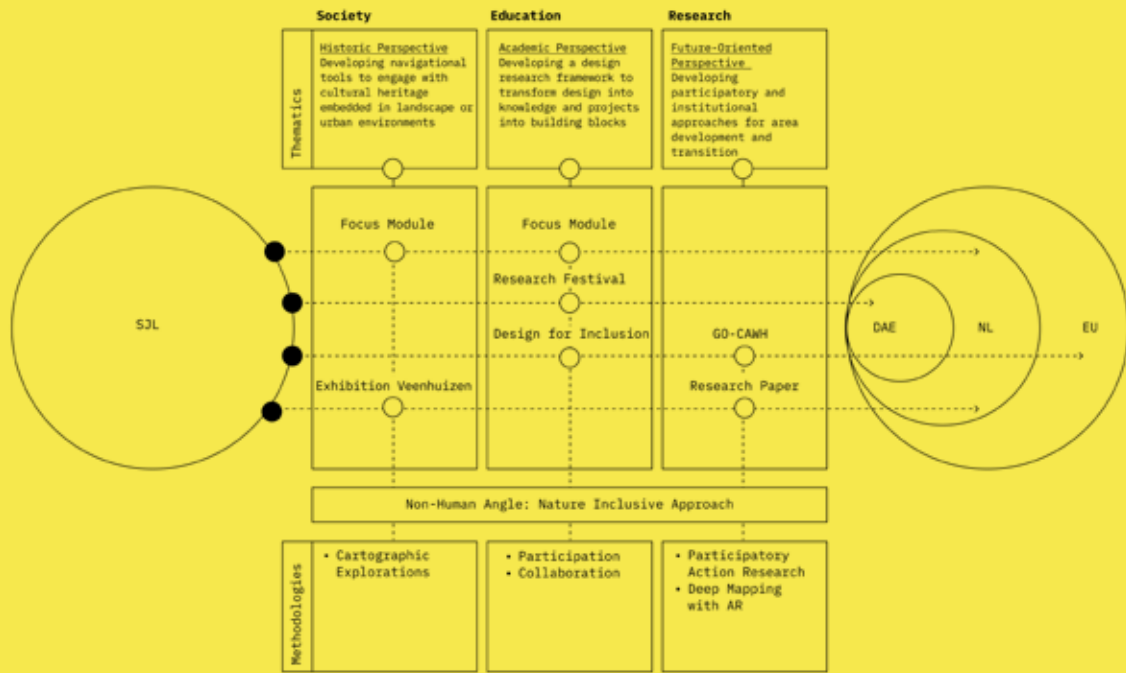
Historisch perspectief

Het lectoraat heeft tot doel innovatieve methoden te onderzoeken voor het behoud en de overdracht van cultureel erfgoed aan een breder publiek, waarbij de nadruk vooral ligt op het benutten van digitale technologieën om de kennis en ervaringen die zijn ingebed in historische locaties over te brengen. Deep Mapping en Augmented Reality worden hiervoor onderzocht als onderzoeksmethoden.

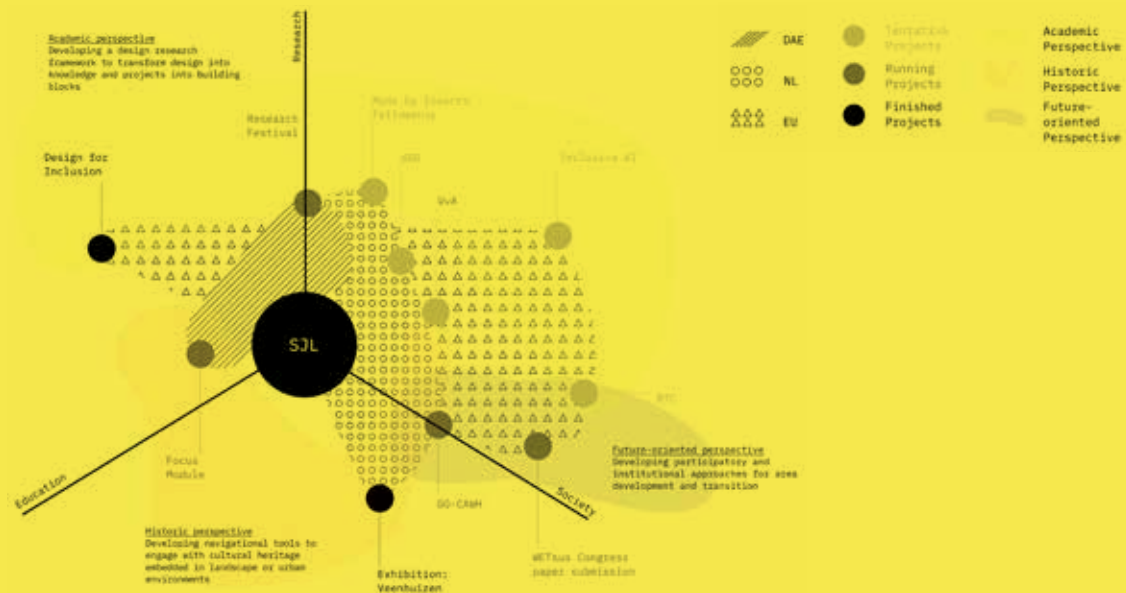
In meerdere projecten houdt het Lab zich bezig met archieven en cultureel erfgoed, waarbij navigatiehulpmiddelen worden ontwikkeld om verhalen te onthullen die diep geworteld zijn in het landschap. Het uiteindelijke doel is om deze verhalen te delen met een jongere generatie en een divers publiek.

Focusmodule

Als integraal onderdeel van de vierdejaars Focus-module

Figuur 1: Illustratie die de perspectieven en enkele van de methodologieën toont die in het laboratorium worden onderzocht.

Figuur 2: Conceptuele illustratie die de belangrijkste gemeenschappen schetst die door het laboratorium worden bediend en de perspectieven van waaruit het laboratorium projecten initieert

introduceert Cartographic Explorations onderzoeksmethodologieën, biedt begeleiding bij digitale kaarttechnieken, etnografisch veldonderzoek, samenwerking met lokale belanghebbenden en historici, en het gebruik van archiefgegevens voor onderzoeksinspanningen. Deze onderzoeksmodule streeft naar innovatie in het vertellen van verhalen en verbetering van de algehele ervaring van cultureel erfgoed.

Jaarlijks wordt een nieuwe locatie en thematische focus geselecteerd voor diepgaand onderzoek, waarbij consequent wordt gestreefd naar samenwerking met lokale belanghebbenden, waaronder de gemeente. Het programma wordt afgesloten met een tentoonstelling, die tevens helpt om studenten voor te bereiden op de Graduation Show.

Veenhuizen

Voor de pop-up tentoonstelling 'Veenhuizen: Narrating Landscape' werkten studenten in 2023 samen met experts en bewoners en deden ze archiefonderzoek. Door gebruik te maken van onderscheidende onderzoeksmethoden onthulden studenten verborgen historische lagen en verhalen uit het landschap. De Koloniën van Weldadigheid Veenhuizen, inmiddels UNESCO-werelderfgoed, was oorspronkelijk een verlichtingsexperiment op het gebied van sociale hervormingen. In de loop van de tijd evolueerde het naar een gevangenis enclave.

DAE werkt in dit kader samen met de Provincie Drenthe, Gemeente Noordenveld, Drents Archief, Nationaal Gevangenis museum, De Nieuwe Rentmeester, PI Veenhuizen en KETTER&Co.

Joods Kwartier

Het lectoraat onderzocht in 2023 samenwerking met de Universiteit van Amsterdam (UvA) en de gemeente

Amsterdam om deel te nemen aan het Joods Cultureel Kwartier-project. Dit initiatief heeft tot doel vier eeuwen Joodse geschiedenis over te brengen.

Toekomstgericht perspectief

Climate Adaptive Water Hubs (Iopend)

Onze waterconsumptie overschrijdt de planetaire grenzen, wat leidt tot een groeiende ongelijkheid tussen het beschikbare water uit rivieren en regenval, de gevolgen van droogte en de toenemende vraag van lokale bronnen. Rijksuniversiteit Groningen / Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Design Academy Eindhoven en Coöperatie Kloostersland hebben van Rijkswaterstaat de opdracht gekregen om dit probleem te onderzoeken vanuit een community engagement-perspectief. We zijn vooral geïnteresseerd in de manier waarop onze instellingen/coöperaties (DAE, RUG en CK) verschillende aandachtspunten en methoden op een complementaire manier gebruiken als middel om kennis te genereren en voorwaarden te scheppen voor institutionele verandering.

WETSus-congres

Design and Social Justice werkte in 2023 aan een paper voor het WETSus-congres: ECGIC (Economy for The Common Good International Conference), samen met RUG, Rijksuniversiteit Groningen/Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen, Ruimtelijke Ordening en Milieukunde. De belangrijkste onderzoeksvraag van de conferentie luidt: hoe kunnen regio's een multi-stakeholderperspectief benutten om over te schakelen van kwantitatieve bbp-geleide groei naar duurzame groei van hun niet-monetaire 'gebiedskapitaal'?

2.6 Kwaliteitszorg

Dialogo en uitwisseling van kennis en ervaring zijn belangrijke instrumenten voor de kwaliteitszorg binnen DAE. Met het oog op de verbetering van onderwijs en onderzoek worden in verschillende samenstellingen gesprekken gevoerd met studenten en docenten, afdelingshoofden en andere medewerkers.

Inhoudelijke expertise is binnen DAE belangrijker dan hiërarchische verhoudingen, onderlinge inspiratie wordt hoger gewaardeerd dan controle en ruimte voor experiment heeft de voorkeur boven de bekende weg.

Er zijn formele kwaliteitszorgmiddelen zoals accreditaties, evaluatiegesprekken met studenten, de Alumni Enquête, de Kunsten Monitor en interne en externe onderwijsbeoordelingen zoals de Nationale Studenten Enquête. Maar het kwaliteitszorgsysteem van DAE biedt daarnaast ook ruimte voor spontane discussie en de inbreng van nieuwe initiatieven, zoals bijvoorbeeld geïnitieerd door de medezeggenschapsorganen. Deze formele en informele kwaliteitszorgmiddelen fungeren als input voor beleids- en verbeterplannen. Kwaliteitszorg is voor DAE een continu proces, waarin nieuwe en bestaande plannen waar nodig worden bijgesteld.

Het kwaliteitszorgsysteem beoogt een evenwicht te bereiken tussen het streven naar efficiëntie, effectiviteit en standaardisering en de behoefte aan ruimte voor eigen invulling en verschillende stijlen. DAE streeft naar een balans tussen top-down- en bottom-up-processen, waarbij noodzakelijke bureaucratische procedures niet ten koste mogen gaan van ieders bijdrage aan de verbetering van de kwaliteit.

Examencommissie

De Examencommissie is binnen de kwaliteitszorg het formele orgaan dat verantwoordelijk is voor de kwaliteit van toetsing en eindexamens. Zij is belast met het toezicht op het eindniveau van de opleidingen.

In 2023 is er geen wijziging geweest in de samenstelling van de Examencommissie. Claudia Linders is voorzitter en extern lid, Mieke Meijer (bachelordocent) en Ben Shai van der Wal (masterdocent) zijn lid. Yolande Hezemans is de ambtelijk secretaris van de commissie.

College van Beroep voor de Examens

In tegenstelling tot 2022 was 2023 een druk jaar voor het College van Beroep voor de Examens (Cobex) van DAE. Er werden vier zaken aan het college voorgelegd, waarvan drie zaken werden behandeld. Alle drie deze zaken werden gegrond verklaard in het voordeel van de student. De vierde zaak werd niet-ontvankelijk verklaard; het bezwaar van de student werd te laat ontvangen en het Cobex oordeelde dat hier geen sprake was van een verschoonbare termijnoverschrijding.

Geschillenadviescommissie

In 2023 werden geen geschillen voorgelegd aan de DAE Geschillenadviescommissie.

Evaluatie van het onderwijs

In 2023 is gestart met een interne evaluatiecyclus

om het onderwijs voortdurend te evalueren. Deze cyclus is gestart binnen de bachelor, waarbij het onderwijs aan het eind van ieder semester wordt geëvalueerd. In deze evaluaties wordt studenten gevraagd naar hun bevindingen over de verschillende studie-onderdelen, de faciliteiten van de opleiding in het algemeen en de communicatie en organisatie. In 2024 zal ook het onderwijs binnen de master op deze manier geëvalueerd worden.

Nationale Studenten Enquête

Ook in 2023 heeft Design Academy Eindhoven deelgenomen aan de Nationale Studenten Enquête (NSE). In deze enquête wordt studenten gevraagd te reageren op stellingen, waarbij een schaal van 1 (zeer ontevreden) tot 5 (zeer tevreden) wordt gehanteerd.

Van zowel de enquête voor bachelorstudenten als voor masterstudenten was het responspercentage 42%. Met name bij de bachelor lag dit percentage beduidend hoger dan in 2022, toen was het responspercentage slechts 24%. Toch zal in 2024 actie worden ondernomen om de respons nog verder te verhogen (doelpercentage is 55%), opdat de resultaten een nog representatiever en betrouwbaarder beeld geven van de ervaringen van de studenten.

Respondenten zijn tevreden met hun opleiding in het algemeen, met een score van 3,71 onder bachelorstudenten en 3,43 onder masterstudenten, op een schaal van 1 tot 5. De tevredenheid met de sfeer op de opleiding wordt beoordeeld met een score van 4,10 (bachelor) en 3,74 (master). De vraag of studenten op basis van hun ervaringen opnieuw voor een opleiding aan DAE zouden kiezen wordt beantwoord met een score van 3,80 door bachelorstudenten en 3,11 door masterstudenten.

Bachelorstudenten waarderen de onderwerpen studiedruk, een veilig klimaat, didactische vaardigheden, begeleiding en beheersing van de Engelse taal van docenten significant hoger dan vorig jaar. De onderwerpen studiefaciliteiten, communicatie en onderlinge afstemming van verschillende onderdelen binnen het studieprogramma scoren significant lager ten opzichte van vorig jaar en ten opzichte van DAE's eigen maatstaf. Ook merken studenten op dat medezeggenschapsorganen zichtbaarder mogen zijn. Nu is dat met name het geval rondom verkiezingen, maar daarna hebben studenten vaak geen zicht op de bezigheden van deze organen.

Masterstudenten waarderen vrijwel alle onderwerpen significant lager dan het landelijk gemiddelde. Op geen enkel onderwerp wordt significant hoger gescoord dan het landelijk gemiddelde of de eigen score van vorig jaar. Op de onderwerpen studiefaciliteiten, de geboden hulp van de instelling bij o.a. inschrijving, huisvesting, visa, en 'Op basis van mijn ervaringen tot nu toe zou ik opnieuw voor deze opleiding kiezen', wordt significant lager gescoord dan vorig jaar.

Educational Day

In 2023 is een Educational Day georganiseerd voor zowel de bachelor- als de masteropleiding. Er werden door docenten, coördinatoren en werkplaatsmedewerkers ervaringen gedeeld en nieuwe inzichten opgedaan over het onderwijs aan DAE, met de focus op de ontwikkeling van didactische vaardigheden (meer hierover: zie 1.5).

2.7 Internationalisering

DAE is een internationaal georiënteerde opleiding en heeft binnen haar gemeenschap medewerkers en studenten met meer dan zestig verschillende nationaliteiten. Hoewel er binnen deze internationale smeltkroes in Eindhoven volop mogelijkheden zijn om kennis te maken met verschillende culturele zienswijzen is het voor DAE van belang om studenten en medewerkers ook in een andere culturele contexten kennis en ervaring te laten opdoen. Even buiten de 'DAE-bubbel' zijn biedt een breder perspectief op de wereld, iets wat voor een toekomstige designer van essentieel belang is.

Samenwerking met internationale onderwijs- en onderzoeksinstituten heeft een lange traditie binnen DAE. Zo ondersteunt DAE mobiliteit van studenten en medewerkers via het Erasmus+programma en NL Scholarship. Partnerscholen bieden de stabiliteit van gegarandeerde uitwisselingsplaatsen en bevorderen kennisdeling en de uitvoering van onderwijsprojecten.

In 2023 is een begin gemaakt om met een drietal instituten de samenwerking te intensiveren en gezamenlijk op te trekken in curriculum-ontwikkeling, de mogelijkheid te creëren van een gedeeld PhD-traject en de uitwisseling van medewerkers en studenten te vereenvoudigen.

Preferred Partners

CvB-lid Raf De Keninck bracht in 2023 samen met Remco van der Zouw (Liaison & Funding Advisor)

een bezoek aan Elisava, School of Design and Engineering in Barcelona, Konstfack, University of Arts and Design in Stockholm en Umprum, Academy of Arts Architecture and Design in Praag. Voortbouwend op de opgedane inzichten uit de studiereis van het CvB in 2022 werd er nu meer inhoudelijk gesproken over een uitbreiding en verankering van samenwerking.

In oktober 2023 brachten vertegenwoordigers van deze instituten een tweedaags werkbezoek aan DAE. Na een rondleiding door het academiegebouw gaven de vertegenwoordigers van de scholen een presentatie van hun onderwijsmodel, waarna er uitgebreid werd gesproken over mogelijkheden voor samenwerking binnen het curriculum, deelname aan diverse projecten en gezamenlijk optrekken in een PhD-traject. Op dag twee werd er gewerkt aan een operationeel plan voor de eerste helft van 2024. Voor 2024 is ook de ondertekening van een Memorandum van Understanding gepland met deze 'preferred partners'.

Naast deze intensieve samenwerking blijft DAE ook als partner verbonden aan andere internationale instituten en staat ze ook open voor bezoeken van scholen waar geen formele verbintenissen mee zijn aangegaan maar waar wel interessante projecten mee kunnen worden opgestart.

Partners

Buiten de gebruikelijke contacten in het kader van de uitwisseling van studenten en medewerkers zijn er soms andere ontmoetingen met partnerscholen. Twee voorbeelden:

- In het kader van de jaarlijkse workshopreeks over social design aan PJAIT, Polish Japanese Academy of Information Technology in Warschau, gaf Naomi Bueno de Mesquita in oktober 2023 de workshop 'Design for Inclusion'. In deze workshop benaderde zij het onderwerp migratie vanuit het oogpunt van sociale rechtvaardigheid. Doel van de workshop was de studenten meer inzicht te laten krijgen in hoe ontwerpen soms onbedoeld tot uitsluiting van bepaalde groepen binnen de samenleving kunnen leiden.
- In november 2023 bezocht een staf lid van partnerschool Kadir Has University in Istanbul DAE. Om meer inzicht te krijgen in de wijze van beoordelen was zij aanwezig bij de evaluaties van studenten uit verschillende Studios. Dankzij dit bezoek heeft zij een scherper beeld van de

lesmethodologie en werkwijze op DAE, waardoor ook de studenten die op uitwisseling willen beter begeleid kunnen worden.

Non Partners

DAE krijgt jaarlijks talloze aanvragen van niet-partnerscholen om de school te bezoeken. Deze kunnen zeker niet allemaal worden ingewilligd, maar soms staat DAE er toch welwillend voor open. Met name als de indruk bestaat dat het contact interessant kan zijn voor verdere uitbreiding van het netwerk. Drie voorbeelden:

- In maart 2023 bezocht een delegatie van Estonian Academy of Arts (EKA) uit Tallinn DAE. De bezoekers spraken met Ilse Meulendijks en Nicoline Dorsman uitgebreid over curriculum-ontwikkeling en verschillende lesmethodieken. Er volgde een zeer waardevolle uitwisseling van ideeën. Wellicht zal dit leiden tot een gezamenlijk project.
- In juni bracht een delegatie van Instituto Europeo di Design (IED) uit Milaan een bezoek aan DAE. Deze school is in een oriënterende fase voor het bouwen van een nieuwe campus en de bezoekers werden met het oog daarop rondgeleid door Tessa Blokland.
- Een delegatie van ESD, Escuela Superior Diseño de Madrid, bezocht DDW 2023. Na een bezoek aan de Graduation Show ging de delegatie in gesprek met Janneke Schreuder en Nicoline Dorsman over de opbouw van het bachelorprogramma en onderzochten de gesprekspartners de mogelijkheden voor gezamenlijke projecten, waarbij ook andere instituten uit het grote en interessante netwerk van ESD betrokken zouden kunnen worden.

Subsidie ondersteuning mobiliteit

In februari 2023 is er in het kader van het Erasmus+-mobiliteitsprogramma voor studenten, docenten en staf een subsidieaanvraag ingediend bij de Europese Commissie. Deze aanvraag is toegekend; het betreft een bedrag van €63.360. Het is bedoeld voor de realisatie van 55 mobiliteiten. Anders dan in voorgaande jaren biedt deze subsidie naast ondersteuning voor 40 studenten die op uitwisseling of stage willen ook ondersteuning aan 15 medewerkers die een training willen volgen of een workshop willen geven aan een ander instituut binnen Europa.

Daarnaast is er in september 2023 een aanvraag ingediend voor NL Scholarship, voorheen Holland Scholarship. Deze beurs wordt deels gefinancierd

door het ministerie van OCW en deels door DAE en is bedoeld voor inkomende of uitgaande studenten buiten Europa. Voor het jaar 2024 zijn er 5 inkomende beurzen van € 5000 toegekend. Dit geld is bedoeld ter ondersteuning van inkomende eerstejaars masterstudenten van buiten Europa. DAE draagt van elke toegekende beurs de helft bij. Voor de bachelorstudenten zijn 8 beurzen toegekend van € 2.500. Dit is bedoeld voor studenten die op uitwisseling willen gaan buiten Europa. Bij deze cofinanciering geldt een andere verhouding: twee derde OCW en één derde DAE.

Uitwisseling en stage

In 2023 liepen 125 studenten stage. Ook dit jaar was er een grote diversiteit aan bedrijven, studio's en kleine werkplaatsen waar de studenten naartoe gingen. Een aantal bleef in Nederland en koos voor plaatsen als Amsterdam, Rotterdam of Eindhoven maar er waren veel studenten met een stageplek in bijvoorbeeld Parijs, Barcelona of Berlijn. Daarnaast waren er ook stageplekken buiten Europa zoals in Shanghai, New York, Chicago en Bali. Twintig studenten maakten gebruik van een Erasmusbeurs om hun verblijf te kunnen financieren in Duitsland, IJsland, Spanje, België, Portugal, Finland, Noorwegen, Denemarken, Zweden en Litouwen.

In 2023 was er na de beperkingen door Covid weer meer animo onder de studenten om op uitwisseling te gaan. Er gingen dertien studenten op uitwisseling, van wie vijf met een Erasmusbeurs, diegenen gingen naar Oostenrijk, Zweden, Denemarken, Finland en Noorwegen. Ook dit jaar gingen studenten naar landen buiten Europa, Er waren vier Holland Scholarship-beurzen beschikbaar die gebruikt werden voor uitwisseling naar Amerika en Azië.

Er werden vijf inkomende beurzen voor masterstudenten van buiten Europa toegekend in het kader van Holland Scholarship. De masterstudenten die € 5000 ontvingen voor hun eerste studiejaar waren afkomstig uit Libanon, Columbia, Singapore en China.

ELIA Academy 2023

In mei namen medewerkers en masterstudenten van DAE deel aan de conferentie 'Exploring Situatedness' in Evora, Portugal. In talrijke workshops stonden het behoud van cultureel erfgoed en de rol van kunst en design binnen een sociaal culturele context centraal. Er werden contacten gelegd met medewerkers van University of Evora, School of Arts en met het team van Evora Culturele Hoofdstad van Europa 2027.

2.8 Awards

DAE kent drie jaarlijks toegekende prijzen: de René Smeets Prijs voor professionaliteit, de Melkweg Award voor uitzonderlijk talent op bachelorniveau en de Gijs Bakker Award voor uitzonderlijk talent op masterniveau. Daarnaast was er in 2023 voor de derde en laatste keer de Planetree Design Award voor innovatief design in de geestelijke gezondheidszorg.

Tijdens de Graduation Show vindt jaarlijks de prijsuitreiking plaats van de Gijs Bakker, René Smeets en Melkweg Awards. De genomineerden voor deze DAE-Awards worden geselecteerd tijdens de beoordeling van de bachelor- en masterafstudeerprojecten en vervolgens beoordeeld door jury's bestaande uit experts. De winnaars ontvangen een geldbedrag van € 2.000 en een trofee. De Planetree Design Award werd later tijdens DDW uitgereikt.

De trofeeën die horen bij de DAE Awards zijn in 2023 voor de komende drie jaar ontworpen door DAE-alumna Olga Flór in samenwerking met EE Labels. Flór liet zich inspireren door kledingstukken die mensen aantrekken als teken van afstuderen. Ze ontwikkelde een schouderstuk dat kan functioneren als een cape, maar ook als een contemplatief venster om aan de muur te hangen. Trofeeën omvatten immers twee momenten: het moment waarop de award ontvangen wordt en de periode daarna, waarin het een herinneringsstuk wordt. Elke award tekent een abstract landschap dat een beweging, een ontsnapping en een verbinding suggereert. De jury's waren onder de indruk van de kwaliteit van alle projecten en kozen de volgende winnaars:

- Tin (Geo-Design) als winnaar van de Gijs Bakker Award 2023
- Ralf Gloudemans als winnaar van de Melkweg Award 2023
- Lotte Wigman als winnaar van de René Smeets Award 2023

Gijs Bakker Award

De Gijs Bakker Award gaat naar de student wiens afstudeeronderzoek en ontwerpproject blijk geven van uitmuntende vaardigheid en verbeeldingskracht, vasthoudendheid en originaliteit, persoonlijkheid en relevantie voor het beroep en de buitenwereld. Deze criteria weerspiegelen de fundamenteën van het DAE-masterprogramma dat werd geïnitieerd door de Nederlandse ontwerper Gijs Bakker. Alle masterafdelingen nomineren binnen hun eigen afdeling twee

eindexamenprojecten voor de Gijs Bakker Award.

De jury

De jury van de Gijs Bakker Award 2023 bestond uit Adinda van Geystelen (General and Artistic director, Z33, House for Contemporary Art, Design & Architecture), Flavia Dzodan (Tutor at Design Department and head of the research group on algorithmic cultures at Sandberg Instituut), Robert Thiemann (Founder and director, Frame Publishers) en Shay Raviv (Design researcher, social designer, and creative leader Embassy of Inclusive Society).

De jury over de inzendingen van 2023:

'De werken van dit jaar tonen competente en ambitieuze onderzoekers die een brug weten te slaan tussen de visuele en ambachtelijke wereld en de werkelijkheid. Alle projecten hebben sterke emotionele, persoonlijke en onderzoekende aspecten, waarvoor de jury de ontwerpers complimenteerde en verder de multidisciplinaire rol opmerkte waarop zij zich richten.'

René Smeets Award

Deze prijs is vernoemd naar degene die DAE in 1947 oprichtte. De René Smeets Award wordt toegekend aan een bachelor-afgestudeerde met een hoge mate

van betrokkenheid en begrip van de huidige tijd en maatschappelijke uitdagingen. De student toont professionaliteit in een systematische aanpak van analyse en in nieuwe (inzichten voor) innovatieve oplossingen om impact te creëren op de huidige maatschappelijke behoeften.

De jury

De jury van de René Smeets Award en Melkweg Award 2023 bestond uit Daniel Arosemena (Creative Lead of Vlisco), Lian van Wanrooij (Industrial Designer at Royal Mosa), Tim Vermeulen (Director at Stichting NDSM), Evelien Reich (Editor in Chief at ELLE Decoration, chair at DDA Young Designer committee and scout at Hearstlab) en Arief Hühn (Senior Researcher & Head at Freedomlab Thinkthank and Advisor Digital Strategy at Dasym).

De jury over de genomineerden voor de René Smeets Award 2023:

‘De jury bewonderde de helderheid van alle projecten, die zich ook bezighouden met zeer delicate onderzoeksonderwerpen. De genomineerden presenteren een verscheidenheid aan ontwerpmethodologieën en effectieve engineerstrategieën met gevoel voor onze maatschappelijke uitdagingen van vandaag. Daarom wees de jury erop dat deze designers een cruciale stap in de goede richting zetten op het gebied van design.’

Melkweg Award

De Melkweg Award wordt uitgereikt aan een werkelijk uniek talent onder de bachelor-afgestudeerden van DAE. Deze autonome student laat zijn originele en radicale visie zien in een provocerende presentatie. De student toont zijn unieke fascinatie en kijk op de wereld, en zijn originele boodschap roept nieuwe inzichten en ideeën op.

De jury over de genomineerden voor de Melkweg Award van 2023:

‘De jury prijst alle genomineerde afgestudeerden voor hun eerlijke betrokkenheid bij hun projecten en hun vaardigheid in technieken. Zij is verbaasd over de inspirerende manieren waarop deze opkomende talenten frisse perspectieven inbrengen en de hoogwaardige esthetiek die ze hebben gebruikt om fantasierijke verhalen over onze toekomst over te brengen.’

Planetree Design Award

In 2023 werd voor de derde en laatste keer de Planetree Design Award uitgereikt. Deze designprijs is onderdeel van een driejarige samenwerking

tussen GGzE en DAE. Doel van de samenwerking is de wereld van de geestelijke gezondheidszorg en die van design met elkaar in contact te brengen om innovatie in de geestelijke gezondheidszorg te bevorderen. GGzE wil een brug slaan tussen de DAE-studenten en de cliënten en medewerkers van GGzE. Alle DAE-studenten werden uitgenodigd om ontwerpvoorstellen in te zenden die gericht zijn op het verbeteren van de geestelijke gezondheid van kwetsbare Brabanders.

Van de totaal negentien ingebrachte concepten zijn acht projecten door een jury van deskundigen beoordeeld op relevantie, impact, innovatie, inclusie en nieuwe perspectieven op maatschappelijke thema's.

De jury

De jury van de Planetree Design Award 2023 bestond uit Valentijn Visch (Associate Professor Industrial Design Engineering, TU Delft), Marita Bossers (directeur Planetree Nederland), Yvonne Korsten (lid Centrale Cliëntenraad GGzE), Richelle Semil (voorzitter Centrale Cliëntenraad GGzE), Harrie Smetsers (agogisch medewerker De Boei), Rik Konings (sociotherapeut De Woenselse Poort), Ingrid Willems (bestuurslid GGzE).

De jury besloot unaniem de Planetree Design Award 2023 toe te kennen aan Daisy Dawson met haar project ‘Inclusive Club Collective Kit’. De prijs werd tijdens DDW op Design Academy Eindhoven aan de winnaar overhandigd door Marita Bossers, directeur Planetree Nederland. Dawson ontving een geldbedrag van €2.500 en een beker die DAE-alumnus Willem van Hooff heeft ontworpen in samenwerking met cliënten van GGzE De Boei.

2.9 Profileringsfonds

Het Profileringsfonds, bedoeld in artikel 7.51 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, stelt studenten in de gelegenheid financiële ondersteuning aan te vragen in verband met bijzondere omstandigheden. In het verslagjaar 2023 is hier geen gebruik van gemaakt.

3.1 Inleiding

De afdeling Communicatie Presentatie en Public Relations (CPPR) speelt binnen DAE een sleutelrol in interne en externe communicatie en presentaties. De afdeling organiseert talrijke events, stimuleert en verzorgt informatie-uitwisseling, internationale betrokkenheid, bedient social media en beheert de inhoud van de DAE-website.

Ook onderhoudt CPPR de samenwerking met vrienden, alumni, partners en sponsors, die allemaal bijdragen aan DAE's streven naar hoogwaardig en internationaal uniek designonderwijs.

De afdeling toonde in 2023 een proactieve houding bij het opbouwen van een diverse en inclusieve gemeenschap. Het succes van de Graduation Show op locatie in winkelcentrum Heuvel met 223 deelnemers, toont een unieke benadering van designpresentatie.

3.2 Communicatie Presentatie en Public Relations

Dankzij een mix van vaste medewerkers en freelance-krachten is de afdeling CPPR in staat om in te spelen op de piekmomenten rond grote evenementen en belangrijke gebeurtenissen in het academisch jaar.

Belangrijke wijzigingen in de organisatie van de afdeling waren de aanstelling van een nieuwe Events Producer, namelijk Carline Zoete, en de aanstelling eind 2023 van een nieuwe Creative Publisher: Andy Norstrom. De rol van Ned Kaar werd tijdelijk uitgebreid als projectleider voor de deelname van DAE aan de Salone di Mobile in Milaan, met het langlopende project 'Elevator Radio'. Nikita Hurkmans is in 2023 wederom op freelancebasis aangesteld als projectleider van DAE's grootste jaarlijkse evenement: de Graduation Show. Martina Muzi en Nadine Botha vormden als freelancers het curatorial team van de Graduation Show.

Communities

In 2022 werd Pete Fung aangetrokken als Community Organiser. Hij was in 2023 verantwoordelijk voor het opbouwen en ondersteunen van communities binnen DAE, in uiteenlopende verschijningsvormen. Deze functie faciliteert en helpt bij de organisatie van door studenten geleide activiteiten en evenementen. Bijvoorbeeld via de in 2023 opgezette Community Experiment Grant en door samenwerking met bestaande initiatieven, zoals de Material Bank, Student Council en Elevator Radio.

De Community Organiser heeft ook een adviseerende rol, die voor de interne communicatie nauw samenwerkt met andere afdelingen binnen DAE om strategieën uit te stippelen en uit te voeren, vragen te stellen of alternatieven voor veranderingen in het onderwijs aan te dragen. Ook levert deze functie bijdragen aan evenementen en activiteiten die van invloed zijn op het welzijn van de gemeenschap, zoals verkiezingen voor de medezeggenschapsraad, intern onderzoek en DAE Letter.

3.3 Community Building

In 2023 zette de afdeling CPPR haar werk voort door een proactieve houding aan te nemen bij het opbouwen van een gemeenschap gebaseerd op transparantie en inclusiviteit. In plaats van DAE te beschouwen als één enkele gemeenschap, ziet de afdeling de academie liever als een community van communities, waarin

uiteenlopende meningen en perspectieven er mogen zijn en tot bloei kunnen komen.

Deze meervoudige benadering, waarin de Community Organiser een sleutelrol speelt, wordt op twee manieren uitgewerkt:

- Door redactie te voeren. De focus is hierbij om de bestaande communicatiekanalen te versterken en informatie die van jaar tot jaar terugkeert opnieuw te beoordelen en waar nodig te hertalen.
- In extra-curriculaire activiteiten. De afdeling heeft de unieke mogelijkheid om buiten het officiële curriculum contact te leggen, ondersteuning te bieden en samen te werken met individuele studenten en collectieven.

Belangrijkste ontwikkelingen in redactie

Wie is Wie

'Who's Who' is een serie interviews met leden van de community door leden van de community. Het doel is om aandacht en waardering te geven aan degenen die vaak achter de schermen werken. Mensen die zich onvermoeibaar inzetten om de community die we delen en bewonen te onderhouden, verzorgen en verbeteren.

In 2023 waagde de serie zich aan haar tweede en derde editie: 'Who Knows' en 'Who Programmes', waarbij werd ingezoomd op de algemene, informele en belichaamde kennis binnen de academie en op de mensen achter de programma's Fundamentals, Reflections, Extracurricular en de DAE Lecture Series. Twaalf interviews en portretten zijn samengesteld door recente alumnus Sean Fisher en huidig student Anwyn Howarth.

De interviewserie blijft populair en informatief, met consistent hoge betrokkenheid op sociale media en waardering door zowel studenten als medewerkers.

Welkomst-campagne academisch jaar

Voortbordurend op het succes van de postercampagne in 2022 werkte de Community Organiser samen met Toni Wagner, een kersverse alumnus, aan een uitgebreide welkomstgids voor aankomende studenten. De negentien hoofdstukken gaan over veel verschillende onderwerpen: van wat er te doen is in Eindhoven tot het zorg- en ondersteuningssysteem binnen DAE, van algemene evenementen en data tot specifieke informatie voor niet-EU-studenten.

De gids is opgebouwd als een open source-document voor gemakkelijke toegang en elk lid van de community kan eraan bijdragen, artikelen bewerken en updates leveren. Het document is de afgelopen zes maanden meer dan tweeduizend keer bezocht.

Campagne voor medezeggenschapsraden

Na de herstructurering van de communicatiestrategie voor de drie raden en commissies eind 2022 hielp het CPPR-team in 2023 bij de organisatie van twee verkiezingen, een in januari en een in oktober. Het stempercentage varieert tussen 40 en 60%, afhankelijk van de stemgroep. Nieuwe leden voor de Institutionele Medezeggenschapsraad en het Bachelor en Master Course Committee worden gekozen om hun achterban de komende twee jaar te vertegenwoordigen.

Andere interne campagnes

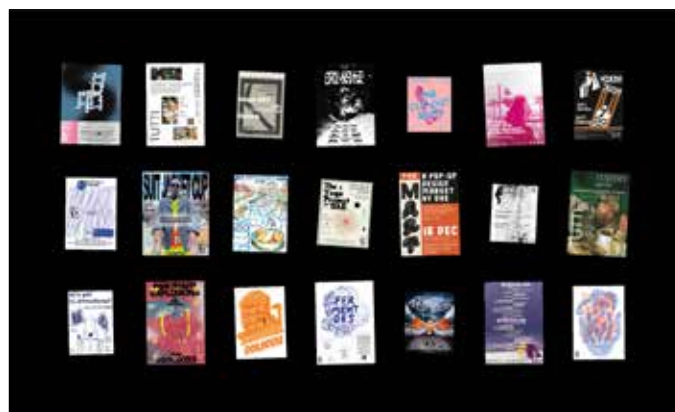
De CPPR-afdeling blijft ondersteuning bieden en nauw samenwerken met andere afdelingen. De afdeling reageert op uiteenlopende interne zaken, maakt promotiecampagnes en ontwikkelt strategieën. Voorbeelden hiervan zijn adviezen over tevredenheidsonderzoeken onder medewerkers voor Human Resources, de uitvoering van herinschrijvingscampagnes voor de onderwijsbalie, de introductie van

Mirro voor het Care Team, een strategie uitstippelen voor bewegwijzering voor Facility Services.

Belangrijkste ontwikkelingen in extra-curriculaire activiteiten

Community Experiment Grant

Om studenten aan te moedigen DAE te beschouwen als een laboratorium, een denktank, een proeftuin voor alternatieve manieren van denken en doen is in januari 2023 een microsubsidieregeling geïntroduceerd: de Community Experiment Grant. De subsidie is bedoeld als een stimulans om de academie te laten functioneren als een platform voor interdisciplinaire, experimentele, gemeenschapsgerichte projecten.

We bereiken dit door de steun van de academie aan door studenten geleide activiteiten en evenementen transparant, responsief en toegankelijk te maken. Een aanvraagformulier is ontworpen om de drempel te verlagen. Mondelinge aanmelding is ook mogelijk, om het proces zo inclusief mogelijk te maken. Gehonoreerde aanvragers kregen financiële steun en begeleiding van de Community Organiser bij de realisatie van hun projecten.

In 2023 werden 38 subsidieaanvragen voor de gemeenschap ontvangen van meer dan 50 studenten, waarvan er 28 werden goedgekeurd. Deze omvatten onder andere design-debatten, community cooking-series, fermentors lab, participatieve modeshows, een designer wintermarkt, een alternatieve afstudeercatalogus, een drag club, incivility workshops, Commit Magazine, yoga voor ontwerpers, een collectieve tentoonstelling, een design filmfestival en screenings.

Het programma blijft het hele jaar door enthousiast en goed ontvangen door studenten. Het platform bevindt zich buiten het officiële curriculum en is niet

gebonden aan afdelingsdenken, semesterdeadlines, evaluatiehiërarchie of de kloof tussen bachelor en master. Het biedt de kans om gemeenschappelijke ruimte te creëren, al is het maar tijdelijk. In die ruimte kunnen we de mogelijkheden van designonderwijs opnieuw verkennen en ontdekken hoe samen leren eruit zou kunnen zien.

In oktober 2023 werd het Extracurricular Report gepubliceerd, een verslag van alle extra-curriculaire activiteiten aan de academie. In deze eerste editie worden de diverse door studenten tijdens de Dutch Design Week geïnitieerde evenementen, workshops, tentoonstellingen en radioprogramma's besproken, evenals publicaties en afstudeerprojecten die tijdens de Graduation Show werden gepresenteerd en die werden ondersteund door de Community Experiment Grant.

Bzar Materiaalbank

Bzar Material Bank zet haar missie voort in het cultiveren van circulaire materiaaleconomieën binnen de academie. In 2023 startte er daarnaast ook een uitleenprogramma voor gereedschappen en presentatiepodia.

Een andere opmerkelijke ontwikkeling is de eerste door studenten gerunde residency: B-ZAREZIDENCY. Via een open oproep werden twee afstudeerende studenten, Thais Busnel (bachelor) en Daniela Tokashiki (master), geselecteerd om gesponsord te worden door de materiaalbank en gratis materiaal te ontvangen tijdens hun afstudeerjaar.

Elevator Radio

Elevator Radio bleef in het vierde jaar sinds zijn

oprichting het hele jaar door een vaste waarde, met regelmatige live-uitzendingen en dj-optredens. In februari organiseerde Elevator Radio zijn Grote Jaarlijkse Radio Workshop Week, een serie workshops en lezingen over en rond sound design, toegankelijk voor alle studenten en medewerkers. In april werkte het collectief samen met de redactie aan een week lang live-uitzendingen vanaf de Salone Satellite tijdens de Milan Design Week (meer hierover: zie 3.5).

'Spring Together' door Studentenraad

Spring Together vond op 21 juni 2023 voor het tweede achtereenvolgende jaar plaats. Dit door studenten geïnitieerde feest is een collectief moment na een druk jaar waarin samen tijd doorbrengen vaak een zeldzaamheid is. Zo'n tweehonderd studenten, docenten, workshopbegeleiders en stafleden verzamelden zich op de vijfde verdieping van gebouw De Witte Dame om het eind van het academisch jaar te vieren.

Het evenement wordt georganiseerd in samenwerking met andere studenteninitiatieven binnen de academie. De ruimte werd ontworpen door Bzar Material Bank en de Trash Club, Elevator Radio leverde tunes en beats. Naast het klassieke bier en wijn, bereidden de studenten van Tutti Cooking

Series en Conbini lekkere hapjes en serveerden de Fermentors zelfgemaakte kombucha.

3.4 Graduation Show

De Graduation Show is het grootste en belangrijkste evenement op de jaaragenda van de academie. De afstudeertentoonstelling heeft als belangrijk onderdeel van Dutch Design Week (DDW) ook een vaste plek op de mondiale designagenda verworven. Met de presentatie van het examenwerk van 219 bachelor- en masterstudenten was de Graduation Show 2022 de grootste uit de geschiedenis van DAE. De Graduation Show 2023 was met meer dan 223 deelnemers zelfs nog iets groter (119 bachelor- en 104 masterafgestudeerden). Negen dagen lang kon het publiek alle afstudeerprojecten ervaren, naast een publieksprogramma dat zowel online als op locatie te volgen was. Voor het eerst was een deel van de tentoonstelling vrij toegankelijk voor winkelend bezoek.

Ook dit jaar werd de show financieel ondersteund door DDW, de gemeente Eindhoven en vele sponsors waaronder winkelcentrum Heuvel en Kiggen Electra.

- **Locatie** — De Graduation Show 2023 vond plaats in winkelcentrum Heuvel, in het hart van Eindhoven. De locatie werd omgetoverd tot een ruimte waar de experimentele, nieuwsgierige en provocerende ontwerpprojecten van onze afgestudeerden en de drukte van het alledaagse stadsleven elkaar ontmoetten. Terwijl bezoekers door de levendige commerciële ruimte struinden, werd hun ervaring van ‘window shopping’ op zijn kop gezet. Bezoekers werden aangezet om na te denken over hoe design vormgeeft aan de manier waarop we vandaag de dag in steden wonen, werken, reizen en spelen, en hoe dit onvermijdelijk zal veranderen naarmate we de sociale, technologische en ecologische uitdagingen van vandaag tegemoet treden.

De presentaties bevonden zich op twee plaatsen: op de begane grond en op de bovenste verdieping van winkelcentrum Heuvel. Een unieke kans voor bezoekers om te navigeren door de onderzoeken van de afgestudeerden en de enorme diversiteit en reikwijdte te ervaren van de ontwerpcontexten waarin zij zich wagen. Deze benadering werd ondersteund door een dynamisch publieksprogramma dat de almaar groeiende mix van media weerspiegelt die onze afgestudeerden gebruiken om

hun aspiraties en zorgen als ontwerpers te communiceren. Een greep:

- **Cinema** — Een selectie meeslepende films, prikkelende optredens en installaties van afgestudeerden in een multimedia-omgeving. Deze ruimte was vrij toegankelijk voor winkelend publiek.
- **Workshops** — Een ruimte met workshops op basis van afstudeerprojecten die interactie en verbinding met elkaar en de planeet aanmoedigen. Bezoekers konden ter plekke meedoen of zich inschrijven voor groepservaringen. Ook deze ruimte was toegankelijk voor winkelend publiek.
- **Bookshop** — Een gezellige bibliotheek annex boekenwinkel met scripties, procesboeken, visuele tijdschriften en andere publicaties van afgestudeerden. Bezoekers van de Graduation Show konden er rondsnuffelen en in alle rust lezen.
- **Activiteiten** — Een programma van interactieve demonstraties, optredens, spelletjes en andere acties die de afstudeerprojecten tot leven brachten in verschillende tentoonstellingsruimtes. Dit alles was dagelijks te ervaren voor bezoekers van de Graduation Show.
- **Elevator Radio** — Een door studenten geïnitieerd collectief dat interviews, debatten, muziek en nieuws uitzendt over de afstudeerprojecten in de tentoonstelling. Het station van Elevator Radio kon bezocht worden in de Lounge of online.

Team en Curatorial ontwerp

Het team dat de Graduation Show en alles eromheen ontwierp en uitvoerde bestond uit medewerkers van de afdeling CPPR en daaraan verbonden freelancers.

De overgang van onze educatieve omgeving naar de zeer publieke ruimte van deze editie van de Graduation Show werd mogelijk gemaakt door de visie van curators Martina Muzi en Nadine Botha, het displayconcept en de productie van Mark van der Gronden en de campagne en het grafisch ontwerp van why-whynt Collective.

Catalogus

De afstudeercatalogus 2023 documenteert zowel bachelor- als masterstudenten en is aangevuld met een ‘Community Glossary’ die lezers helpt om door de meer dan tweehonderd projecten te navigeren. Elke afgestudeerde werd gevraagd om drie woorden te delen die het eigen project beschrijven, met de mogelijkheid om ook niet-Engelse woorden en uitdrukkingen te gebruiken. Het resultaat werkt als een infographic, omdat de lezer kan zien hoeveel afgestudeerden dezelfde of vergelijkbare woorden

kozen. De catalogus is ontworpen door het Rotterdamse collectief whywhynot, dat bestaat uit DAE-alumni. De ontwerpers legden specifiek de nadruk op de gemeenschap van de academie door de vloeiende verbindingen tussen individuele en collectieve actoren binnen de DAE te visualiseren.

Graduation Show Tours 2023

Sinds 2014 organiseert DAE tijdens de Graduation Show rondleidingen voor haar Vrienden en warme relaties. Door de jaren heen nam de vraag naar deze rondleidingen toe, en ook onder onze afgestudeerden groeide de interesse om betrokken te raken bij dit rondleidingenprogramma.

Daarnaast is er sinds 2021 het Guided Programme, een initiatief van studenten. Hierbij gaat het om individueel samengestelde rondleidingen door de Graduation Show die worden georganiseerd, geproduceerd en begeleid door de afgestudeerde ontwerpers. Het doel van dit programma is om gasten een unieke en persoonlijke ervaring van de Graduation Show te bieden door de ogen van de afgestudeerden van DAE.

Elk jaar trekt de Graduation Show internationale aandacht en ontvangt de school verzoeken voor rondleidingen door de Graduation Show. In 2023 zijn we begonnen met het onderzoeken van de mogelijkheid om de rondleidingen te commercialiseren.

Het eerste doel van de Graduation Show Tours is om zoveel mogelijk afgestudeerde projecten te vertegenwoordigen en afgestudeerde ontwerpers de mogelijkheid te bieden om hun werk en dat van hun collega's te presenteren aan nationale en internationale organisaties en instellingen. Hoewel niet elke afgestudeerde gegarandeerd aandacht krijgt tijdens dit begeleide programma, kunnen we zo toch een gestructureerde vorm bieden waarmee de belangen van de afgestudeerden en de gasten van de Graduation Show zo optimaal mogelijk op elkaar worden afgestemd.

Het tweede doel van dit rondleidingenprogramma is het creëren van een inkomstenstroom om de Alumnivereniging van DAE te ondersteunen. Met de winst van de rondleidingen kan de Alumnivereniging nieuwe initiatieven organiseren voor haar community.

In 2023 bezochten onder andere de organisaties van Ornamenta, Tech to Market, Cultuur en Ondernemen, HNI, Manifesta, Catawiki, GGzE, Rotary Eindhoven, Lowlands en het MA accreditatie panel de show via dit programma. Daarnaast kwam stichting Kubes

langs met een groep slechtzienden.

Publiek

Samen zetten al deze onderdelen van de Graduation Show een nieuwe standaard voor het evenement. De Graduation Show werd in 2023 bezocht door meer dan 45.000 bezoekers. Ongeveer een derde (34%) van de DDW-bezoekers komt uit de regio Brabant. De helft van de bezoekers (52%) komt uit andere delen van Nederland en 14% van de DDW-bezoekers komt uit het buitenland.

Media

De afstudeertentoonstelling is bezocht door meer dan honderd journalisten. Vóór, tijdens en na het evenement waren er publicaties in landelijke en internationale media, waaronder gespecialiseerde designpublicaties als Dezeen, Frame, DAMN, Elle Decor, Wallpaper, Interior Design, Disegno Journal, Design-milk, Adformatie, Architonic, Vogue en dagbladen als NRC, AD, de Volkskrant, De Gelderlander, De Limburger, Eindhovens Dagblad en Het Financieele Dagblad.

Daarnaast hebben drie graduates (voorgedragen door CPPR) deel uitgemaakt van de tijdens DDW live uitgezonden aflevering van het tv-programma 'VPRO Tegenlicht' met het thema: 'Stel je voor dat we met ontwerpkracht de toekomst op een andere, betere manier kunnen vormgeven.'

3.5 Elevator Radio in Milaan

In 2023 nam DAE deel aan SaloneSatellite, een speciale ruimte voor aanstormend talent en 's werelds toonaangevende ontwerpscholen in Salone del Mobile. De beurs die tijdens de Milan Design Week in Rho Fiera, Milaan wordt gehouden, is een van de belangrijkste jaarlijkse designevenementen ter wereld en vindt plaats gedurende zes dagen in april.

Concept en organisatie

De presentatie van DAE bestond uit een experimenteel radioproject onder leiding van studenten, medewerkers en alumni. Het door studenten geleide initiatief Elevator Radio werkte samen met de interne redactie van DAE om een programma van een week te creëren onder de titel 'X', waarin deze letter werd omarmd als symbool voor het onbekende en als een teken dat staat voor samenwerking.

Via een reeks openbare debatten, discussies en

workshops die live werden uitgezonden vanaf de beurs stelde het team de vraag hoe we ontwerpers opleiden voor een onzekere toekomst, waarin er meer op het spel lijkt te staan dan ooit tevoren. Deze activiteiten genereerden rechtstreeks contact met de ontwerpgemeenschap en bezoekers van Salone del Mobile. We nodigden hen uit om samen de toekomst van designonderwijs te verkennen.

Het projectteam bestond uit Anna Winston (hoofdredacteur, DAE), Pete Fung (Internal Community Organiser DAE), Chloe van der Smitte (Creatieve Publisher DAE), Matilde Patuelli (Social Media Manager, DAE), Nick Monro-Meares (coördinator Elevator Radio), YP Wang (MA), Guanyan Wu (MA), Ever Peng (BA), Noa de Sousa Costa (BA) en Zoe Bruhat (BA). Het project is geproduceerd door Ned Kaar (Alumni Coordinator / Housing Officer DAE) en wordt geleid door de afdeling CPPR van DAE.

Programma

De stand van SaloneSatellite was een plek voor onderzoek, productie en engagement. Getransformeerd tot radiostudio organiseerde het een reeks live-gesprekken met studenten en personeel van andere academies, professionals uit de industrie en critici, en DAE-docenten en -alumni. Spanningsvelden en onbehagen binnen design en designonderwijs werden onderzocht. Ook fundamentele vragen rond de Milan Design Week kwamen aan de orde, zoals: hoe kunnen we in een wereld van 'peak stuff', dreigende materiaal-schaarste en escalerende klimaatcrisis het bestaan van de Design Fair heroverwegen?

Elke dag stond in het teken van een thema:

- Crisis x kritiek
- Woorden x objecten
- Bekend x onbekend
- Individueel x algoritme
- Openbaar x privé
- Prestatie x productie

Om de Milan Design Week te verbinden met het dagelijks leven en de realiteit van de academie, bevatte het uitzendschema momenten van verbinding tussen Eindhoven en de Fiera met live telefoongesprekken en door studenten en alumni geproduceerde shows die voortkwamen uit een open call.

De ruimte stond open voor alle andere academies en studenten die deelnamen aan Salone Satellite 2023 om nieuwe vaardigheden te leren via workshops van het Elevator Radio-team.

Om de footprint van het project te verkleinen, werd de stand volledig vormgegeven met bestaand meubilair en afgedankt materiaal. Stoelen en tafels die binnen de academie worden gebruikt, werden naar Milaan gebracht en de ruimte werd aangekleed met materialen die gedoneerd waren door de DAE Material Bank, projectteamleden en alumni, zoals de gordijnen die DAE-alumni Daphna en Laurens schonken (Studio DaphnaLaurens). Aan het einde van de beurs werden deze materialen (en extra materialen gedoneerd door andere academies van SaloneSatellite) teruggestuurd naar de DAE Material Bank voor hergebruik in studentenprojecten.

Enkele hoogtepunten van het programma:

- Dagelijkse live redactievergaderingen die om 10 uur plaatsvonden en die toegankelijk waren voor voorbijgangers en bezoekers van de Salone.
- Dagelijks live rondetafelgesprekken waarin elk programmathema werd onderzocht, met alumni, ontwerpers en kritische stemmen. Deelnemers waren onder meer Alice Stori Liechtenstein, Libby Sellers, Nic Monisse (Monocle), Max Fraser (Dezeen), Oli Stratford (Disegno), naast alumni als Noemi Biasetton, Alexandre de LaSalle, Delany Boutkan, Bom Noh, Ginevra Petrozzi, Ramón Jiménez Cárdenas, Leá Cadieux, Ilse Meulendijks, Francesco Pace, Mario Minale en vele anderen.
- Elke dag live natuurrondleidingen door de Salone.
- Reportages van locaties waar DAE-alumni werk presenteerden in Milaan.
- Radio-essays en audio-experimenten door DAE-studenten en alumni.
- Dagelijkse live-telefoongesprekken waarin studenten in Eindhoven met de Salone werden verbonden.

Het volledige programma is terug te kijken en luisteren op designacademy.nl

Bezoekers

Het bezoekersaantal van het zes dagen durende Salone del Mobile in 2023 bedroeg 307.418 mensen, uit 181 verschillende landen. SaloneSatellite was gastheer voor 27 andere ontwerpscholen en universiteiten uit 18 verschillende landen.

Bijzonder betekenisvol tijdens de week was het bezoek van Hare Majesteit Koningin Máxima aan de DAE-presentatie op SaloneSatellite, waar zij geïnterviewd werd door Guanyan en Zoe, live uitgezonden op Elevator Radio.

3.6 Lecture Series

De geheel Engelstalige lezingenreeks (Lecture Series) van DAE is bedoeld voor de complete DAE-community en voor geïnteresseerden van buiten de academie. De lezingenreeks dient ook om DAE's positie als kennishub kracht bij te zetten. Na afloop van elke lezing vindt een borrel plaats om na te praten en bezoekers in de gelegenheid te brengen om op informele wijze met elkaar en met de spreker in contact te komen.

In 2023 bestond de Lecture Series in totaal uit zeventien lezingen. Dit was het eerste jaar dat DAE gemiddeld twee lezingen per maand organiseerde.

Er namen in totaal twintig sprekers deel aan de lezingen. Vijf sprekers waren MA Heads en BA Studio-leiders van DAE en vijftien sprekers waren ontwerpers, kunstenaars, architecten, design-theoretici, filmmakers en activisten uit Eindhoven, Nederland, het Verenigd Koninkrijk, Italië en Duitsland.

De lezingen behandelden onder meer de volgende onderwerpen:

- Een korte geschiedenis van de Iraanse vrouwenemancipatie
- De toekomst van dataopslag
- De rol van design en ontwerpers in inter- en transdisciplinaire onderzoeksconstellaties
- Klimaatrechtvaardigheidsactivisme
- Postkapitalistisch designonderzoek
- Sonische methoden om klimaatverandering te begrijpen
- De complexiteit van designmethodologie en de epistemologische onderbouwing ervan

Organisatie

De lezingenreeks wordt georganiseerd en gehost door een team bestaande uit een programmeur, DAE's Event Producer en een door studenten geleide Lecture Series Committee (LSC). Op basis van gesprekken over de rollen binnen het Lecture Series-team is de werkstructuur herzien en gestroomlijnd. Vanaf september werden werkstudenten ingezet om te assisteren bij de fysieke opbouw van de lezingen, het serveren van drankjes en foto- en videodocumentatie. Deze nieuwe werkstructuur weerspiegelt de realistische capaciteit van het team.

De lezingen vonden plaats op woensdagavonden van januari tot mei, met gemiddeld vijftig toeschouwers per lezing. Van september tot december vonden de lezingen plaats op donderdagavonden, met gemiddeld 78 toeschouwers. We denken dat deze aanzienlijke toename van het aantal toeschouwers te danken is aan het feit dat de donderdag een drukke lesdag is in de academie, zowel voor bachelor- als masterstudenten. Daardoor is de drempel die dag voor velen lager om een lezing te bezoeken.

Vanwege onderhoudswerkzaamheden in de Witte Dame Zaal vonden de lezingen van januari tot mei plaats in LAB-1, een bioscoop in de buurt van DAE.

Vanaf september vonden de lezingen meestal plaats in de WdZ, behalve wanneer het Trans Realities Lab deze zaal nodig had.

3.7 Alumni

Het DAE-alumninetwerk is een unieke gemeenschap van ontwerpers die in tal van sectoren werkzaam zijn, vaak ook buiten de designsector. In 2021 zijn we begonnen met het verbeteren van de communicatie met alumni om een sterker gemeenschapsgevoel te creëren, en meer verbondenheid. De afdeling Communicatie Presentatie en Public Relations (CPPR) heeft de tweemaandelijks nieuwsbrief voor alumni opgezet, in 2022 gevolgd door het Alumni Interview.

In 2023 is er een specifieke functieomschrijving opgesteld voor een Alumni Coordinator bij DAE. Deze functie wordt vervuld door Ned Kaar. Hij studeerde in 2021 af aan DAE en deed de research en productie voor de Intergenerational Graduation Show in Milaan, 2022.

Alumni-nieuwsbrief en bulletin

De Alumni-nieuwsbrief is een waardevol hulpmiddel voor alumni om op de hoogte te blijven van wat er bij DAE gebeurt. Bovendien informeert de nieuwsbrief hen over interessante activiteiten van hun collega's, over aankomende evenementen en vacatures. Het aantal gepubliceerde nieuwsbrieven steeg in 2023 van vier naar vijf per jaar. Bovendien werd de nieuwsbrief aangevuld met een nieuw format: Alumni Bulletin. Alumni Bulletin bestaat uit korte mededelingen die heel actueel zijn. Het werd gebruikt om exclusieve kortingen en nieuwe mogelijkheden onder de aandacht te brengen van de alumnigemeenschap, als aanvulling op de aanwezigheid van alumni op Facebook en LinkedIn.

Het aantal lezers dat de Alumni-nieuwsbrief opende groeide gedurende het jaar gestaag, van 50% in april tot 68,9% in oktober. Deze groei was ook terug te zien in het aantal clicks: van 5% in april naar een piek van 9,3% in augustus. Uit deze toenemende betrokkenheid blijkt dat er binnen de alumnigemeenschap met name interesse is in vacatures, open calls en evenementen, maar ook naar specifiek nieuws uit de wereld van DAE.

De drie meest aangeklikte links in 2023 waren:

1. Een link om jouw evenement toe te voegen aan

de DAE Alumni Map voor Dutch Design Week 2023 (112 clicks).

2. Een link naar het overlijdensbericht van Max Barenbrug, uitvinder van de Bugaboo-kinderwagen (68 clicks).
3. Een link naar een DAE-nieuwsartikel over de BA-afgestudeerden van 2023 (63 clicks).

Interviews met alumni

De alumni-interviews zijn vooral bedoeld om de diversiteit van de alumnigemeenschap te laten zien. De formule is dat een DAE-alumnus een andere alumnus interviewt. Ze vertellen over hun carrière na hun afstuderen en hoe hun opleiding hen heeft gevormd. Sommige geïnterviewden hebben ook als docent bij DAE gewerkt, waardoor hun blik op de academie werd verbreed. In 2023 lag de focus vooral op alumni van de afgelopen tien jaar die hun ontwerpvaardigheden op onconventionele manieren inzetten.

In 2023 produceerde de afdeling CPPR alumni-interviews met: Sander Manse, Pauline Wiersema, Kuang-Yi Ku, Audrey Large en Julia van Zanten. Alle interviews worden via de DAE-nieuwsbrief en de Alumni-nieuwsbrief gedeeld met de DAE-gemeenschap. De interviews zijn ook te bekijken via de social-media-kanalen van DAE en staan op de website.

Samenwerking met alumni

De afdeling Communicatie Presentatie en Public Relations (CPPR) zette in 2023 de samenwerking met en ondersteuning van alumni voort.

Alumni werden als freelancers ingezet om content te creëren voor de DAE-website en de andere communicatieplatforms. Ze schreven artikelen, leverden fotografie, maakten illustraties en verzorgden de grafische vormgeving van publicaties. De alumni met wie de afdeling CPPR in 2023 heeft samengewerkt zijn: Sean Fisher, Tiiu Meiner, Sofia Topi, Colin Keays, Ceola Tunstell Behrens, Karin Fischnaller, Marco Pagan en vele anderen.

Daarnaast vervulden drieëntwintig alumni een centrale rol in de Graduation Show. Ze gaven leiding aan het Curatorial Editing Team, het Construction Team, het Public Programme en het Guided Programme.

No Panic Class

In 2023 is de structuur gewijzigd van de jaarlijkse No Panic Class, die afgestudeerden helpt om zich voor te bereiden op de overstap naar de beroepspraktijk.

Voorheen was de klas gesegmenteerd, variërend van een cursus van één dag tot een reeks van vier avonden waarop alumni werden uitgenodigd terug te keren naar de school om hun expertise te delen. Enkele alumni die bij deze evenementen betrokken waren: Dewi Kruijk (Stimuleringsfonds), Minsung Wang (Bron van Doen), Conor Cook, Ashardeen Sultan, Jiin Yoon en Lukas Volp.

Alumni Review

De eerste Alumni Review werd dit jaar afgerond en resulteerde in een voorlopig rapport over de activiteiten en beroepsprofielen van DAE-alumni. De focus voor 2023 lag op het vastleggen van de werktitels, bedrijven en locaties waar alumni werken en het verzamelen van informatiebronnen over de impact en economische rol van alumni in de regio Brainport Eindhoven.

De Alumni Review onderzocht hoe het carrièretraject van afgestudeerden uit de 75-jarige geschiedenis van de academie hen leidde naar posities als onafhankelijke ontwerpers, thought leaders of culturele spelers, professionals die sociaal en economisch toegevoegde waarde creëren in de stad Eindhoven en de bredere regio. De Alumni Review vormt een solide basis voor toekomstige evaluaties en opent de deur voor een kwantitatieve analyse van de rol van hedendaagse designers in Nederland en de rol van Design Academy Eindhoven in het opleiden van actieve en betrokken deelnemers in een breed scala van creatieve en commerciële industrieën. Het rapport is gemaakt door de DAE Alumni Coördinator en vormgegeven door Marco Pagan (MA, 2023).

Homecoming Breakfast

Tijdens de Graduation Show nodigt DAE haar alumni uit voor het jaarlijkse Homecoming Breakfast, dat in 2023 plaatsvond in het Muziekgebouw in winkelcentrum Heuvel. Dit evenement verwelkomt de nieuwe lichten afgestudeerden van DAE in de alumni-gemeenschap en is een feestelijk collectief moment voor studiegenoten uit de lange geschiedenis van de academie.

Dit jaar was het een doorslaand succes: de maximale capaciteit van 500 tickets was binnen negen dagen volgeboekt. Als reactie op verdere interesse vanuit de alumni-gemeenschap werd een tweede ronde van 175 tickets vrijgegeven die toegang gaven tot de preview van de Graduation Show, die kort daarna uitverkocht was.

Diverse alumni-projecten

De Alumni Coordinator heeft verschillende samenwerkingsverbanden en projecten geïnitieerd om alumni met de school te verbinden en het bereik van de communicatieafdeling te vergroten. Enkele hoogtepunten uit 2023:

- DAE-alumni ondertekenden een aanbevelingsbrief voor Baltan Laboratories, een cultureel interdisciplinair laboratorium gevestigd in Eindhoven. De brief werd met succes gebruikt om financiering te ontvangen van Kunstloc Brabant in het kader van het Raise Your Voice-programma, dat de professionalisering van afgestudeerden in de design-industrie bevordert.
- In samenwerking met Marco Ferrari, hoofd van de masterafdeling, speelden DAE-alumni een centrale rol bij het verbinden van de Bundeskunsthalle in Bonn met drie recente alumni van de master Information Design. Onder leiding van Marco Ferrari en Louisa Wolf (MA 2022) presenteren de ontwerpers het resultaat van deze samenwerking als onderdeel van de tentoonstelling 'Designing Democracy' in de Bundeskunsthalle in mei 2024.
- Zeven afgestudeerden lieten hun werk zien in de Grote Nederlandse Kunstkalender 2024.
- DAE-alumni waren gastheer van een bezoek van alumni Tim Teven en Tom Neecoms en de burgemeester van Jackson van Highpoint, waar ze zijn uitgenodigd om samen met andere alumni van DAE een cultureel project te initiëren.
- Artikelen over belangrijke designevenementen waaraan alumni van DAE deelnamen – Milan Design Week, Dutch Design Week en Object Rotterdam – zijn gepubliceerd op de DAE-website.

3.8 Social media

Voor DAE vervullen social media verschillende rollen - communiceren met de bestaande gemeenschap van studenten, medewerkers, docenten, alumni en vrienden, maar ook met potentiële partners, potentiële toekomstige studenten en het bieden van een publieke 'stem' voor de school. Het is een cruciaal PR-instrument en een krachtig communicatiemiddel. De strategie was voornamelijk gericht op Instagram, LinkedIn en Facebook, hoewel de school ook Twitter, TikTok en Snapchat als secundaire platforms gebruikte.

Het Instagram-account van DAE is met meer dan 81.300 volgers het grootste social media-account van DAE. Dit aantal is sinds 2022 met meer dan 5.000 gegroeid. Content die op het DAE Instagram-account wordt geplaatst, bereikt wekelijks meer dan 16.000 Instagram-gebruikers.

De inhoud werd ondersteund door verschillende initiatieven van het redactieteam binnen de afdeling CPPR. Deze omvatten campagnes om de DAE-gemeenschap te betrekken en zichtbaarheid te geven, zoals de Who's Who-campagne, de communicatie van de evenementen binnen de Lecture Series, Research Department, de afbeeldingen van de graduates projecten uit de catalogus en DAE's Weekly Stories op Instagram, die snelle updates bieden over nieuws en evenementen rond DAE, open oproepen, workshops en alumnitoonstellingen.

Demografische en geografische verdeling

DAE spreekt verschillende doelgroepen aan op haar social-media-platforms. Op Instagram en Facebook is het grootste deel van het publiek tussen 25 en 34 jaar (42,5%), op de voet gevolgd door 18 tot 24 (33,6%), en verspreid over de hele wereld. De meeste volgers van DAE bevinden zich in Nederland, Italië, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten en Duitsland, ook al zijn de procentuele verschillen marginaal. Op LinkedIn wordt DAE's belangrijkste publiek niet gedefinieerd door leeftijd, maar door functie-ancienniteit, met meer dan 36% van het publiek op dit moment in een startersfunctie, gevolgd door seniors (22,7%), eigenaren (8,2%) en directeuren (7,2%), en voornamelijk gevestigd in Randstad, Eindhoven, Parijs en Londen.

Op Instagram bevinden de meeste van onze volgers zich in 1. Amsterdam, 2. Londen, 3. Eindhoven, 4. Parijs en 5. Shanghai, waarbij de verschillen niet groot zijn.

Op Facebook bevindt het grootste deel van het publiek zich in 1. Eindhoven, 2. Amsterdam, 3. Parijs, 4. Rotterdam en 5. Shanghai.

Op LinkedIn bevinden de volgers zich voornamelijk in een van de volgende steden of delen van het land: 1. Noord-Brabant, 2. De Randstad, en 3. Parijs en omliggende steden. Vanaf de vierde plaats reikt ons LinkedIn-account verder in het buitenland en bereikt het mensen die in en rond Londen, Delhi en Berlijn wonen. Van januari tot december 2023 bereikten de social-media-platforms van Design Academy nieuwe hoogten met een totaal van 124.500 volgers op alle platforms.

Strategie

In de social-media-strategie van Design Academy Eindhoven ligt de nadruk op Instagram, Facebook en LinkedIn. TikTok en Snapchat worden als secundaire platforms gebruikt om te adverteren met evenementen voor studentenwerving. Op alle platforms heeft DAE meer dan 110 duizend volgers; het Instagram-account van DAE is met bijna 81,9 duizend volgers het grootste.

In 2023 zijn social media gebruikt om te adverteren met evenementen voor studentenwerving en toelatingsrondes, om informatie te delen over afstudeerprojecten en redactionele content van de DAE-website en om inzicht te geven in evenementen zoals de Graduation Show.

Advertenties voor wervingsdoeleinden die werden geboost op Facebook, Instagram en TikTok bereikten tot 1.002.389 mensen. Organische posts met redactionele inhoud bereikten alleen al op Facebook en Instagram een internationaal publiek tot 1.007.285 mensen.

3.9 Identiteit en website

Een van de voornaamste projecten in 2023 was de voortgaande ontwikkeling van de DAE-website, die een belangrijk element vormt van de interne en publieke identiteit van DAE.

Er is veel aandacht besteed aan de verdere technische ontwikkeling van de website en de samenwerking met de IT-afdeling om het proces van de implementatie van nieuwe functionaliteiten, updates, onderhoud en beveiliging verder te stroomlijnen.

De databank van Graduation Projects is uitgebreid met in totaal 236 afgestudeerden van 2023 (toegevoegd aan het bestaande archief van 2008-2022), samen met een lopend archief van alle gehoste Lecture Series. Het onderzoeksgedeelte van de website kreeg een grote revisie, met uitgebreide informatie over het lectoraat Transdisciplinaire Designnetwerken en het lectoraat Design & Sociale Rechtvaardigheid.

Er werd binnen de bestaande mogelijkheden van de website een archief gecreëerd voor de eerdere lezingen en projecten, evenals een uitgebreide catalogussectie met downloadbare catalogi van 1966 tot 2023.

Er is een sectie 'Huisvestinggids' toegevoegd om studenten te helpen bij het vinden van huisvesting. Deze pagina geeft informatie over bronnen, aanvraagprocedures en biedt ook modelbrieven en sjablonen om te gebruiken.

Voor de toekomstige doorontwikkeling van de website is eind 2023 een nieuw plan gemaakt, voor verbetering van back-end-functionaliteiten en CMS (Content Management Systeem).

3.10 Opening Academisch Jaar

Op 5 september 2023 vierde DAE de opening van het Academisch Jaar 2023-2024. Naast het verwelkomen van de nieuwe studenten is het ook de gelegenheid om nieuwe richtingen aan te kondigen en veranderingen wereldkundig te maken. Dit jaar vond het evenement plaats in poppodium Effenaar en waren 587 studenten en medewerkers aanwezig. De opening van het academisch jaar begon met toespraken van Raf De Keninck, directeur onderwijs, onderzoek en organisatie en van Joseph Grima, creatief directeur, waarna de band Cavolo Nero een optreden verzorgde. Hierna kwamen de dj's van DAE's Elevator Radio op het podium en klonk in het restaurant van de Effenaar muziek van Jasmijn.

3.11 Vrienden, partners en sponsors

Design Academy Eindhoven wordt gezien als een A-merk onder de onderwijs- en onderzoeksinstanties. DAE streeft ernaar om uniek onderwijs van hoge kwaliteit te bieden aan talentvolle studenten uit de hele wereld. Om dit doel te bereiken wil DAE samenwerken met nationale en internationale partners die een minstens even hoge kwaliteitsstan-

daard nastreven en die de DAE-visie onderschrijven.

De implementatie van het Vriendenprogramma heeft hier de afgelopen jaren een belangrijke bijdrage aan geleverd. Daarnaast is er het bredere 'relatieprogramma'. Dit programma ontwikkelt en onderhoudt een waardevol netwerk van beeldbepalende, nationale en internationale bedrijven en organisaties die actief betrokken willen worden bij de academie. Deze groep bestaat onder andere uit bedrijven, ngo's, culturele organisaties, overheden en (semi-)overheidsinstellingen, onderwijsinstellingen en onderzoeksinstituten.

Het Vriendenprogramma dient onderwijskundige, functionele en financiële doelen. Het centrale doel is de interactie met het bedrijfsleven en de sociale en culturele wereld versterken.

Onderwijskundig

DAE vindt het essentieel om samen te werken met het bedrijfsleven, overheden en maatschappelijke instanties. Zij kunnen de studenten praktijkervaring en inzicht bieden die ze kunnen gebruiken bij hun beroepskeuze en hun verdere professionele ontwikkeling.

In de loop der jaren zijn er onderwijsprojecten en onderzoeksprogramma's ontwikkeld die passen in het curriculum van DAE en die erop gericht zijn om studenten optimaal voor te bereiden op een toekomst als designprofessional of onderzoeker. Deze projecten en programma's vergroten hun bewustzijn over het werken in de industrie en over hun eigen ontwerppraktijk. Studenten doen ervaring op in professionele communicatie en presentatie, en ze leren hoe het is om te werken voor opdrachtgevers. De externe partijen krijgen inzicht in het brede domein dat design omvat, en in de rol die ontwerpers kunnen spelen.

Functioneel

De werkplaatsen van DAE bieden de basisvoorzieningen die een ontwerper nodig heeft. Door beperkt budget is het helaas niet altijd mogelijk om de werkplaatsen uit te rusten met de allernieuwste apparatuur en de laatste technologieën. In 2023 zijn we begonnen met de opzet van zogenaamde Extended Labs: een netwerk van bedrijven en organisaties waar studenten in contact kunnen komen met vakmensen en experts die beschikken over gespecialiseerde kennis en nieuwe technologieën. De nauwe samenwerking met deze maakindustrie houdt DAE

op de hoogte van de laatste ontwikkelingen in tal van sectoren (zie hierover ook 2.3).

Extended Lab-partners zijn onder andere het Textielmuseum | TextielLab, Phoenix Cultuurwerkplaats, Make Eindhoven, en New Order of Fashion.

Financieel

Grote evenementen zoals de Graduation Show en manifestaties tijdens de Salone del Mobile helpen bij het uitdragen van de visie van DAE en bij het aantrekken van internationaal talent. Daarnaast versterken ze de band van de academie met externe partijen, omdat zij de DAE-activiteiten financieel kunnen ondersteunen. Deze derde geldstroom stelt DAE en haar studenten in staat om hun ambities te verwezenlijken. De extra financiële middelen kunnen gebruikt worden ten behoeve van onderwijs- of onderzoeksprojecten, om materiaal-, presentatie- of reiskosten te dekken, óf om inspirerende sprekers en gastdocenten uit te nodigen.

Vrienden van DAE in 2023:

- Bruns
- Canon / The Creative Playground
- De Nieuwe Rentmeester
- Drents Archief
- Gemeente Eindhoven
- Gemeente Noordenveld
- Gemeente Valkenswaard
- Nationaal Gevangenis­museum
- GGzE De Grote Beek
- Ketter en co
- Koninklijke Gazelle
- Koninklijke Mosa
- PI Veenhuizen
- Provincie Drenthe
- Textielmuseum | TextielLab
- Van Engelen & Evers | EE Exclusives
- Vescom
- Vlisco
- Waterschap de Dommel

Samenwerkingen met DAE in 2023 (zie ook 2.3 en 2.4):

- Adam & Wolf Immigration Lawyers
- Arçelik
- Bio Design Challenge
- BN International
- BNO
- By Borre

- De Parade
- EE Labels
- EKWC
- Glasmuseum | Glasblazerij
- International Architecture Biennial Rotterdam
- LINA
- Magis Spa
- Make Eindhoven
- Next Nature Networks
- Phoenix Cultuurwerkplaats
- Rijkswaterstaat
- Royal Gazelle
- Royal Tichelaar
- Saint Louis
- Schloss Hollenegg
- Schoenenkwartier
- Staatsbosbeheer
- Sympany
- Textielmuseum | TextielLab
- TU Delft
- Universitatea Politehnica Timișoara
- Werkwarenhuis
- Wooncollectief Gijzenrooij

Vrienden en relaties van DAE worden traditiegetrouw uitgenodigd voor een exclusieve preview van het eindexamenwerk. In juni kregen ze een speciale rondleiding langs een aantal afstudeerprojecten van de master- en bacheloropleidingen.

Ook werden Vrienden van DAE, sponsors van de Graduation Show en individuele sponsors van afstuderende studenten verwelkomd bij het Vrienden- en Sponsorontbijt, dat plaatsvond tijdens de Graduation Show. De opzet was dit jaar anders dan voorheen: we hebben ingezet op match making tussen studenten die cum laude afgestudeerd waren en onze Vrienden. In speciaal gecureerde tours van negentig minuten hebben deze studenten de warme relaties van DAE rondgeleid met het idee dat beide partijen hiermee hun netwerk konden uitbreiden.

4.1 Inleiding

De kernmissie van Design Academy Eindhoven is onderwijs en onderzoek bieden van optimale kwaliteit, met als voornaamste doel studenten voor te bereiden op een professionele rol in de hedendaagse en toekomstige samenleving. Als een van de meest vooraanstaande designopleidingen ter wereld is de academie voortdurend bezig met ontwikkeling en toekomstgerichtheid. Veranderingen binnen de organisatie en het designonderwijs worden geïnitieerd vanuit het vakgebied, waarbij de inhoud altijd centraal staat.

Deze visie impliceert betrokkenheid van alle leden van de organisatie bij het vormgeven van de organisatiestructuur en het onderwijs. Dit stelt hoge eisen aan onze organisatie. Op maat gemaakte dienstverlening is vereist, met aandacht voor de geldende wettelijke kaders en regelgeving in het hoger onderwijs.

De organisatorische leiding heeft de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van deze taak: de juiste voorwaarden creëren voor hoogwaardig onderwijs, verzorgd door gemotiveerde en betrokken docenten en medewerkers, werkzaam binnen een professionele cultuur.

Ook in 2023 heeft DAE aanzienlijke aandacht besteed aan de persoonlijke en professionele ontwikkeling van docenten en andere medewerkers. Verschillende medewerkers hebben deelgenomen aan professionaliseringstrainingen en -cursussen; docenten zijn gezamenlijk aan de slag gegaan tijdens speciale docenten- en themadagen.

4.2 Bestuur, management en beleid

College van Bestuur

Het College van Bestuur (CvB) bestaat uit Raf De Keninck en Joseph Grima, net zoals in 2022. Raf De Keninck beheert de portefeuilles Onderwijs, Onderzoek en Organisatie in een voltijddienstverband. Joseph Grima vervult in deeltijd de rol van creatief directeur (0,4 fte) en is tevens voorzitter van het CvB.

Managementteam

Het managementteam is al enige tijd in dezelfde samenstelling actief en heeft hierdoor een duidelijke structuur, gezamenlijke agenda en afgebakende verantwoordelijkheden. Het Hoofd Bacheloropleiding en het Hoofd Masteropleiding hebben een centrale rol binnen het managementteam. Andere leden omvatten het Hoofd Financiën, het Hoofd Bedrijfsvoering, het Hoofd Communicatie Presentatie en PR, het hoofd Human Resources (HR) en de bestuurssecretaris. Jaarlijks stelt het team een managementcontract (MACON) op en het team rapporteert drie keer per jaar aan het CvB in de MARAP 1, 2 en 3. Verschillende leden volgen een persoonlijk leiderschapstraject bij o.a. De Baak en TIAS.

Van Beleidsbureau naar Onderwijsbureau

In 2023 werd het Beleidsbureau omgevormd tot Onderwijsbureau. Deze nieuwe titel benadrukt de positie van het bureau. Het bureau werkt namelijk samen met ons onderwijzend personeel aan het onderwijs voor studenten. Er is een nieuw Hoofd Onderwijsbureau, ondersteund door verschillende mensen vanuit het vroegere beleidsbureau en medewerkers uit het onderwijs zelf.

De focusgebieden zijn: kwaliteitszorg, ontwikkeling van onderzoek en onderwijs, bestuurlijke en juridische aangelegenheden, beleidsontwikkeling en -uitvoering met betrekking tot professionalisering, beurzen en subsidies.

Bachelor Master Desk

Zowel de bachelor als de master hebben een hoofd, eindverantwoordelijk voor het budget, de organisatie, personeelwerving en bijzondere projecten. Elke studierichting heeft een coördinator die belast is met budgetbeheer en de praktische organisatie van het studieprogramma. Deze structuur zorgt voor een doeltreffende en geïntegreerde aanpak op zowel bachelor- als masterniveau.

Het Bachelor Master Desk, samengesteld uit coördinatoren van de bachelor- en masteropleidingen,

draagt de verantwoordelijkheid voor de praktische aspecten binnen het DAE-onderwijs. In 2023 heeft een herziening van de rol van de mastercoördinatoren plaatsgevonden, naar analogie van de eerder geïntroduceerde nieuwe rol voor de bachelorcoördinatoren. Dit heeft onder andere geleid tot een verbeterde aanwezigheid van de coördinatoren op de academie en een snellere uitwisseling van informatie. Deze aanpassingen hebben aanzienlijk bijgedragen aan de professionalisering van de onderwijsorganisatie.

Decanaat en mentoraat

Het decanaat en het mentoraat zijn beschikbaar voor bachelor- en masterstudenten. Ze kunnen ingaan op vragen over de opleiding, het onderwijs, persoonlijke kwesties en meer. De studentendecaan, die rechtstreeks onder het CvB valt, heeft een onafhankelijke positie en kan studenten adviseren, ondersteunen en indien nodig doorverwijzen naar externe hulpverleners. Aangezien onze decaan sinds 2023 sterker focust op onze masterstudenten hebben we ervoor gekozen om het team uit te breiden en werken we sinds medio 2023 met twee decanen.

Het mentoraat fungeert als eerste hulp bij problemen waarbij een student hulp nodig heeft. Het nieuwe bacheloronderwijs bevat een uitgebreid coachingprogramma met twaalf beschikbare coaches, die nauw samenwerken met de decanen en mentoren.

Research, Innovation and Advancement Office (RIA)

RIA bundelt functies zoals de Relation Manager Educational Collaborations, de Advisor Internationalization, de Officer Research en de Funding Advisor. Deze bundeling vergroot de slagkracht bij het opzetten van nieuwe projecten, het vinden van contacten binnen en buiten de DAE-gemeenschap en bij het regelen van subsidies.

Communications Presentations and Public Relations

De afdeling Communicatie Presentatie en Public Relations (CPPR) houdt zich bezig met de interne en externe communicatie, maar ook met besloten en publieksgerichte evenementen en grote projecten. Zo ontsluit de afdeling informatie voor studenten en medewerkers, stimuleert ze de inhoudelijke dialoog en organiseert ze bijeenkomsten. Zo zijn in 2023 de Lecture Series verhoogd van maandelijks naar tweewekelijks en is er in samenwerking met de Effenaar een nieuw concept ontwikkeld voor de Opening Academisch Jaar.

Tegelijkertijd zoekt de afdeling de verbinding met de buitenwereld om de kansen en zichtbaarheid van projecten en onderzoek te vergroten. De resultaten worden internationaal voor het voetlicht gebracht via publicaties en evenementen, zoals onder andere de DAE Graduation Show (highlight van DDW) en presentaties op de Salone Di Mobile in Milaan. Dit draagt bij aan de (inter)nationale werving van studenten en aan het behoud van de internationale reputatie.

De afdeling speelt ook een cruciale rol bij het navigeren van DAE door de gevoelige en voortdurend veranderende kwesties rond inclusiviteit en cultuur binnen academische instellingen, door zowel studenten als het College van Bestuur hierin te ondersteunen. Altijd op zoek naar nieuwe mogelijkheden, platforms en wegen voor redactionele inhoud (meer hierover: zie hoofdstuk 3).

4.3 Medezeggenschap

Aan het eind van het kalenderjaar zijn er de jaarlijkse verkiezingen van de drie medezeggenschapsraden. Het gaat hierbij om de Instituutsmedezeggenschapsraad (IMR), de Bachelor Opleidingscommissie (BOC) en de Master Opleidingscommissie (MOC). Er is een hoog natuurlijk verloop bij de verschillende raden, vooral bij studentenleden vanwege afstuderen of maximale lidmaatschapsduur.

De Instituutsmedezeggenschapsraad bestaat bij volle bezetting uit vier studenten en vier medewerkers; de Bachelor Opleidingscommissie en de Master Opleidingscommissie bestaan ieder uit twee studenten en twee docenten van de betreffende opleiding. Naast deze formele medezeggenschapsraden is er de Studentenraad, een informele adviesraad die bestaat uit acht studenten. Nieuwe raadsleden worden aan het begin van het kalenderjaar geïnstalleerd en krijgen een algemene introductie. Ook wordt hen een gezamenlijke scholing aangeboden, verzorgd door het Amsterdamse bureau TAQT.

IMR

De Instituutsmedezeggenschapsraad (IMR) is in 2023 veertien keer bijeengekomen, waarvan vijf keer met het College van Bestuur (CvB). Het ging deels om voorbereidende besprekingen van IMR-leden onderling (de zogenaamde A-meetings) en deels om overleg met het College van Bestuur (de B-meetings). De IMR heeft zich onder andere gebogen over het Graduation Fonds, de collectieve vakantiesluiting

2024-2025-2026, de plannen met betrekking tot huisvesting, de werkplaatsreserveringen, de stand van zaken rond het functiehuis (het geheel van alle functies binnen DAE), materiaalkosten voor studenten, diefstal op DAE, het studentenstatuut, de verkiezingen voor de medezeggenschapsraden en zichtbaarheid van de IMR voor de DAE-gemeenschap.

Samenstelling van de IMR in 2023:

- René van Binsbergen (medewerker)
- Peter van Casteren (medewerker, voorzitter)
- Macarius Eng Chern Yu (BA-student)
- Carri Harwig (medewerker)
- Rupert Jasper (BA-student)
- Griet Menschaert (medewerker)
- Theo Galliakis (MA-student, tot september 2023)
- Ana Robles Perez (MA-student, tot september 2023)
- Yolande Hezemans (medewerker, ambtelijk • secretaris, geen lid)

Bachelor Opleidingscommissie (BOC)

In 2023 is de BOC twee keer fysiek bij elkaar geweest voor overleg. Daarnaast is er een keer digitale beraadslaging geweest. Er is onder meer gesproken over de Graduation Outlines, de evaluatiecyclus in het bacheloronderwijs, ondernemerschap in het curriculum, bijstelling van de B-OER (Bachelor-Onderwijs- en Examenregeling) en study coaching.

Samenstelling BOC in 2023:

- Michiel Alberts (docent, tot mei 2023)
- Eibert Draisma (docent, tot mei 2023)
- Cara Jacobs (BA-student)
- Hanna Matera (BA-student)
- Joyce van Wanrooij (medewerker, notulist, geen lid)

Master Opleidingscommissie (MOC)

In 2023 is de MOC vier keer bij elkaar geweest, waarvan eenmaal met het CvB. In haar overleg is gesproken over de ontwikkeling van het masteronderwijs, met name betreffende de beoordeling, de M-OER (Master-Onderwijs- en Examenregeling) en een door de MOC geïnitieerd plan voor verbetering van faciliteiten en ondersteuning van Moving Image in het masteronderwijs. Het plan heeft steun gekregen van het CvB en zal stapsgewijs worden uitgevoerd vanaf studiejaar 2023/2024.

Samenstelling MOC in 2023:

- Antonia Wagner (MA-student, tot september 2023)
- Martin Alaya Chavez (MA-student, tot september 2023)
- Gabriel Maher (docent)
- Daniel van der Velden (docent, tot september 2023)
- Yolande Hezemans (medewerker, ambtelijk secretaris, geen lid)

Student Council (STUC)

De Studentenraad binnen DAE, beter bekend als de Student Council (STUC), is een informele adviesraad en heeft op regelmatige basis meetings met het CvB, ongeveer een keer per zes weken. Het CvB hecht veel waarde aan deze meetings omdat het bestuur op deze manier direct in contact blijft met studenten. Het CvB kan in deze meetings bijvoorbeeld voorgenomen beleid en bepaalde veranderingen bespreken of aankondigen. De studenten kunnen in deze meetings ook allerlei onderwerpen bespreken en direct voorleggen aan het bestuur. Een van de leden van de Student Council is tevens lid van de formele IMR, waarmee de formele medezeggenschap op de hoogte blijft van de besprekingen in de STUC.

Samenstelling STUC in 2023:

- Adèle Visser – (2e jaar BA Silva Systems)
- Rupert Jasper – (2e jaar BA Studio Thinking Hands)
- Lena Kamińska – (1e jaar BA Studio Public Private)
- Benji Sheppard – (1e jaar BA Studio Public Private)
- Adi Romański – (1e jaar BA Studio Technogeographies)

4.4 Operations

Operations zorgt ervoor dat de ruimtelijke, infrastructuurle en technische voorzieningen van DAE goed functioneren, zodat studie-activiteiten, leerprocessen, samenwerkingen en ontmoetingen optimaal gefaciliteerd worden.

Als afdeling is Operations verantwoordelijk voor het gebouwenbeheer, de receptie, de conciërges, hore-

cafaciliteiten als Zbar, de werkplaatsen, de ICT, de studentenadministratie en de bibliotheek. Ook verleent Operations assistentie bij evenementen van DAE.

ICT

In 2023 heeft ICT een grote verbeterslag gemaakt met betrekking tot de inzetmogelijkheden van laptops. Laptops worden nu uitgegeven inclusief een beveiligingsprogramma, waardoor ze op een veilige manier inzetbaar zijn als reguliere werkplek.

We hebben een nieuwe partner gecontracteerd voor het onderhoud van ons netwerk. Met deze partner hebben we ook succesvol het project uitgevoerd om onze firewall te vervangen en bij SURF te hosten.

Om beter in te kunnen spelen op de laatste ontwikkelingen worden meer activiteiten extern belegd, dit geldt zowel voor apparatuur als voor applicaties.

Zbar

De doelstelling van Zbar om studenten en medewerkers een goede thuisbasis te verschaffen en hen te voorzien van gezonde voeding is wederom gerealiseerd. In 2023 zijn er geen grote wijzigingen doorgevoerd.

Door de inflatie was Zbar wel genoodzaakt om de prijzen te verhogen, vooral doordat de inkoopkosten stegen. Ondanks deze stijging zijn we in staat gebleven het prijsniveau van Zbar onder het niveau van de commerciële horeca te houden.

Ontwikkeling personeel

Ook in 2023 is geïnvesteerd in het coachingprogramma voor de coördinatoren, dit om een verdere taakvolwassenheid te realiseren en hen verder te brengen in hun leiderschapstaken en verantwoordelijkheden.

Service Desk

In 2023 hebben twee aanbestedingstrajecten gelopen. Het eerste betrof de aanbesteding van de schoonmaak binnen DAE. Dit traject is op basis van een Europese aanbesteding zorgvuldig uitgevoerd met ondersteuning van een externe specialist. De uitkomst is een contractuele overeenkomst met EW Facility Service. Dit bedrijf neemt de taken over van GOM, dat na dertig jaar stopt met haar activiteiten.

Het tweede aanbestedingstraject betrof de afvalverwerking. Ook dit traject is zorgvuldig uitgevoerd met ondersteuning van een externe partij. Deze aanbesteding heeft geleid tot een contractuele overeen-

komst met Prezero, een partij die met haar duurzaamheidsuitgangspunten perfect aansluit bij DAE.

BHV'ers

In 2023 heeft een campagne plaatsgevonden met als doel de groep BHV'ers (bedrijfshulpverleners) binnen DAE uit te breiden en qua samenstelling beter aan te laten sluiten op de community. Deze campagne heeft geresulteerd in 4 nieuwe BHV'ers en 2 EHBO'ers. Vervolgens zijn de BHV'ers bijgeschoold op basis van de meest actuele standaarden.

Conciërges

Binnen het team van conciërges hebben we een team-coördinator aangetrokken en hebben we geïnvesteerd in een coachingprogramma. Dit programma is gericht op persoonlijke groei en teambuilding.

Werkplaatsen

Professionalisering van de werkplaatsen blijft een punt van voortdurende aandacht, want nieuwe werkwijzen, de toepassing van nieuwe materialen en technologische ontwikkelingen vereisen steeds nieuwe vormen van ondersteuning van de student.

In 2023 heeft de afstemming met het onderwijs nog meer aandacht gekregen. Dit heeft ook geleid tot een proces waarin gekeken wordt naar de functieprofielen en de aansluiting van de verschillende profielen op elkaar.

Studentenadministratie

De studentenadministratie is continu bezig om het studentenvolgsysteem Osiris aan te passen en te verbeteren op basis van bevindingen van gebruikers en wijzigingen in het onderwijsprogramma. Dit gebeurt in nauw overleg met de Educational Office (Beleid) en de Bachelor Master Desk.

Tevens zorgt de studentenadministratie ervoor dat er altijd een actueel overzicht is van het verloop van aanmeldingen en inschrijvingen voor het College van Bestuur en de Hoofden van de bachelor- en masteropleiding.

In 2023 is een grote stap gemaakt in het grip krijgen op het studiep pad van studenten die afwijken van de standaardroute (scenariostudenten). Door de overgang naar het nieuwe bachelor-onderwijsprogramma zijn er studenten die een aangepast studiep pad moeten volgen. Ook bij studievertraging ontstaat er soms een afwijkend pad. Deze uitzonder-

lijke studiepaden worden nu per student vastgelegd in Osiris, waardoor er duidelijker zicht is op waar de student zich bevindt binnen het onderwijsprogramma.

4.5 Human Resources

In 2023 heeft de professionele ontwikkeling van onze medewerkers en teams prioriteit gehad. Er is vooruitgang geboekt in het verder professionaliseren van processen, systemen en procedures.

Development Talks

Om in te spelen op de professionele ontwikkelingsbehoefte van onze medewerkers is er een gesprekscyclus ontwikkeld onder de noemer 'Development Talks'. Deze gesprekken zijn erop gericht om de professionaliteit van de medewerkers te bevorderen. De cyclus zal in 2024 van start gaan.

Medewerker-tevredenheidsonderzoek (MTO)

In 2023 is via een MTO informatie verzameld onder de medewerkers, die later in het jaar is besproken met de leidinggevenden. Diverse aandachtspunten zijn direct verwerkt in verbetervoorstellen. In 2024 zullen er stappen gezet worden op basis van de verkregen inzichten om verdere verbeteringen binnen de organisatie te realiseren. Ook zal een vragenlijst worden uitgezet waarbij we opnieuw kijken naar de ontwikkeling van de medewerkertevredenheid.

Guidelines and Policies

In 2022 is er een plan van aanpak gemaakt om het personeelsbeleid en de procedures die ermee samenhangen te vernieuwen. In 2023 is aandacht besteed aan het expliciteren van het personeelsbeleid en de procedures. Dit met als doel het beleid helder en toegankelijk te maken voor alle medewerkers. Enkele voorbeelden hiervan zijn het Professionalization Plan, de Instructie voor de inzet van werkstudenten, het Attention Scheme en vele andere.

Professionalisering

Om de continue ontwikkeling te waarborgen en van elkaar te blijven leren, zijn er workshops georganiseerd met betrekking tot verzuim. Hierbij is er uitgebreider kennisgemaakt met de Verzuimconsultants van de arbodienstverlener, met wie sinds 2021 nauw samengewerkt wordt voor het beheer van ons (ziekte)verzuim. Tijdens deze trainingen is er dieper ingegaan op de verschillende rollen, rechten en plichten van medewerkers, leidinggevenden, HR, verzuimconsultants, praktijkondersteuners en

bedrijfsartsen. Ook het oppikken van (vroeg)signalen en het bespreekbaar maken van veranderd gedrag en zorgpunten kwamen aan bod.

Daarnaast zijn er workshops georganiseerd over samenwerken in diverse teams zonder onbewuste vooroordelen, specifiek gericht op managers en coördinatoren. Binnen DAE werken en studeren immers mensen met uiteenlopende achtergronden, identiteiten en capaciteiten, wat specifieke uitdagingen met zich meebrengt bij samenwerking.

Verder heeft een workshop plaatsgevonden over werken met internationale medewerkers. Tijdens deze sessie zijn onderwerpen besproken zoals werkvergunningen en de regelgeving rondom werken in Nederland.

Daarnaast is geïnvesteerd in individuele en team-ontwikkelvraagstukken van de interne organisatie.

Salarisadministratie

In 2023 is de keuze gemaakt om de salarisadministratie te gaan uitbesteden. Een partner hiervoor is gevonden en de voorbereidingen zijn in kwartaal 3 en 4 getroffen. In januari 2024 zal de overgang naar de uitbesteding plaatsvinden.

Personeelssystemen

Er is geïnvesteerd in het optimaliseren van de personeelssystemen.

Stagiaires

Als onderwijsinstelling zien we het belang van het samenwerken en opleiden van talent van de toekomst. In 2023 heeft de afdeling HR ondersteuning gekregen van twee stagiaires. Naast de betrokkenheid bij dagelijkse taken werkten de stagiaires ook aan het ontwikkelen en testen van een interventie om de samenwerking tussen HR en de managers en coördinatoren te verbeteren. Eén stagiaire zal haar taken voortzetten tot de zomer van 2024. Deze inzet draagt bij aan zowel operationele ondersteuning als aan de ontwikkeling van verbeteringen.

Jaarplanning overleg

Een planning is opgesteld voor toekomstig overleg tussen HR, managers en coördinatoren in 2024. We dragen zorg voor een toekomstgerichte benadering en een georganiseerde en gestructureerde aanpak van de besprekingen.

Veilig werken

In 2023 is in samenwerking met een externe adviseur gewerkt aan het eindrapport voor de RI&E (Risico Inventarisatie en Evaluatie) volgens de geldende wet- en regelgeving. Gelijktijdig is een preventiemedewerker opgeleid. Daarnaast zijn aanzienlijk meer medewerkers nu gecertificeerd voor BHV en EHBO. Dit is bedoeld om snel hulp te kunnen bieden op alle studie- en werkdagen en daarmee de veiligheid van studenten, collega's en bezoekers nog effectiever te waarborgen (meer hierover: zie 4.4).

4.6 Relatie met de regio

In de internationale wereld van designonderwijs is DAE al bijna dertig jaar een begrip. Door deze internationale oriëntatie is de verbinding met de lokale regio in het verleden soms enigszins achtergebleven. Het huidige bestuur erkent dat een sterke relatie met de regio essentieel is voor de verdere ontwikkeling van DAE. In plaats van deze twee aspecten als tegenstrijdig te zien, wil DAE haar internationale ervaring en contacten juist benutten om regionale partnerschappen te stimuleren en zo de lokale regio te versterken. Op deze manier kan DAE haar plaats innemen in de bloeiende regio Brainport Eindhoven, en bijdragen aan de groeiende betekenis van die regio.

Het afgelopen jaar lag de focus op samenwerkingen met stakeholders uit het designveld, zoals: Kazerne, EHV365, Make Eindhoven, New Order of Fashion, Van Abbemuseum, Textielmuseum | TextielLab, SchoenenKwartier, EKWC, Nationaal Glasmuseum en GlasLab, Phoenix Cultuurwerkplaats, Strijbos & Van Rijswijk. Daarnaast werd samenwerking gezocht met industriële partners die in de regio Brainport Eindhoven actief zijn, zoals: Vlisco, Philips Design, ASML, Microtuin, CBRE Eindhoven, Bruns, Van Engelen & Evers | EE Exclusives, Vescom en RICK.

Daarnaast werd er ook samengewerkt met diverse gemeenten, provincies en overheidsinstellingen, zoals: gemeente Eindhoven, gemeente Valkenswaard, gemeente Noordenveld, gemeente Leidschendam-Voorburg, gemeente Haarlem, provincies Drenthe, provincie Zuid-Holland, Waterschap De Dommel, Staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat, GGzE, Prisma, Muziekgebouw Eindhoven en wooncorporatie Gijzenrooi.

4.7 Huisvesting

Design Academy Eindhoven is sinds 1997 is gevestigd in de voormalige Philipsfabriek De Witte Dame. In 2022 besloot het College van Bestuur in samenspraak met de Raad van Toezicht om het huurcontract niet te verlengen. Het huidige contract loopt af in 2027.

In samenwerking met de gemeente Eindhoven zoekt DAE naar nieuwe huisvesting in Eindhoven die beter past bij de huidige onderwijsopvattingen van de academie, en die zo flexibel is dat ze toekomstige onderwijsvernieuwingen kan opvangen. Er is sowieso behoefte aan meer werk- en studieruimte voor de studenten en deze is niet beschikbaar in De Witte Dame. De samenwerking met de gemeente is vastgelegd in een intentieovereenkomst.

Startpunt van de zoektocht zijn drie uitgangspunten:

- Het nieuwe gebouw voldoet qua opzet, omvang en ligging aan de omschrijvingen in het programma van eisen.
- In Eindhoven worden permanent 250 studentenwoningen voorzien voor DAE. Op deze manier kan elke eerstejaarsstudent (bachelor en master) voorzien worden van een studentenwoning.
- Het design-ecosysteem moet gewaarborgd blijven in Eindhoven. Momenteel staan veel van onze Eindhovense stakeholders – veelal alumni van onze academie – onder zeer hoge druk betreffende huisvesting en ontwikkelmogelijkheden binnen Eindhoven. Willen we het ecosysteem gezond houden, dan moeten hiervoor garanties geboden worden.

Vanuit deze uitgangspunten heeft een verkenning van alle mogelijkheden binnen Eindhoven plaatsgevonden. Uiteindelijk bleek het gebouw Microlab op Strijp-S het meest passend voor DAE. De haalbaarheid van dit scenario wordt onderzocht en medio januari 2024 moet duidelijk zijn of vestiging van DAE daar haalbaar is. DAE laat zich in het huisvestings-traject begeleiden door R-ffect, een adviesbureau in duurzaam vastgoedmanagement. Tarra Architectuur en Stedenbouw tekende voor het structuurontwerp van de nieuwe huisvesting.

De realisatie van de nieuwe huisvesting is alleen mogelijk met de betrokkenheid van een aantal andere partijen. Sinds najaar 2023 voert DAE gesprekken met het ministerie van OCW over de mogelijkheid van 'schatkistbankieren', een vorm

van lenen bij de overheid. Naast het opgebouwde eigen vermogen zal DAE een beroep doen op de gemeente Eindhoven, de provincie Noord-Brabant en het bedrijfsleven in de regio Brainport Eindhoven.

5.1 Inleiding

Het financieel beleid is gericht op handhaving van de bedrijfs-economische continuïteit voor de middellange en lange termijn. Dit wordt uitgedrukt in een interne solvabiliteitsnorm van 35%, met de 30% signaleringsnorm van de onderwijsinspectie als ondergrens en een liquiditeitsnorm van 100%. De rendementsdoelstelling is gericht op een evenwicht tussen de reguliere baten en lasten. De strategische doelstelling ten aanzien van het financieel beleid voor de lange termijn is het creëren van een stabiele financiële omgeving, waarbinnen Design Academy Eindhoven kan vernieuwen, ontwikkelen en excelleren.

5.2 Kengetallen per 31 december 2023

Solvabiliteit

Door middel van de solvabiliteit wordt gekeken of een organisatie in staat is op lange termijn aan haar schulden te kunnen voldoen. De solvabiliteit wordt uitgedrukt in een kengetal. Hiermee wordt de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal uitgedrukt in een percentage. De onderwijsinspectie hanteert een signaleringsgrens van 30%. Design Academy hanteert een interne streefwaarde van 35%.

solvabiliteit	31.12.23	31.12.22
solvabiliteit 1 (exclusief voorzieningen)	32%	34%
norm DAE (solvabiliteit 1)	35%	35%
solvabiliteit 2 (inclusief voorzieningen)	34%	36%
signaleringsgrens onderwijsinspectie (solvabiliteit 2)	30%	30%

Liquiditeit

Met de liquiditeitsratio wordt de verhouding aangegeven tussen beschikbare middelen op korte termijn (de vlottende activa) en de kortlopende schulden, en daarmee de mate waarin de verschaffers van het kort vreemd vermogen uit de vlottende activa kunnen worden betaald. De onderwijsinspectie hanteert een signaleringsgrens van 75%. Design Academy hanteert een interne grens van 100%.

liquiditeit	31.12.23	31.12.22
liquiditeit	132%	131%
norm DAE	100%	100%
signaleringsgrens onderwijsinspectie	75%	75%
Liquiditeit (x € 1.000)	4,572	4,396

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft de verhouding weer tussen het eigen vermogen en de totale baten.

weerstandsvermogen	31.12.23	31.12.22
weerstandsvermogen	13%	14%
norm DAE	nvt	nvt
signaleringsgrens onderwijsinspectie	5%	5%

5.3 Financiële positie

Resultaat boekjaar

Het financiële resultaat over 2023 is € 15.000 negatief (2022 € 60.000 negatief).

Het begrote resultaat was € 60.000 positief.

Staat van Baten en Lasten 2023 (€ 1.000)	realisatie 23 t.o.v. begr.23	realisatie 23 t.o.v. real. 22
analyse ten opzichte van		
baten		
rijksbijdragen OCW	614	284
overige overheidsbijdragen & subsidies	117	117
collegegelden	-101	678
baten werk in opdracht van derden	18	-23
overige baten	-44	-70
totaal baten	604	986
lasten		
personeelslasten	-632	-711
afschrijvingen	0	-30
huisvestingslasten	-10	-67
overige materiële lasten	-71	-172
totaal lasten	-713	-980
saldo baten en lasten	-109	6
financiële baten en lasten	34	39
resultaat	-75	45

- Stijging rijksbijdrage: compensatie cao-verhoging per 1 juli 2023.
- Overige overheidsbijdragen: ontvangen project-subsidies onderzoek.
- Collegegelden: stijging tov 2022, vervallen maatregel halvering collegegelden (werd gecompenseerd middels NPO-gelden).
- Overige baten: wijziging incasso graduation fund. Zie toelichting overige baten.
- Personele lasten: cao-verhoging per 1 juli 2023 en uitbreiding formatie. Zie toelichting personele lasten.
- Overige materiële lasten: aanloopkosten herhuisvesting 2027.

Bovenmatig eigen vermogen

Op grond van het gestelde in de Staatscourant (nr.8927 d.d. 19 februari 2022) neemt het bevoegd

gezag, indien het publieke eigen vermogen in een boekjaar boven de signaleringswaarden bovenmatig publiek eigen vermogen van de Inspectie van het Onderwijs uitstijgt, dienaangaande een toelichting op in het bestuursverslag.

Op basis van de door de Onderwijsinspectie ter beschikking gestelde rekentool, bedraagt het bovenmatig eigen vermogen van DAE per 31 december 2023 € 447.713.

De academie stelt zich op het standpunt dat er geen sprake is van bovenmatigheid. DAE stuurt haar vermogenspositie op een interne solvabiliteitsnorm (streefwaarde) van 35% en de signaleringswaarde van de Onderwijsinspectie van 30%. De bandbreedte past in de visie van het CvB bij de omvang van een kleine hogeschool en dient om incidentele tegenvallers te kunnen opvangen.

5.4 Treasury-beleid

Het treasury-beleid van DAE is gericht op het optimaliseren van de financieringsstructuur en het beperken van financiële risico's, met als doel de financiële activa en passiva en de financiële stromen zodanig te beheren dat de continuïteit van het primaire proces en de bedrijfsvoering gewaarborgd is. DAE heeft voldaan aan de richtlijnen van het ministerie van OCW, vastgelegd in:

Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 6 juni 2016, nr. WJZ/800938 (6670), houdende regels voor onderwijsinstellingen omtrent het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en het aangaan van verbintenissen voor financiële derivaten (Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016).

Risico's

Als belangrijkste risico's worden onderkend:

- Liquiditeitsrisico: het risico dat men over onvoldoende middelen beschikt om aan de directe verplichtingen te voldoen.
- Solvabiliteitsrisico: het risico dat eigen vermogen of garantievermogen onvoldoende is om op lange termijn aan de verplichtingen te voldoen.

Informatie

De informatievoorziening aan het College van Bestuur en de Raad van Toezicht is gebaseerd op de

kasstroomprognose zoals deze is opgenomen in de planning & control-cyclus.

Verantwoordingsinformatie

Het eigen vermogen van DAE bestaat geheel uit publieke middelen. Er vindt dan ook geen afscheiding plaats voor andere middelen.

Liquide middelen

DAE belegt haar overtollige liquide middelen slechts op deposito- en andere spaarrekeningen bij Nederlandse banken als Rabobank en ABN-AMRO Bank. De overtollige middelen worden gespreid over voornoemde banken uitgezet.

5.5 Continuïteitsparagraaf

Meerjarenperspectief 2024-2028

Het huurcontract met De Witte Dame Monumenten BV ten aanzien van de huisvesting in De Witte Dame is per 31 juli 2027 opgezegd. De academie beraadt zich sinds 2021 op de toekomstige huisvesting. In 2024 zal hierover een beslissing genomen worden. Als gevolg van de te wijzigen huursituatie in 2027 is het meerjarenperspectief uitgebreid tot en met 2028. De meerjarencijfers hebben ten aanzien van de herhuisvesting een indicatief karakter, deze zijn gebaseerd op schattingen.

Balans (€ 1.000)	31.12.23	31.12.24	31.12.25	31.12.26	31.12.27	31.12.28
activa						
materiële vaste activa	843	1,704	9,307	22,201	23,867	23,366
subtotaal	843	1,704	9,307	22,201	23,867	23,366
vlottende activa						
voorraden	74	74	74	74	74	74
vorderingen	896	896	896	896	896	896
liquide middelen	4,572	4,445	1,821	2,452	2,928	3,823
subtotaal	5,542	5,415	2,790	3,421	3,897	4,792
totaal activa	6,385	7,118	12,097	25,622	27,764	28,158
passiva						
eigen vermogen	2,075	2,782	3,821	4,346	4,672	5,440
voorzieningen	130	130	130	130	130	130
vreemd vermogen	0	0	3,940	16,940	18,381	17,994
kortlopende schulden	4,180	4,206	4,206	4,206	4,581	4,594
totaal passiva	6,385	7,118	12,097	25,622	27,764	28,158

solvabiliteit	31.12.23	31.12.24	31.12.25	31.12.26	31.12.27	31.12.28
solvabiliteit 1 (exclusief voorzieningen)	32%	39%	32%	17%	17%	19%
norm DAE (solvabiliteit 1)	35%	35%	35%	35%	35%	35%
solvabiliteit 2 (inclusief voorzieningen)	34%	41%	33%	17%	17%	20%
signaleringsgrens onderwijsinspectie (solv 2)	30%	30%	30%	30%	30%	30%

De daling van de solvabiliteitsratio met ingang van 2026 is een gevolg van de financiering van de herhuisvesting. Met de Onderwijsinspectie is hierover in 2023 overleg gevoerd.

liquiditeit	31.12.23	31.12.24	31.12.25	31.12.26	31.12.27	31.12.28
liquiditeit	132%	129%	66%	81%	85%	104%
norm DAE	100%	100%	100%	100%	100%	100%
signaleringsgrens onderwijsinspectie	75%	75%	75%	75%	75%	75%
liquiditeit (x € 1.000)	4.572	5.153	6.031	6.848	5.312	5.312

weerstandsvermogen	31.12.23	31.12.24	31.12.25	31.12.26	31.12.27	31.12.28
weerstandsvermogen	13%	17%	23%	27%	29%	34%
norm DAE	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
signaleringsgrens onderwijsinspectie	5%	5%	5%	5%	5%	5%

Staat van Baten en Lasten (€ 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	jaarrek	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
baten						
rijksbijdragen OCW/EZ	11,184	11,529	11,263	10,952	11,029	11,029
overige overheidsbijdragen & subsidies	224	112	112	112	112	112
collegegelden	3,229	3,650	4,135	4,082	4,004	4,004
baten werk in opdracht van derden	120	80	80	80	80	80
overige baten	745	815	878	879	879	879
totaal baten	15,502	16,186	16,468	16,105	16,104	16,104
lasten						
personeelslasten	9,845	9,963	9,858	9,801	9,775	9,774
afschrijvingen	288	289	247	256	484	701
huisvestingslasten	2,101	2,165	2,165	2,165	1,712	1,345
overige materiële lasten	3,302	3,035	3,089	2,991	3,159	2,857
totaal lasten	15,536	15,452	15,359	15,213	15,130	14,677
saldo baten en lasten	-34	734	1,109	892	974	1,427
financiële baten en lasten	19	0	-70	-367	-647	-659
resultaat	-15	734	1,039	525	327	768

Aantal Studenten	studiejaar	studiejaar	studiejaar	studiejaar	studiejaar	studiejaar
	23/24	24/25	25/26	26/27	27/28	28/29
bachelors	600	585	580	570	570	570
masters	188	190	190	190	190	190
totaal	788	775	770	760	760	760

Aantal FTE'S	2023	2024	2025	2026	2027	2028
bestuur (directie)/management	7.2	7.4	7.4	7.4	7.4	7.4
ondersteunend personeel/overige	39.4	38.9	38.9	38.9	38.9	38.9
onderwijsondersteunend personeel	24.6	24.0	24.0	24.0	24.0	24.0
onderwijsgevende personeel	34.6	30.9	30.9	30.9	30.9	30.9
onderzoek	6.6	5.9	5.9	5.9	5.9	5.9
totaal	112.4	107.1	107.1	107.1	107.1	107.1

De daling van het aantal fte's binnen het onderwijsgevend personeel is mede een gevolg van de uitstroom van docenten die niet vervangen worden. De leegstand is hiermee verlaagd en de efficiency verbeterd.

Ontwikkelingen van kengetallen en bekostigingsvariabelen

De belangrijkste toekomstige financiële ontwikkelingen sluiten aan op de prestatieafspraken en de KUO-afpraak om de bacheloropleiding te begrenzen.

Een aantal ontwikkeltrajecten moet hiervoor parallel aan elkaar tot succes leiden:

- Handhaving van het aantal studenten.
- Rendementsverbetering binnen de studievoortgang.
- Verlaging indirecte (niet-onderwijsgevende) kosten, meer nadruk op het onderwijs en onderzoek en verbetering professionalisering.

Huisvestingsbeleid

Het huisvestingsbeleid is tot het moment van de herhuisvesting in 2027 gericht op een optimalere benutting van het gebouw.

Voorgenomen investeringen en projecten

De voorgenomen investeringen en projecten zijn gericht op onderwijsontwikkelingen, verbetering van de (digitale) processen in de bedrijfsvoering, de positionering van de academie en de daaruit voortkomende middelen zoals een website met archief en ruime zoekmogelijkheden en ondersteunende processen.

Ontwikkelingen contractactiviteiten en projecten

DAE is in september 2021 gestart met een succesvol vooropleidingstraject voor de bacheloropleiding en

in 2023 met een pre-masteropleiding. Daarnaast onderzoekt DAE andere vormen van maatwerkonderwijs. Dit aanbod is tevens gericht op het verhogen van het aantal Nederlandse studenten.

Verwachte mutaties in reserves

DAE heeft in de vorm van solvabiliteits- en liquiditeitsratio's zowel een onder- als bovengrens vastgesteld. Er worden, met uitzondering van de effecten uit de herhuisvesting, geen aanvullende mutaties verwacht.

5.6 Risicomanagement

Met betrekking tot de bewaking van de strategische doelstellingen hebben, binnen de financiële verantwoording, de volgende processen voortdurend aandacht:

- De ontwikkeling van de studentenaantallen en het effect hiervan op de rijksbijdrage. Een belangrijke onderwijsdoelstelling is het verkorten van de studieduur naar een maximale uitloop van één jaar.
- Kostenbeheersing in algemene zin.
- De ontwikkelingen van het werkkapitaal als gevolg van de voorgaande punten.
- Inkomsten tweede en derde geldstroom, met name inkomsten uit institutionele fondsenwerving.

DAE is ervan overtuigd dat deze risico's beheersbaar zijn en de bedrijfsvoering in de komende jaren niet in gevaar brengen. De overweging hierbij is dat de begroting voldoende flexibiliteit kent om tot tijdige bijstelling te besluiten.

Als belangrijkste risico's worden als vanzelfsprekend onderkend:

- Kwaliteit van het onderwijs.

- Instroom, doorstroom en uitstroom.
- Kwaliteit van de medewerkers.
- Imago en positionering.
- Financieel beheer.

Het kwaliteitssystem, periodieke rapportages, enquêtes, externe audits en kwaliteitsreviews staan borg voor de goede werking van deze systemen.

5.7 Notitie helderheid in de bekostiging van het Hoger Onderwijs

Ten aanzien van het gestelde in deze notitie verklaart het bestuur van Stichting Design Academy Eindhoven dat:

- Thema 1: Er geen onderwijstrajecten zijn uitbesteed.
- Thema 2: Er geen vrijstellingen zijn verleend.
- Thema 3: Er geen bekostiging heeft plaatsgehad van buitenlandse (niet-EU) studenten.
- Thema 4: Er is geen sprake is van inschrijvingen waarbij de instelling zelf het collegegeld betaalt of vergoedt.
- Thema 5: Niet van toepassing (geen sprake van het afgeven van deelcertificaten).
- Thema 6: Een student geen andere opleiding volgt dan waarvoor hij is ingeschreven.
- Thema 7: Er geen sprake is van maatwerktrajecten.
- Thema 8: De bekostigingsmethodiek van het kunstonderwijs van toepassing is.

Op 3 oktober 2023 heeft de Minister van OCW nadere richtlijnen gegeven op de beleidsregel 'Investeren in private activiteiten'. Deze beleidsregel is in de plaats getreden van Thema 2. DAE heeft in het najaar 2023 haar activiteiten waarbij sprake zou kunnen zijn van private activiteiten beoordeeld en is tot de conclusie gekomen dat het hierbij om publieke activiteiten gaat. Deze activiteiten zijn:

- De Graduation Show. De Graduation Show is de afronding van het opleidingstraject. Hierin presenteren de studenten hun eindexamenwerk aan het publiek en de markt. De Show maakt onderdeel uit van het opleidingsprogramma en is dus geen private activiteit.
- De interne bedrijfskantine (Z-Bar). De bedrijfskantine is alleen toegankelijk voor studenten en medewerkers en heeft daarmee een sociale functie waar studenten en docenten samenkomen en overleggen. We concluderen daarom dat er geen sprake is van een private activiteit
- De verkoop van materialen aan studenten. De materialen worden tegen kostprijs verstrekt aan de studenten. De studenten gebruiken de materialen voor het maken van projecten, wat een onderdeel is van het onderwijsproces. Dit behoort dus tot het onderwijs en is derhalve geen private activiteit.

Private activiteit waarin met publieke middelen wordt geïnvesteerd	Omvang baten	Omvang lasten	Omvang kosten
uit publieke middelen	€ 0	€ 0	€ 0

5.8 Verantwoording bestuurskosten en declaraties

onkosten bestuurders 2023 naam	overige kosten	reiskosten binnenland	reiskosten buitenland	representatie kosten
J. Grima	4,835	1,817	8,868	0
R. De Keninck	2,402	1,466	1,970	0

Onze snel veranderende wereld heeft meer dan ooit creatieve verbeeldingskracht nodig. Jonge ontwerpers uit alle continenten komen naar de Design Academy om die toekomst opnieuw uit te vinden. Samen bouwen zij aan de DAE community.

Er is veel gebeurd in 2023. De vernieuwing van het bacheloronderwijs met Fundamentals, Studios en Reflections, gestart in september 2022, is in 2023 goed geland. De lectoraten kwamen op stoom, en er is een start gemaakt met de vernieuwing van het Masteronderwijs, voorzien voor 2024. Daarnaast werden in 2023 ook het onderwijsbureau en het decanaat vernieuwd. Een hoogtepunt was opnieuw de Graduation Show, die deze keer met veel succes plaatsvond in de Heuvelgalerie. Top of mind blijft de huisvestingsproblematiek, want DAE is voornemens in 2027 De Witte Dame te verlaten. In juli 2023 werd de nieuwe voorkeurslocatie bekend gemaakt: Microlab op Strijp S. Achter de schermen wordt hard gewerkt aan de uitwerking van plannen binnen onder meer de financiële randvoorwaarden.

Zo hebben het College van Bestuur en de DAE Community het afgelopen jaar samen weer een flink aantal stappen vooruit gezet. Als Raad van Toezicht ondersteunen we deze ontwikkelingen van harte.

Bestuursstructuur

Stichting Design Academy Eindhoven werd bij notariële akte opgericht op 21 februari 1947. In de statuten is de scheiding tussen bestuur en toezicht vastgelegd conform de bepalingen in de Wet Hoger Onderwijs & Wetenschappelijk Onderzoek. Het College van Bestuur bestuurt de academie en legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht als wettelijk voorgeschreven toezichthouder.

De Raad van Toezicht (RvT) van Design Academy Eindhoven beoogt een brede vertegenwoordiging te zijn en is daarom samengesteld uit zes leden met diverse achtergronden, professionals uit de sectoren cultuur, onderwijs, communicatie, bedrijfsleven, financiën en overheid.

Samenstelling Raad van Toezicht

De RvT had op 31 december 2023 de volgende samenstelling:

- Meta Knol – Voorzitter/ lid Remuneratiecommissie
Functie: Kunsthistoricus en onafhankelijk ondernemer op het kruispunt van cultuur, wetenschap en samenleving
Nevenfuncties: bestuurslid Vereniging Rembrandt, bestuurslid Kunsten92, bestuurslid Hope Foundation, voorzitter Stichting Tonality, lid Adviesraad Veerstichting, juryvoorzitter Abe Bonnema Prijs, lid Programmacommissie NWA, mede-initiator Ministerie van de Toekomst
- Willemien Boot – Secretaris/ voorzitter Auditcommissie
Functie: CFO Bolsius Group
Nevenfuncties: penningmeester stichting Medisch Werk Mumbai, lid Raad van Toezicht Anna Zorggroep, Geldrop, lid Raad van Commissarissen Mars B.V.
- Judith Meeng – Lid/ voorzitter Remuneratiecommissie/ lid Huisvestingscommissie
Functie: JCM-Changeworks: consultancy in interim management, team and executive coaching.
Nevenfuncties: lid Raad van Toezicht Leger Des Heils, lid Raad van Toezicht RPO, lid Raad van Commissarissen PC Uitvaart, lid Raad van Toezicht Thyssen Krupp Veerhaven
- Samir Bantal – Lid/ voorzitter Huisvestingscommissie
Functie: director AMO, OMA
Geen nevenfuncties
- Steven Jongejan – Lid/ lid Auditcommissie/ contact IMR
Functie: Programmamanager Hogeschool van Amsterdam

Nevenfuncties: lid Raad van Toezicht Stichting Spinoza Lyceum Amsterdam

RvT-leden worden benoemd voor een periode van vier jaar. Overeenkomstig de Branchecode Goed Bestuur hebben leden maximaal twee termijnen zitting in de Raad.

Mutaties 2023

Vice-voorzitter RvT Paul Depla besloot in januari 2023 de Raad tussentijds te verlaten. Zijn drukke agenda liet het niet langer toe nevenfuncties te bekleden die niet in relatie stonden tot zijn functie als burgemeester van Breda. Hij verliet de RvT per 28 februari 2023.

Voor voorzitter Dick Rijken en lid Paul Scholte liep de tweede termijn ten einde in 2023. Paul Scholte trad af per 30 april. Hoewel Dick Rijken volgens het schema van aftreden ook op 30 april zou aftreden werd besloten de datum van aftreden uit te stellen tot 31 augustus om zo het voorzitterschap geleidelijk over te dragen aan de nieuwe voorzitter.

Begin 2023 rondde de RvT de werving voor een voorzitter en lid RvT af. Deze was begonnen in 2022 en de RvT werd daarbij ondersteund door executive search bureau Colourful People uit Hoofddorp. Besloten werd om de derde vacature voor een lid RvT pas eind 2023 uit te zetten als de twee nieuwe leden uit de deze procedure voldoende waren ingewerkt. Na een proces met twee gespreksrondes werden Meta Knol en Steven Jongejan geselecteerd als voorzitter, respectievelijk lid van de RvT per 1 maart 2023. Hun benoeming werd geaccordeerd in de vergadering van 15 februari.

De vacature voor het zesde lid van de RvT werd uitgezet in november 2023 door Partners at Work uit Baarn. De eerste gespreksronde vond plaats in december. Gespreksronde twee en de afronding van de selectie vonden plaats begin 2024. Na balansdatum werd Elies Lemkes-Straver benoemd tot lid RvT.

Vergaderingen en bijeenkomsten

Normaal gesproken komt de Raad van Toezicht zes keer per jaar samen voor een vergadering met het College van Bestuur. Voor 2023 stond datzelfde aantal vergaderingen gepland, maar dit werd uitgebreid met twee extra vergaderingen (geheel over de toekomstige huisvesting van DAE) en een brainstormsessie (team building/ relatie RvT/CvB). Hiermee komt het aantal bijeenkomsten in 2023 op negen.

Van deze vergaderingen vond één bijeenkomst online plaats. Alle andere vergaderingen waren bij DAE. Naast de al genoemde huisvesting van DAE waren de andere vergaderonderwerpen in 2023:

- Financiële kwartaalrapportages
- Studentenhuisvesting
- Toepassing WNT
- Goedkeuring jaarverslag en jaarrekening 2022
- Goedkeuring begroting 2024
- Herbenoeming lid CvB
- NPO-gelden
- Nieuwe Branchecode Goed Bestuur & Toezicht in het HBO

De Raad heeft toegezien op de rechtmatige verwerking en doelmatige en rechtmatige besteding van de aan DAE toegekende publieke middelen. Daarnaast heeft de RvT toegezien op het kwaliteitszorgsysteem van DAE.

Toekomstige huisvesting DAE

De toekomstige huisvesting van DAE heeft in 2023 veruit de meeste aandacht gevraagd van de RvT. Het dossier is belangrijk vanwege de langjarige impact op de strategie van DAE. Daarnaast zijn er natuurlijk risico's, zoals de consequenties voor de meerjarige financiële borging waarop de Raad vanuit haar rol als toezichthouder moet toezien.

In 2027 loopt het huurcontract van DAE in gebouw De Witte Dame af. Het gebouw sluit niet langer aan bij de behoeftes van de studenten en het onderwijs. Het onderwijs is in de afgelopen jaren ingrijpend veranderd. Sinds 2021 beraadt het CvB zich op de toekomstige huisvesting. Zij streeft hierbij naar aankoop van een gebouw in plaats van huur, omdat dit de financiële positie van DAE op de lange termijn sterker maakt. Ondanks een overspannen vastgoedmarkt en hoge prijzen streeft DAE ernaar in Eindhoven te blijven. In deze stad ligt inmiddels meer dan 75 jaar DAE-historie en de stad heeft een herkenbaar design-DNA.

De RvT Huisvestingscommissie heeft het CvB ondersteund bij het proces. Om de toezichthoudende rol goed te kunnen vervullen heeft de Raad enkele maanden externe vastgoed-expertise ingehuurd.

Herbenoeming Lid College van Bestuur

Per 31 oktober 2023 liep de eerste bestuurstermijn van CvB-lid Raf De Keninck af. In aanloop naar zijn herbenoeming heeft de RvT een '360 graden' laten

uitvoeren door GITP onder een aantal geselecteerde respondenten onder wie docenten, studenten, bachelor-Studio-leiders, master-hoofden en MT-leden. De door hen te beantwoorden vragen hadden alle als thema 'leiderschap'. Ook de IPC werd uitgenodigd de vragen te beantwoorden. Deze methodiek werd in 2022 ook toegepast voorafgaand aan de herbenoeming van CvB-voorzitter Joseph Grima.

Tijdens de vergadering van 26 april besloot de RvT om Raf De Keninck per 1 november te herbenoemen voor een tweede en laatste termijn van vier jaar.

Graduation Show

De RvT was voltallig aanwezig bij de opening van de jaarlijkse Graduation Show 2023 op zaterdag 21 oktober. Voorafgaand de opening vond een rondleiding plaats voor de RvT leden.

Commissies RvT

De RvT kent drie commissies:

Auditcommissie

Samenstelling 2023:

- Willemien Boot – Voorzitter
- Paul Scholte – Lid (afgetreden 30 april 2023)
- Steven Jongejan – Lid (per 1 maart 2023)

In 2023 vergaderde de Auditcommissie driemaal met het CvB-lid met de portefeuille organisatie en het Hoofd Financiën. Hiervan vond een vergadering online plaats. Bij twee vergaderingen was extern accountant PricewaterhouseCoopers aanwezig. Deze hadden als onderwerp de jaarrekening 2022 en de begroting 2024. De vergaderingen werden vastgelegd in een verslag dat werd gedeeld met de Raad van Toezicht.

Remuneratiecommissie

Samenstelling 2023:

- Judith Meeng – Voorzitter
- Dick Rijken – Lid (afgetreden 31 augustus 2023)
- Meta Knol – Lid (per 1 september 2023)

De Remuneratiecommissie voerde in 2023 een gesprek met CvB-lid Raf De Keninck. In dit gesprek werden onder andere de uitkomsten van de 360-graden-feedback besproken. Hiervan werd een verslag gemaakt en gedeeld met de RvT.

Het gesprek met CvB voorzitter Joseph Grima werd uitgesteld tot januari 2024. Vanwege zijn herbenoeming in 2022 waren toen met hem twee RemCo-gesprekken gevoerd en de RemCo wilde met hem kunnen terugkijken op het volledige kalenderjaar 2023.

Huisvestingscommissie Samenstelling 2023:

- Samir Bantal – Voorzitter
- Judith Meeng – Lid

De Huisvestingscommissie heeft als doelstelling sparringpartner te zijn voor het CvB in het dossier toekomstige huisvesting. Voorafgaand aan de RvT-vergaderingen worden de vergaderstukken over dit onderwerp getoetst met de Huisvestingscommissie tijdens online-besprekingen. Daarnaast worden online-vergaderingen gepland als ontwikkelingen daartoe aanleiding geven. In 2023 vergaderde de Huisvestingscommissie acht keer met het CvB-lid met de portefeuille Organisatie en de Bestuurssecretaris.

Governance & Goed Bestuur

De Branchecode Goed Bestuur & Toezicht HBO wordt door Design Academy Eindhoven op alle onderdelen nageleefd. Najaar 2023 is een nieuwe branchecode van kracht geworden. In 2024 zullen de DAE-governance-reglementen getoetst worden aan de nieuwe code en aangepast daar waar nodig.

De Raad ziet toe op de verantwoordelijkheid van het CvB in het onderhouden van de horizontale dialoog met interne en externe belanghebbenden van DAE. Zij heeft inzicht in de werking en de belangrijke resultaten van het interne risicosysteem.

De Raad onderschrijft de door DAE beschreven risico's zoals benoemd in paragraaf 5.6 van dit jaarverslag. Deze worden door de Raad/ Auditcommissie gemonitord middels de kwartaalrapportages.

Onafhankelijkheid RvT

De RvT is onafhankelijk en in staat haar toezichthoudende taak naar behoren te vervullen. De Raad is kritisch en de dialoog met het CvB is open.

Tegenstrijdige belangen

In 2023 zijn door de RvT geen transacties aangegaan, noch waren zij betrokken bij besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen spelen die van materiële betekenis waren voor DAE en/of voor een lid van de RvT. Er zijn geen transac-

ties aangegaan door het CvB waarin tegenstrijdige belangen van materiële betekenis een rol spelen. Deze transacties hebben niet plaatsgevonden.

Private activiteiten

DAE had in het verslagjaar 2023 geen private activiteiten. Alle activiteiten werden publiek bekostigd.

Ten slotte

Het is mooi om te zien hoe DAE zich continu blijft ontwikkelen. Graag bedanken we het College van Bestuur en de gehele DAE-community voor hun passie, inspiratie en doorzettingsvermogen. Samen hebben zij, met hun fenomenale ontwerpkracht, onze samenleving veel te bieden.

'You can't use up creativity. The more you use, the more you have' (Maya Angelou).

Eindhoven, 24 april 2024

Raad van Toezicht Stichting Design Academy Eindhoven

Meta Knol
Willemien Boot
Judith Meeng
Samir Bantal
Steven Jongejan
Elies Lemkes-Straver

7.1 Balans per 31 december 2023 (na resultaatverwerking)

Balans Per 31 December 2023 (€ 1.000)			
ref.	activa	31.12.23	31.12.22
7.7.1	materiële vaste activa	843	1,021
	subtotaal	843	1,021
	vlottende activa		
7.7.2	voorraden	74	75
7.7.3	vorderingen	896	692
7.7.4	liquide middelen	4,572	4,396
	subtotaal	5,542	5,163
	totaal activa	6,385	6,184
	passiva		
7.7.5	eigen vermogen	2,075	2,090
7.7.6	voorzieningen	130	151
7.7.7	kortlopende schulden	4,180	3,943
	totaal passiva	6,385	6,184

7.2 Staat van baten en lasten 2023

Staat van Baten en Lasten 2023 (€ 1.000)				
ref.	staat van baten en lasten	2023 jaarrek	2023 begroot	2022 jaarrek
	baten			
7.9.1	rijksbijdragen OCW	11,184	10,570	10,900
7.9.2	overige overheidsbijdragen & subsidies	224	107	107
7.9.3	collegegelden	3,229	3,330	2,551
7.9.4	baten werk in opdracht van derden	120	102	143
7.9.5	overige baten	745	789	815
	totaal baten	15,502	14,898	14,516
	lasten			
7.9.6	personeelslasten	9,845	9,213	9,134
7.9.7	afschrijvingen	288	288	258
7.9.8	huisvestingslasten	2,101	2,091	2,034
7.9.9	overige materiële lasten	3,302	3,231	3,130
	totaal lasten	15,536	14,823	14,556
	saldo baten en lasten	-34	75	-40
7.9.10	financiële baten en lasten	19	-15	-20
	resultaat	-15	60	-60

7.3 Kasstroomoverzicht 2023

Kasstroomoverzicht 2023 (€ 1.000)		2023	2022
ref.	operationele activiteiten		
	resultaat boekjaar (excl. ontvangen & betaalde rente)	-34	-40
	aanpassingen voor:		
7.9.7	afschrijvingen	288	258
7.7.7	mutatie voorzieningen	-21	-13
	veranderingen in werkkapitaal:		
7.7.3	voorraden	1	-10
7.7.4	vorderingen	-204	-241
7.7.8	kortlopende schulden	237	638
	kasstroom uit bedrijfsoperaties		
7.9.10	ontvangen rente	0	0
7.9.10	betaalde rente	19	-20
	investeringsactiviteiten		
7.7.1	investeringen in materiële vaste activa	-110	-322
	mutatie liquide middelen	176	250
	stand per 1 januari	4,396	4,146
	stand per 31 december	4,572	4,396

Onder de ontvangen interest in de kasstroom uit operationele activiteiten zijn geen ontvangsten begrepen uit hoofde van effecten. Onder de investeringen in materiële vaste activa zijn alleen opgenomen de investeringen waarvoor in 2023 geldmiddelen zijn opgeofferd. Er zijn geen investeringen verricht door middel van financiële leasing. De opgenomen investeringen worden aangemerkt als vervangingsinvesteringen.

7.4 Algemene toelichting

Activiteiten

Stichting Design Academy Eindhoven is een instelling voor hoger beroepsonderwijs. Statutair is de stichting gevestigd in Eindhoven. DAE bekleedt een unieke positie binnen het Nederlandse hoger kunstonderwijs doordat de academie zich geheel richt op design en een veelzijdige, internationaal georiënteerde opleiding aanbiedt op zowel bachelor- als masterniveau. De kern is talent-gestuurd onderwijs, gericht op concept, context en beroepspraktijk. De opleidingen bieden studenten een goede basis voor vele posities in het werkveld of een vervolgstudie. Onderzoek en projecten (zakelijke en maatschappelijke dienstverlening) staan in dienst van het onderwijsprogramma. Het accent ligt daarbij enerzijds op innovatie en ontwikkeling binnen het vakgebied en anderzijds op praktijkrelevantie en

professionele ontwikkeling. De aan DAE verbonden lectoraten dragen bij aan de verbinding tussen onderwijs, onderzoek en internationale beroepspraktijk.

Stelselwijzigingen

In 2023 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Schattingswijzigingen

In 2023 hebben zich geen schattingswijzigingen voorgedaan anders dan wijziging van de verwachte levensduur van de materiële vaste activa. In verband met de opzegging van het huurcontract per 31 juli 2027, is de levensduur tot deze datum teruggebracht.

Verbonden partijen

Als verbonden partijen worden aangemerkt: alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen, worden als verbonden partijen aangemerkt. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt de aard en de omvang van de transactie toegelicht en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten zijn de investeringen in vaste activa opgenomen. Er is geen sprake van een kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen.

Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen – inclusief de bijbehorende veronderstellingen – opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Leasing en huurovereenkomsten

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

7.5 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, Titel 9 Boek 2 BW, en Hoofdstuk 660 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en de stellige uitspraken van de overige hoofdstukken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving en met de bepalingen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaande jaren

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaand jaar.

Gehanteerde geldeenheid

De in de jaarrekening opgenomen bedragen zijn gepresenteerd in € x 1.000.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzon-

dere waardevermindering. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. De verbouwingen en inventaris worden lineair afgeschreven in respectievelijk tien en in vijf jaar.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs op verkrijgingsprijzen onder toepassing van de FIFO-methode ('first in, first out') of lagere opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening- courantschulden bij banken zijn als kortlopende schulden opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen. Bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum

af te wikkelen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen. De toegepaste disconteringsvoet bedraagt 3% bij de personele voorzieningen. De overige voorzieningen zijn niet contant gemaakt.

Wachtgeld en WW-uitkeringen

DAE is eigenrisicodragend voor de uitvoering van de WW- en wachtgeldverplichtingen. De waardering is gebaseerd op de vermoedelijke toekomstige doorbelasting van de uitkeringskosten, voor zover deze in de vorm van UWV-beschikkingen bekend zijn, tot een maximum van 1 jaar.

Uitkeringen jubilea

De voorziening betreft de contante waarde van de toekomstige jubilea-uitkeringen van medewerkers in vaste dienst. De voorziening gaat uit van een uitkering van 0,5 maandsalaris bij 25 dienstjaren en 1 maandsalaris bij 40 dienstjaren.

Hiervoor geldt het aantal opgebouwde dienstjaren zoals dit bij de pensioenverzekeraar geregistreerd is. Ten aanzien van de berekening is uitgegaan van een samengestelde rente van 3%, een indexering van de salarissen van 1,5% en een aflopende kansberekening van 5% per jaar. Hierbij is de verwachte uitkering voor het komend jaar op 100% gesteld.

DI-uren

In de CAO HBO 2014-2016 is de regeling werktijdvermindering senioren opgenomen (artikel M2). Deze is nader uitgewerkt in de CAO HBO 2016-2018 onder de naam Duurzame inzetbaarheid (DI). Deze regeling verplicht de hogeschool tot het toekennen van werktijdvermindering, op basis van berekeningsgrondslagen zoals deze in de cao zijn vastgelegd. De waarde van het verschuldigd aantal DI-uren per jaareinde is in de voorziening opgenomen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvan-

gen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Onderhanden projecten

Onderhanden projecten in opdracht van derden worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectopbrengsten (bestaande uit de gerealiseerde projectkosten). Indien van toepassing, worden de verwerkte verliezen en reeds gedeclareerde termijnen hierop in mindering gebracht. Onderhanden projecten waarvan de gefactureerde termijnen hoger zijn dan de gerealiseerde projectopbrengsten worden gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

7.6 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Verlenen van diensten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Rijksbijdrage OCW

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (deelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor per balansdatum nog geen activiteiten zijn verricht, worden verantwoord onder de overlopende passiva. Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de

staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn op balansdatum is verlopen.

Collegegelden

De opbrengsten uit hoofde van collegegelden zijn tijdsevenredig in het boekjaar verantwoord.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen, de opbrengsten zijn gedeerd of het exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Projecten

De opbrengsten met betrekking tot projecten die nog niet zijn afgesloten worden verantwoord onder de balanspost vooruit-ontvangen bedragen. Hierop betrekking hebbende projectkosten worden verantwoord onder de balanspost onderhanden werk. Verwachte verliezen worden onmiddellijk in de staat van baten en lasten opgenomen.

Overige baten

Overige baten bestaan uit baten uit entreegelden en verkopen van catalogi tijdens de Graduation Show, verkoopopbrengsten van materialen aan studenten in de werkplaatsen, verkoopopbrengsten van de Zbar, in rekening gebrachte administratiekosten en ontvangen bijdragen voor het Academiefonds.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Kosten

Onder de kosten en algemeen beheerkosten worden die kosten verstaan die ten laste van het jaar komen.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

De instelling heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middellood als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 103,9% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. De dekkingsgraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP per 31 december 2023 is 110.5 %.

Naast de premiebetalingen bestaan er geen andere verplichtingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en -lasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Marktrisico

- Valutarisico. De hogeschool is alleen werkzaam in Nederland en buitenlandse studenten betalen in euro's. Derhalve is geen sprake van een valutarisico.
- Prijsrisico. De hogeschool beschikt niet over effecten en loopt derhalve geen prijsrisico.
- Rente- en kasstroomrisico. De hogeschool heeft geen materiële rentedragende vorderingen. Voorts heeft de hogeschool op 31 december 2023 geen rentedragende schulden. Het ren-

terisico in 2023 is zeer beperkt en heeft alleen betrekking op de liquide middelen.

- Kredietrisico. De hogeschool heeft geen significante concentraties van kredietrisico.
- Liquiditeitsrisico. De liquiditeitspositie van de hogeschool is dermate gunstig, dat er geen liquiditeitsrisico bestaat en financiering uit eigen middelen kan plaatsvinden.

7.7 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans 2023

7.7.1 Materiële vaste activa

Materiële Vaste Activa (€ 1.000)	verbouw & inv.	totaal
stand per 1 januari 2023		
verkrijgingsprijzen	3,899	3,899
cum. waardevermindering en afschrijving	-2,878	-2,878
boekwaarden	1,021	1,021
mutaties		
investeringen	110	110
afschrijvingen	-288	-288
stand per 31 december 2023		
verkrijgingsprijzen	4,009	4,009
cum. waardevermindering en afschrijving	-3,166	-3,166
boekwaarden	843	843
afschrijvingspercentages	10/25%	

investeringen 2023 (€ 1.000)	
investeringen - gebouw en inrichting	12
investeringen - ICT	98
totaal	110

7.7.2 Voorraden

Voorraden (€ 1.000)	31.12.23	31.12.22
verkrijgingsprijs gebruiksgoederen	74	75
totaal	74	75

7.7.3 Vorderingen

De vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar.

Vorderingen	31.12.23	31.12.22
debiteuren	95	30
studenten	395	269
andere deelnemingen	1	1
belastingvorderingen	48	75
voornbetaalde kosten	311	300
overlopende activa	46	17
af: voorziening voor oninbaarheid	0	0
totaal	896	692

De stijging van het debiteurensaldo per 31 december 2023 is een gevolg van één verzonden verkoopfactuur (40k) in de maand december.

voorziening voor oninbaarheid (€ 1.000)	31.12.23	31.12.22
stand per 1 januari	0	0
vrijval	0	0
onttrekking	0	0
dotatie	0	0
totaal	0	0

7.7.4 Liquide middelen

Liquide Middelen (€ 1.000)	31.12.23	31.12.22
banken	45,71	43,95
kasmiddelen	1	1
totaal	4,572	4,396

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de rechtspersoon.

7.7.5 Eigen vermogen

Eigen Vermogen (€ 1.000)	stand per	resultaat	overige mut.	stand per
	01.01.23	2023		31.12.23
algemene reserve (publiek)	2,090	-15	0	2,075
totaal	2,090	-15	0	2,075
	01.01.22	2022		31.12.22
algemene reserve (publiek)	2,150	-60	0	2,090
totaal	2,150	-60	0	2,090

Resultaatbestemming

Voorgesteld wordt het resultaat over het verslagjaar toe te voegen aan de algemene reserve.

7.7.6 Voorzieningen

personele voorzieningen (€ 1.000)	ww uitkering	jubilea uitkering	di-uren	totaal
stand per 1 jan. 2023	0	33	118	151
onttrekkingen	0	2	-23	-21
vrijval/dotaties	0	0	0	0
stand per 31 dec. 2023	0	35	95	130
kortlopend deel < 1 jaar	0	1	95	96
langlopend deel > 1 jaar	0	34	0	34

Wachtgelden en WW-uitkeringen
DAE is eigen risicodragers voor de uitvoering van de WW en wachtgeldverplichtingen. De voorziening is een theoretische becijfering van vermoedelijke toekomstige uitkeringen tot een maximum van 1 jaar.

Uitkeringen jubilea

De voorziening betreft de contante waarde van de toekomstige jubilea-uitkeringen van medewerkers in vaste dienst per ultimo van het boekjaar.

DI-uren

In de CAO HBO 2014-2016 is de regeling Duurzame inzetbaarheid (hoofdstuk M) opgenomen. DAE heeft een voorziening opgenomen voor de nog op te nemen uren.

7.7.7 Kortlopende schulden

Kortlopende Schulden (€ 1.000)	31.12.23	31.12.22
voorn gefactureerd / ontvangen termijnen OHW	46	6
crediteuren	416	553
loonbelasting en premies soc.verz.wetten	356	315
schulden inzake pensioenen	2	91
overlopende passiva		
voorn ontvangen collegegelden	2,282	2,178
vakantiegeld en -dagen	519	448
accountant en administratiekosten	31	20
overige	528	332
totaal	4,180	3,943

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

De stijging van de overige kortlopende schulden is een gevolg van de voorn ontvangen onderzoeks-projectsubsidies.

7.8 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Huurovereenkomsten

Met De Witte Dame Monumenten BV zijn de volgende overeenkomsten aangegaan:

Niet Uit De Balans Blijvende Verplichtingen			
huurcontracten	m2	prijs/m2 totaal	
1e etage	1,013	113.20	114,672
mu-ruimte (allonge 11 nov 2015)	677	113.20	76,636
2e etage	1,659	56.00	92,904
overige (3e, 4e, 5e, 6e en tussenetages)	7,308	56.00	409,248
middenmotief			
1e etage	65	56.00	3,640
mu-ruimte (allonge 11 nov 2015)	106	56.00	5,936
2e etage	459	56.00	25,704
overige (3e, 4e, 5e, 6e en tussenetages)	483	56.00	27,048
subtotaal	11,770		755,788
btw schade 5%			37,789
totaal			793,577
huurlasten < 1 jaar			793,577
huurlasten 1 < 5 jaar (opzegging per 31.7.27)		2,050,075	

7.9 Overzicht verbonden partijen

Stichting Design Support Juridische vorm:

Stichting Statutaire zetel: Eindhoven

Activiteit: promotie

Consolidatie: nee, deelneming is van te verwaarlozen betekenis.

Artikel 403: nee

Belang: 100%

Eigen vermogen per 31 december 2023: € 3.045.

Resultaat boekjaar 2023: € -5.150

Het nadelig resultaat is een gevolg van een doorbelasten van organisatiekosten door DAE van 5.000.

7.10 Overzicht geormerkte doelsubsidies (model G)

Model G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

Toewijzing			De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Omschrijving	Kenmerk	Datum	
HO&S/27206364	VIS209014	8-11-2022	Ja
HO&S/27206364	VIS209016	8-11-2022	Ja
HO&S/27206364	VIS23088	20-04-2023	Ja
HO&S/27206364	VIS23089	20-04-2023	Ja
HO&S/27206364	VIS239074	06-12-2023	Nee
HO&S/27206364	VIS239075	06-12-2023	Nee
HO&S/27206364	VIS239076	06-12-2023	Nee

DAE heeft gedurende het boekjaar geen geormerkte G2 subsidies van OCW ontvangen. Ook uit voorgaande jaren resteren er geen nog te besteden geormerkte G2 subsidiegelden.

7.11 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

7.11.1 Rijksbijdragen OCW

Rijksbijdragen Ocw (€ 1.000)	2023 jaarrekening	2023 begroot	2022 jaarrekening
rijksbijdragen OCW	11,184	10,570	10,900
totaal	11,184	10,570	10,900

specificatie rijksbijdrage OCW	2023 jaarrekening	2023 begroot	2022 jaarrekening
studentgebonden financiering	6,064	5,843	5,738
onderwijsopslag in %	3,105	2,930	2,927
kwaliteitsbekostiging	894	845	795
onderwijsopslagen in bedrag	659	515	465
NPO-gelden	0	0	695
ontwerp en ontwikkeling	462	437	280
totaal	11,184	10,570	10,900

studentgebonden financiering	2023 jaarrekening	2023 begroot	2022 jaarrekening
peildatum	okt 2021	okt 2021	okt 2020
aantal bekostigde bachelor studenten	472	472	444
aantal bekostigde master studenten	159	159	141
aantal bekostigde diploma's bachelor	74	74	99
aantal bekostigde diploma's master	52	52	55
totaal	757	757	739
gewogen aantal (bekostigingsfactor 1,28)	969	969	946
prijs per bekostigde student (x 1€)	6,254	6,030	6,065
studentgebonden financiering (x € 1.000)	6,064	5,843	5,738

NPO-gelden	2023 jaarrekening	2023 begroot	2022 jaarrekening
NPO halvering collegegelden	0	0	475
NPO stage offensief	0	0	9
NPO begeleiding studenten	0	0	50
NPO extra hulp voor de klas	0	0	27
NPO inhaal en ondersteuning	0	0	105
overboeking 21/22	0	0	29
totaal	0	0	695

De rijksbijdragen stegen ten opzichte van de begroting met € 614.000.

Grotendeel ter compensatie van de gestegen cao-lonen per 1 juli 2023.

De rijksbijdragen stegen ten opzichte van de voorgaand jaar met € 284.000.

- Als gevolg van de gestegen cao-lonen, toename aantal bekostigde studenten en overige met € 979.000.
- Hier staat tegenover dat de NPO-gelden (695.000) met ingang van 2023 kwamen te vervallen.

7.11.2 Overige overheidsbijdragen & -subsidies

Overige Overheidsbijdragen & Subsidies (€ 1.000)	2023 jaarrekening	2023 begroot	2022 jaarrekening
gemeentelijke bijdragen en subsidies	112	107	107
onderzoeksprojecten	112	0	0
totaal	224	107	107

7.11.3 Collegegelden

Collegegelden (€ 1.000)	2023 jaarrekening	2023 begroot	2022 jaarrekening
hbo bachelor	1,904	1,975	1,355
hbo masters	1,325	1,355	1,196
totaal	3,229	3,330	2,551

De collegegelden stegen in 2023 ten opzichte van 2022 met € 678.000. Dit als gevolg van de vervallen (corona)maatregel halvering collegegeld. Met de stijging van de collegegelden daalde de rijksbijdrage met € 695.000.

aantal studenten	st.jr. 23/24	st.jr. 22/23
hbo bachelor	600	590
hbo masters	188	198
totaal	788	788
studenten wettelijk collegegeld	622	630
studenten instellingscollegegeld	165	158
geen collegegeld (2e inschrijving)	1	0
totaal	788	788

7.11.4 Baten werk in opdracht van derden

Baten Werk In Opdracht Van Derden (€ 1.000)	2023 jaarrekening	2023 begroot	2022 jaarrekening
opbrengsten vrienden van de academie	16	20	16
projectvergoedingen	8	7	10
opbrengst projecten (gefactureerd)	-40	0	106
mutatie onderhanden werk	136	75	11
totaal	120	102	143

7.11.5 Overige baten

Overige Baten (€ 1.000)	2023 jaarrekening	2023 begroot	2022 jaarrekening
Graduationshow	310	318	302
verkopen werkplaatsen en Z-bar	346	341	354
bijdragen Academic Fund	0	40	40
overige baten	89	90	119
totaal	745	789	815

7.11.6 Personeelslasten

Personele Lasten (€ 1.000)	2023 jaarrekening	2023 begroot	2022 jaarrekening
brutosalarissen en vergoedingen	5,437	4,992	4,722
sociale lasten	761	703	662
pensioenpremies	745	787742	
subtotaal	6,943	6,482	6,126
mutatie personele voorzieningen	-19	0	-9
personeel niet in loondienst	2,460	2,473	2,646
reis- en verblijfskosten	480	348	427
mutatie reservering, vakantiedagen en -toeslag	53	0	31
uitkeringen, doorbelast. en ontvangsten	-72	-90	-87
subtotaal	2,902	2,731	3,008
totaal	9,845	9,213	9,134

De personele lasten stegen in 2023 met € 711.000.
Als volgt te specificeren:

- Toename aantal fte's in loondienst met 5,7 x € 87.000 = € 496.000
- Toename gemiddelde loonkosten per fte (cao-verhoging per 1 juli 23) € 321.000.
- Daling overige personele lasten € 106.000.

De gemiddelde cao-verhoging per 1 juli 2023 bedroeg: 10%.

De tarieven voor de onderwijsgevende freelance-docenten bedroeg per 1 september 2023 5%.

De cao-verhoging was niet begroot. Evenals de verhoogde rijksbijdrage.

De toename van het aantal fte's is gerelateerd aan dienovereenkomstige extra baten.

personeelsformatie	fte 2023 real.	fte 2023 begr.	fte 2022 real.	mut. 2023
niet-onderwijsgevend	46,6	44,7	43,8	0,4
onderwijsondersteuning	24,6	26,8	26,8	-2,2
onderwijsgevend	34,6	31,6	29,8	4,8
onderzoek	6,6	6,1	4,6	2,0
totaal	112,0	109,2	105,0	5,1
loondienst	79,1	77,5	73,4	5,7
freelance	32,9	31,7	31,6	1,2
totaal	112,4	109,2	105,0	7,0
loondienst	70,7%	71,0%	69,9%	0,8%
freelance	29,3%	29,0%	30,1%	-0,8%

Er zijn geen werknemers werkzaam buiten Nederland.

kengetallen personeel	real. 2023	begr. 2023	fte 2022 jaarrekening
gemiddelde personele lasten	87,900	84,400	87,000
medewerkers in loondienst (fte)	79,5	77,5	73,4
gemiddeld uurvergoeding freelance (€)	45	47	49

7.11.7 Afschrijvingen

Afschrijvingen	2023 jaarrekening	2023 begroot	2022 jaarrekening
afschrijvingen	288	288	258
totaal	288	288	258

7.11.8 Huisvestingslasten

Huisvestingslasten	2023 jaarrekening	2023 begroot	2022 jaarrekening
huurlasten	831	810	801
reparatie en onderhoud	1,196	1,198	1,140
overige huisvestingslasten	74	83	93
totaal	2,101	2,091	2,034

7.11.9 Overige materiële lasten

Overige Materiële Lasten	2023 jaarrekening	2023 begroot	2022 jaarrekening
bestuur en toezicht	501	384	214
algemene ondersteuning	2,217	2,135	2,335
onderwijs en onderzoek	584	562	470
strategische projecten	0	150	111
totaal	3,302	3,231	3,130

In de lasten voor bestuur en toezicht is een bedrag van € 239.000 opgenomen voor aanloopkosten voor de herhuisvesting. Hiervoor was een bedrag van € 100.000 begroot.

Voor strategische posten was een bedrag van € 150.000 begroot, dit bedrag is als volgt verantwoord:

uitbreiding uren coord. fundamentals	10,000	personeel
werkgroep entrepreneurship	10,000	personeel
ontwikkeltraject masters	10,000	personeel
extra inzet focusmodules	22,000	personeel
extra uren in examens en beoordelingen	21,000	personeel
ontwikkeling digital lab - personeel	27,000	personeel
ontwikkeling RIA	44,000	ov.lasten
overige posten	6,000	ov.lasten
totaal	150,000	

Accountantshonoraria (x 1.000 euro)	externe accountant	netwerk organisatie	bedrag totaal
2023	PwC*		
controle van de jaarrek	88	0	88
andere controlewerkzaamheden	5	0	5
totaal	93	0	93
2022	PwC*		
controle van de jaarrek	50	50	50
andere controlewerkzaamheden	0	0	0
totaal	50	50	50

*PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe onafhankelijke accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 WTA (Wet Toezicht Accountantsorganisaties).

De controle van de jaarrekening over 2023 is gebaseerd op de opdrachtbrief (€ 77.440) en de afrekening over 2022 (€ 10.840). De bedragen zijn inclusief btw. De opdrachtbrief in 2022 bedroeg een € 50.800.

7.9.10 Financiële baten en lasten

Overige Materiële Lasten	2023 jaarrekening	2023 begroot	2022 jaarrekening
financieringslasten	-13	-15	-20
financieringsbaten	32	0	0
totaal	19	-15	-20

7.11.11 WNT-Verantwoording 2023 Stichting Design Academy Eindhoven

De WNT is van toepassing op Stichting Design Academy Eindhoven. Het voor Stichting DAE toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 173.000 (klasse D).

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft bij besluit d.d. 4 april 2017 conform artikel 2.7, derde lid, van de Wet Normering Topinkomens (WNT) besloten dat DAE, in de periode van 1 juni 2017 tot en met 31 december 2025, is ingedeeld in bezoldigingsklasse D van de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

1 Bezoldiging topfunctionarissen		
1a Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking, en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling		
bedragen (euro)	J. Grima	R. De Keninck
functiegegevens	voorzitter CvB	lid CvB
aanvang en einde functievervulling in 2023	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12
omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,40	1,00
dienstbetrekking ?	ja	ja
bezoldiging		
beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	65,821	141,178
beloning betaalbaar op termijn	0	22,350
subtotaal	65,821	163,528
individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	69,200	173,000
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	n.v.t	n.v.t
totale bezoldiging	65,821	163,528
reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t	n.v.t.
toelichting op de vordering wegens onverschuldigde bet.	n.v.t	n.v.t
gegevens 2022		
bedragen (euro)	J. Grima	R. De Keninck
functiegegevens	voorzitter CvB	lid CvB
aanvang en einde functievervulling in 2022	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12
omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,40	1,00
dienstbetrekking ?	ja	ja
bezoldiging		
beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	62,855	134,599
beloning betaalbaar op termijn	0	22,029
subtotaal	62,855	156,628
individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	66,400	166,000
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	n.v.t	n.v.t
totale bezoldiging	62,855	156,628
toelichting op de vordering wegens onverschuldigde bet.	n.v.t	n.v.t
toelichting op de vordering wegens onverschuldigde bet.	n.v.t	n.v.t

1c. Toezichthoudende functionarissen								
bedragen (euro)	D. Rijken	M. Knol	P. Scholte	J. Meeng	P. Depla	S. Bantal	W. Boot	S. Jongejan
functiegegevens	voorzitter	voorzitter	lid	lid	lid	lid	lid	lid
aanvang en einde functievervulling in 2023	01.01 / 31.08	01.03 / 31.12	01.01 / 30.04	01.01 / 31.12	01.01 / 28.02	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	01.03 / 31.12
bezoldiging								
totale bezoldiging	9,407	11,758	3,136	9,407	1,568	9,407	9,407	7,839
individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	17.276	21.755	5.688	17,300	2.796	17,300	17,300	14.504
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	n.v.t		n.v.t	n.v.t		n.v.t	n.v.t	
reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t		n.v.t	n.v.t		n.v.t	n.v.t	
toelichting op de vordering wegens onverschuldigd bedrag	n.v.t		n.v.t	n.v.t		n.v.t	n.v.t	
gegevens 2022								
bedragen (euro)	D. Rijken		P. Scholte	J. Meeng	P. Depla	S. Bantal	W. Boot	
functiegegevens	voorzitter		lid	lid	lid	lid	lid	
aanvang en einde functievervulling in 2022	01.01 / 31.12		01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	
bezoldiging								
totale bezoldiging (*incl. btw over een gedeelte van het jaar)	14,110		9,407	9,407	9,407	9,407	9,407	
individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	24,900		16,600	16,600	16,600	16,600	16,600	
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	n.v.t		n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	
reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t		n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	
toelichting op de vordering wegens onverschuldigd bedrag	n.v.t		n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

7.12 Overige gegevens

Statutaire bepaling inzake bestemming resultaat

Ingevolge artikel 11 lid 2 van de statuten van de Stichting worden de jaarstukken binnen zes maanden na afloop van het boekjaar opgesteld. Deze wordt vervolgens ter vaststelling aan de Raad van Toezicht voorgelegd.

Ondertekening van de jaarrekening
Eindhoven, 24 april 2024

College van Bestuur:
J. Grima (voorzitter)
R. De Keninck (lid)

Raad van Toezicht:
G.M.E. Knol (voorzitter)
W.M. Boot (secretaris)
J.C. Meeng
S. Bantal

S. Jongejan
E. Lemkens

7.13 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het college van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Design Academy Eindhoven

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Design Academy Eindhoven te Eindhoven gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaar-

rekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Design Academy Eindhoven op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;

- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2023;
- de staat van baten en lasten over 2023; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Design Academy Eindhoven, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel

of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid en is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de

controlestandaarden is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer hier sprake van is.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 26 april 2024 PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. E.M.A. van Heugten RA

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - o dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - o van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werk-

- zaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
  - het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
  - het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
  - het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen. Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

7.14 Instellingsgegevens

Stichting Design Academy Eindhoven
Emmasingel 14 (tevens vestigingsplaats)
5611 AZ Eindhoven
Postbus 2125, 5600 CC Eindhoven
T +31(0)402393939
KvK/RSIN 002654635
info@designacademy.nl
www.designacademy.nl

Bijlage I

Kwaliteitsafspraken

Quality agreements	Financial responsibility in k€										Progress during the report year			
	Thema	Budget 2019	Realisatie 2019	Budget 2020	Realisatie 2020	Budget 2021	Realisatie 2021	Budget 2022	Realisatie 2022	Budget 2023	Realisatie 2023	Voortgang acties en maatregelen in 2022*	Budget 2024	Totaal budget
1. Intensiever En Kleinschaliger Onderwijs														
Propedeuse: extra uren, gericht op verkleining groeps grootte	10	0	40	5	50	43	60	60	60	60	Op basis van wat in het QA-plan is vastgelegd, zijn er vanaf 2020 extra les-uren aan de Propedeuse toegevoegd om de gewenste kwaliteit van ons onderwijs te waarborgen. De kosten hiervan worden deels opgenomen in de reguliere begroting, deels in het QA-budget. Vanaf medio 2022 zijn alle onderwijslijnen binnen het bacheloronderwijs (Fundamentals, Studios, Focus en Graduation) met dit systeem voorzien. Per lesuur hebben we 10 procent voorbereidingstijd toegevoegd, evenals extra uren feedback en vergadertijd. Daarnaast ondersteunden we de individuele programma-ontwikkeling met extra ontwikkeluren.	60	280	
Studio-model: extra uren, gericht op verkleining groeps grootte	0	0	0	0	84	72	127	127	127	127	In 2023 zijn waren er 10 Studios beschikbaar voor studenten, in het kader van 'student centraal', met meer keuzemogelijkheden en intensiever en kleinschaliger onderwijs. Extra uren zijn opgenomen in de overall Studio-budgetten.	127	465	
Studio-model: ontwikkeling nieuwe Studios	10	0	10	10	10	13	10	10	10	10	In 2023 is gewerkt aan de doorontwikkeling en verdere invoering van de nieuwste Studios van 2022. Additionele reiskosten zijn daarbij gedekt, vanwege het internationale karakter van deze Studio's.	10	60	
Studio-model: competentie-ontwikkeling / nieuw beoordelingsmodel	0	0	0	0	14	12	0	0	0	0	Afgerond in 2021.	0	14	
Studio model: docent-ontwikkelteams / opzet BA- model	0	0	0	0	24	37	0	0	0	0	Afgerond in 2021.	0	24	
2. Meer En Betere Studiebegeleiding														
Study guidance	0	0	0	0	31	0	62	62	62	62	De nieuwe 'Reflections Line' is begonnen in 2022. De eerste 62k van de hoofdopzet zijn voorzien in het QA-budget. De resterende kosten worden gedekt in de hoofdbegroting.	62	218	
3. Studiesuccess														
Gastlessen MA-alumni	0	0	5	5	5	5	5	5	5	5	Om het studiesucces van masterstudenten te vergroten zijn master-alumni uitgenodigd om lezingen te geven aan huidige masterstudenten. Dit is onderdeel geworden van het algemene curriculum van het masterprogramma.	5	25	
Diversity Officer (medewerker diversiteit en inclusie. Ontwikkeling rol en training)	0	0	7	0	10	26	10	26	10	10	Totale jaarkosten zijn 52k plus 15k operationeel budget. Deze kosten zijn hoofdzakelijk opgenomen in het meerjarig algemeen budget. 10k wordt gedekt uit de KA-gelden, conform begroting.	10	47	
4. Onderwijsdifferentiatie														
Ontwikkeling DC&W bij MA (> CIL)	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	Afgerond in 2109.	0	5	
Ontwikkeling GEO_DESIGN bij MA	5	5	10	7	0	0	0	0	0	0	Afgerond in 2020.	0	15	
5. Passende Onderwijsfaciliteiten														
Studio-model: versterking onderwijsbureau	5	5	75	75	46	62	46	78	46	46	In 2023 is de versterking van het onderwijsbureau / Education Office (voorheen beleidsbureau) voltooid. Het team bestaat nu uit drie onderwijskundig specialisten.	46	264	
Workshops 2.0	10	5	60	83	200	163	200	200	200	200		200	870	
Ontwikkeling LMS (Learning Management System)	0	0	0	0	25	0	25	25	0	25	In 2022 zijn Canvas-licenties aangekocht en zijn introductie-sessies georganiseerd ter voorbereiding van de implementatie ervan als LMS. Begin 2023 werden verdere voorbereidingen uitgevoerd voor de launch voor gebruik van het programma voor de bachelor in studiejaar 2023/2024.	0	50	
Liaison & Funding Advisor (fondsenwerver t.b.v. Onderwijs en Onderzoek)	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	De kosten voor de Funding Advisor zijn opgenomen in de algemene DAE-meerjarenbegroting.	0	0	
6. Professionalisering Docenten														
Nieuwe rol docenten: Beschrijving, ontwikkeling en training (HR-beleid)	27	0	23	36	23	0	22	23	22	23	Het budget is in 2023 gegroepeerd en ingezet voor training onderwijsontwikkeling, onder andere tijdens de docentendag.	22	139	

Docententruining: feedback / feed forward	10	0	20	0	20	72	20	40	20	40	Docentenontwikkeling is uitgewerkt in de vorm van een Medewerkerdag BA (een uitgebreide vorm die naast docenten ook de werknemers van de werkplaats omvat) en een docentendag MA in het eerste semester van 2023.	20	110
Derde lectoraat	0	0	31	4	33	71	34	71	34	71	Zoals gepland implementeren wij sinds 2021 de kosten van een van onze lectoraten in het kader van de KA (kwaliteitsafspraken).	34	166
Ontwikkeling doorgaande leerlijnen	0	0	5	5	5	5	5	5	5	5	Het horizontale team is overgegaan op een systeem met vertegenwoordigers van de doorgaande leerlijnen van Fundamenteels. De extra kosten worden gedekt in de reguliere begroting.	5	25
Training study guides (gericht op positionering van de student)	0	0	5	16	5	20	5	0	5	0		5	25
Instructie docenten en study guides	0	0	5	0	5	5	0	0	0	0		0	10
SKE voor kerndocenten	0	0	25	0	30	0	0	0	0	0	Deze activiteit is voorlopig uitgesteld. Er wordt nog onderzocht hoe aspecten van SKE (Senior Kwalificatie Examinering) kunnen worden aangeboden aan geselecteerde docenten en stafleden.	0	55
Planning/monitoring	14	19	5	14	5	3	5	5	5	0	Er zijn in 2023 geen bijeenkomsten van de KA-monitoringcommissie geweest.	5	38
Voorinvestering Study Guidance	110	110	110	110	110	110	110	110	110	110		110	660
Voorinvestering minoren	140	140	140	140	140	140	140	140	140	140		140	840
Totaal	346	289	575	510	876	861	886	987	861	934		861	4,405

Bijlage II

Kritische reflectie van de Medezeggenschap op de Kwaliteitsafspraken

2023 vormt het vijfde jaar van de uitvoering van de Kwaliteitsafspraken. Het positieve advies vorig verslagjaar van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) aan de minister van OCW heeft het vertrouwen van de medezeggenschap bevestigd: DAE voldeed, zonder opmerkingen, aan beide criteria uit het protocol van de Kwaliteitsafspraken. Het besluit van het ministerie om de bekostiging van de Kwaliteitsafspraken op te nemen in de lumpsum-financiering van DAE zorgt er bovendien voor dat de ingezette kwaliteitsimpuls gewaarborgd blijft, ook na 2024. Het CvB had al gezorgd voor meerjarige borging in de reguliere begroting van DAE. Daarmee is een stevig fundament gelegd voor langdurig effect.

De begroting en de projecten van 2023 zijn zowel door de monitoringscommissie Kwaliteitsafspraken als de medezeggenschap eind 2022 goedgekeurd. In 2023 zijn er geen afzonderlijke bijeenkomsten geweest van de monitoringscommissie Kwaliteitsafspraken. De medezeggenschapsraad is goed betrokken bij de ontwikkelingen en besluitvorming rond de Kwaliteitsafspraken en heeft eind 2023 de begroting goedgekeurd (inclusief de projecten van 2024). De monitoringcommissie Kwaliteitsafspraken, waar de medezeggenschapsraad deel van uitmaakt, zal in 2024 weer een update ontvangen van de stand van zaken. De monitoringscommissie zal op deze manier betrokken worden bij de afronding van de Kwaliteitsafspraken als specifiek traject.

Peter van Casteren – voorzitter Instituutsmedezeggenschapsraad (IMR), docent-lid

Bijlage III

Externe Vertrouwenspersonen

Inleiding

De werkzaamheden van de externe vertrouwenspersonen vloeien voort uit het klachtrecht voor studenten en personeelsleden, als geregeld in de z.g. 'kwaliteitswet' van 1998 en nader uitgewerkt in de Code of Conduct van Design Academy Eindhoven. Het betreft de opvang en ondersteuning van melders en klagers, bij 'klachten over gedragingen en beslissingen dan wel het nalaten van gedragingen en het niet nemen van beslissingen van de aangeklaagde'. In de praktijk gaat het hier om meldingen en klachten van onderwijskundige of organisatorische aard, al dan niet met betrekking tot ongewenste omgangsvormen.

Zowel studenten als medewerkers vallen binnen het bereik van de genoemde regeling.

Het jaarverslag wordt zodanig opgesteld dat niet herleidbaar is wie een melding heeft gedaan of heeft geklaagd. Concrete omschrijvingen van casuïstiek zijn dan ook niet in dit verslag opgenomen.

In het jaarverslag komen de volgende onderwerpen aan bod:

- De gegevens van de externe vertrouwenspersonen
- De taken van de externe vertrouwenspersonen
- De werkzaamheden van de externe vertrouwenspersonen
- Een overzicht van het aantal meldingen en klachten in het afgelopen jaar
- Het soort meldingen en klachten
- Analyse van de meldingen en klachten
- Overige werkzaamheden van de externe vertrouwenspersonen (bijvoorbeeld ontwikkeling beleid, voorlichtingsactiviteiten)
- Conclusies en aanbevelingen

Gegevens externe vertrouwenspersonen

De samenwerking tussen Design Academy Eindhoven en De Vertrouwenspersoon is per september 2021 van start gegaan. Voor Design Academy Eindhoven staan sindsdien voor de studenten en de medewerkers van de organisatie de onderstaande vaste externe vertrouwenspersonen ter beschikking:

Jeroen Zweerts
zweerts@devertrouwenspersoon.nl
088-1119910

Tamara de Reu
dereu@devertrouwenspersoon.nl
088-1119903

De externe vertrouwenspersonen kunnen elkaar onderling vervangen in geval van bijvoorbeeld afwezigheid of ziekte. Daarnaast zijn de studenten en medewerkers er vrij in, de persoon te kiezen die hen het meest aanspreekt. Dit kan eventueel drempelverlagend zijn.

De externe vertrouwenspersonen zijn beiden verbonden aan bureau De Vertrouwenspersoon, en kunnen indien nodig terugvallen op een deskundig netwerk (juristen, psychologen, pedagogen). Bureau De Vertrouwenspersoon kent een specialisme op het terrein van schoolveiligheid en is dagelijks actief in dat werkveld.

Beide vertrouwenspersonen zijn voor de studenten en medewerkers van Design Academy Eindhoven beschikbaar voor opvang en begeleiding van kwesties op het gebied van ongewenste omgangsvormen en voor integriteitsaangelegenheden.

Werkzaamheden van de vertrouwenspersonen ongewenste omgangsvormen

De vier hoofdtaken van de vertrouwenspersoon ongewenste omgangsvormen zijn opvang, preventie, signaleren en adviseren. Met ongewenste omgangsvormen wordt bedoeld: elke handeling, gedraging of feitelijkheid (fysiek, psychisch, verbaal) die een ander kwetst of waarvan redelijkerwijs vermoed kan worden dat die iemand kwetst. Onder ongewenste omgangsvormen wordt strikt genomen verstaan: seksuele intimidatie, pesten, agressie en geweld, intimidatie en discriminatie. Maar het precies afbakenen van ongewenste omgangsvormen is niet mogelijk. Zo vallen bijvoorbeeld ook digitale vormen van wangedrag of bejegening onder ongewenste omgangsvormen. Er bestaan ook meldingen die feitelijk betrekking hebben op intimiderend gedrag, hetgeen op grond van jurisprudentie als uitingsvorm van agressie en geweld dient te worden beschouwd. In de praktijk valt te constateren dat meldingen en klachten vaak gaan over de manier van communiceren, of juist over een gebrek aan communicatie.

Opvang en begeleiding

Opvang is gericht op situaties waarin er sprake is van ongewenste omgangsvormen. Degene die hiervan het slachtoffer is kan contact opnemen met de externe vertrouwenspersoon. Deze zal, indien de aard

en de ernst van de situatie dit redelijkerwijs toelaat, trachten om samen met de melder via de informele weg tot een goede oplossing te komen. In ernstige gevallen of wanneer de informele weg niet heeft geleid tot een oplossing kan de externe vertrouwenspersoon de melder begeleiden in een formele klachtenprocedure en/of bij het doen van aangifte bij de politie. Ook heeft de externe vertrouwenspersoon een verwijzfunctie als er verdere hulp(verlening) is gewenst.

Preventie

Bij de uitoefening van de preventieve taak geeft de externe vertrouwenspersoon voorlichting over gewenste en ongewenste omgangsvormen en geeft handvatten met betrekking tot preventieactiviteiten.

Signaleren en adviseren

De vertrouwenspersoon signaleert knelpunten ten aanzien van sociale veiligheid binnen de organisatie en adviseert de opdrachtgever over het te voeren beleid tegen ongewenste omgangsvormen en over de manier om dit beleid te implementeren.

Overzicht aantal meldingen c.q. klachten (ongewenste omgangsvormen)

Periode januari 2023 tot en met 31 december 2023
In het onderstaande overzicht staan alleen de meldingen vermeld die bij de externe vertrouwenspersoon zijn binnengekomen.

	2023 Medewerker	2023 Student	2023 Officiële klacht	Afgehandeld
Aard van de meldingen:				
Intimidatie	3	-	-	-
Seksuele intimidatie	1/2	1	-	-
Psychische intimidatie	-	1	-	1
Discriminatie / Racisme	1/2	-	-	-
Agressie en geweld	-	-	-	-
Pesten	1	-	-	-
Communicatie & bejegening	-	-	-	-
Anders w.o. arbeidsconflict, privé omstandigheden, no response	4	3	-	7
Totaal:	9	5	0	

Analyse van melding(en) bij de externe vertrouwenspersoon

Drie meldingen intimidatie; trajecten 7, 8, 11

Eén melder heeft uitgesproken hoge werkdruk te ervaren waarbij bij herhaling voorbij wordt gegaan aan persoonlijke grenzen door de direct leidinggevende. Melder heeft geen vertrouwen in het goede gesprek met de (hoger) leidinggevende en besluit daarom de functie neer te leggen.

Eén melder heeft vanuit de leiding intimidatie ervaren aangaande besproken arbeidsvoorwaarden. Na te hebben overwogen om een formele klacht in te dienen of het gesprek aan te gaan heeft melder besloten de kwestie achter zich te laten, voornamelijk uit angst dat een oplossing zou uitblijven en er hierdoor geen mogelijkheid zou zijn om het geliefde werk te kunnen blijven doen.

Eén melder zoekt contact om een problematische situatie op haar werk te bespreken. Na advies heeft melder de situatie op een positieve manier kunnen oplossen.

Eén melding psychische intimidatie; traject 4

Melder is in conflict met de schoolreglementen gekomen en heeft zichzelf daarbij geïntimideerd en ongelijk behandeld gevoeld. Geadviseerd om hierover in gesprek te gaan en hierbij ondersteuning te organiseren. Registratie van de melding geeft melder een gevoel van 'veiligheid'.

Eén melding seksuele intimidatie; traject 3

Melder vertelt over nare seksuele ervaring(en) met een medestudent. We hebben melder kunnen bijstaan en adviseren.

Eén melding seksuele intimidatie/ discriminatie; traject 5

Melder voelt zich onveilig binnen de cultuur van DAE. Ze doet melding van vrouwonvriendelijke opmerkingen en voelt zich gediscrimineerd. Geadviseerd om haar gevoel te delen binnen de organisatie. Dit heeft ze op een voor haar bevredigende wijze gedaan.

Eén melding pesten traject 2;

Deze melder was getuige van een groepsuitsluiting van een student. Melder heeft advies ingewonnen hoe hiermee om te gaan. Dit is verder intern opgepakt.

Zeven meldingen anders; trajecten 1, 6, 9, 10, 12, 13, 14

De vertrouwenspersonen hebben drie meldingen in behandeling genomen rondom eenzelfde arbeidsconflict. De drie betrokkenen rondom dit conflict maakten melding over ongewenst gedrag van collega's vanwege een verschil van inzicht over het te voeren beleid. We hebben ze afzonderlijk kunnen adviseren op de mogelijke vervolgstappen om het conflict te de-escaleren.

Eén melder met een arbeidsconflict hebben we doorverwezen naar juridisch advies.

Twee melders zochten contact over hun privésituatie en hebben we kunnen bijstaan en adviseren.

Ten slotte heeft één melder na het eerste mailcontact niet meer gereageerd op onze berichten.

Aanvullend is nog herhaaldelijk ondersteuning gevraagd door twee medewerkers die reeds in 2022 een melding deden. In beide gevallen zijn meerdere gesprekken gevoerd om tot een oplossing te komen, al dan niet in aanwezigheid van de vertrouwenspersoon. Eén van deze kwesties loopt tot op heden nog.

Meerjarenoverzicht (ongewenste omgangsvormen)

In het totaaloverzicht staan de meldingen per kalenderjaar vermeld die bij de externe vertrouwenspersonen zijn binnengekomen.

	2021	2022 Medewerker	2022 Student	2023 Medewerker	2023 Student
Aard van de meldingen:					
Intimidatie	-	-	-	3	-
Seksuele intimidatie	1	1	-	1/2	1
Psychische intimidatie	1	1	4	-	1
Discriminatie / Racisme	-	-	-	1/2	-
Agressie en geweld	-	-	-	-	-
Pesten	-	1	-	1	-
Communicatie/bejegening Anders w.o. arbeidsconflict, privé omstandigheden	1	3	2	-	-
Totaal:	5	10	8	9	5

Overige werkzaamheden gedurende de rapportageperiode

Een veilig werkklimaat is belangrijk voor een gezonde en vitale community. Design Academy Eindhoven hecht waarde aan een goed en veilig werkklimaat én een prettige werkomgeving. Het beleid van DAE is erop gericht (seksuele) intimidatie, discriminatie, pesten, agressie en geweld inzichtelijk, bespreekbaar en behandelbaar te maken binnen de organisatie. Vervolgens kunnen maatregelen worden genomen ter preventie, als onderdeel van de verbetering van de totale arbeidsomstandigheden.

Om dit te realiseren is het noodzakelijk dat de vertrouwenspersonen goed weten wat er van hen wordt verwacht, zodat zij op een goede en constructieve manier kunnen ondersteunen en/of kunnen doorverwijzen als zij worden geconfronteerd met een melding of klacht.

Daarnaast is het van belang dat de vertrouwenspersonen binnen de organisatie bekend en goed vindbaar zijn.

In dat kader hebben de vertrouwenspersonen zich aan het begin van het nieuwe studiejaar, op uitnodiging van de Design Academy, weer persoonlijk kunnen voorstellen aan alle nieuwe bachelor- en masterstudenten.

De voorgenomen opname van een introductiefilm van de vertrouwenspersonen is het afgelopen jaar niet gerealiseerd. Het voornemen is om deze introductiefilm in 2024 te realiseren.

Per 1 januari 2023 zijn de vertrouwenspersonen in het kader van de gedragscode Wetenschappelijke Integriteit het eerste aanspreekpunt bij eventuele integriteitsvragen voor Design Academy Eindhoven.

Er is een landelijk initiatief vanuit de vertrouwenspersonen integriteit van andere kunstopleidingen om eens in de zoveel tijd bij elkaar te komen en ervaringen uit te wisselen en samen op te trekken binnen deze relatief nieuwe rol. Hierbij zijn ook de vertrouwenspersonen van DAE aangesloten. De vertrouwenspersonen hebben vanuit die samenstelling namens DAE een overleg bijgewoond met de landelijke Klachtencommissie Wetenschappelijke Integriteit. Er ligt nog een verzoek van deze commissie aan DAE om een lector van DAE als lid toe te voegen.

Scholing en ontwikkeling

De externe vertrouwenspersonen hebben gedurende het verslagjaar binnen het eigen netwerk van externe vertrouwenspersonen meerdere keren deelgenomen aan intervisie of voeren intercollegiaal overleg over casuïstiek, met het oog op reflectie op eigen handelen en delen/leren van elkaars kennis en deskundigheid.

Conclusies en aanbevelingen

In de designindustrie kunnen verschillende trends en uitdagingen van invloed zijn op grensoverschrijdend gedrag. Hoewel we geen specifieke informatie hebben over 2023, kunnen enkele bredere trends benoemd worden die relevant zouden kunnen zijn voor de designsector:

1. Creatieve samenwerking en dynamiek

De designindustrie kenmerkt zich door intensieve samenwerking binnen creatieve teams. Het is belangrijk om oog te hebben voor de dynamiek binnen

deze teams en ervoor te zorgen dat alle leden een gevoel van gelijkwaardigheid ervaren.

2. Inclusiviteit en Diversiteit in design

De roep om meer inclusiviteit en diversiteit in design groeit. Organisaties zullen waarschijnlijk streven naar het creëren van een werkomgeving die representatief is voor diverse achtergronden, en grensoverschrijdend gedrag op basis van discriminatie proactief aanpakken.

3. Freelancecultuur en tijdelijke projecten

Veel ontwerpers werken als freelancers of worden ingehuurd voor specifieke projecten. Dit brengt uitdagingen met zich mee met betrekking tot het waarborgen van psychologische veiligheid voor tijdelijke werknemers. Duidelijk beleid en communicatie zijn essentieel.

4. De impact van kritiek op het creatieve proces

Designers kunnen gevoelig zijn voor kritiek op hun werk. Het is belangrijk om een cultuur te bevorderen waarin feedback constructief en respectvol wordt gegeven, zodat het creatieve proces wordt gestimuleerd in plaats van dat het schadelijk is voor de mentale gezondheid van de ontwerper-in-opleiding.

5. Technologische innovaties en virtuele samenwerking

De designindustrie evolueert met technologische vooruitgang. Virtuele samenwerkingstools en online platforms kunnen nieuwe uitdagingen met zich meebrengen op het gebied van communicatie en het voorkomen van ongewenst gedrag.

6. Creatieve vrijheid en grenzen

Terwijl creatieve vrijheid wordt aangemoedigd, moeten organisaties ook duidelijke grenzen stellen met betrekking tot gedrag op de werkplek. Designers moeten zich bewust zijn van wat acceptabel is en wat niet, met name in de context van een samenwerkingsomgeving.

7. Ondersteuning bij werkdruk en stress

Design Academie Eindhoven kan veeleisend zijn, met strakke deadlines en hoge verwachtingen. Het is belangrijk dat de organisatie ondersteuning biedt bij het omgaan met werkstress en de druk om creatieve resultaten te leveren.

8. Opleiding over ethiek en professioneel gedrag

Training en opleiding over ethiek en professioneel gedrag kunnen designers helpen om zich bewust te

zijn van mogelijke integriteitskwetsies en hoe hiermee om te gaan.

Voor nauwkeurige informatie over trends in 2023 is het raadzaam om branche-specifieke bronnen te raadplegen en mogelijk in gesprek te gaan met professionals binnen de designindustrie.

Het afgelopen jaar hebben we met het opvolgen van de meldingen weer kunnen bijdragen aan preventie en/of het voorkomen van verdere escalatie van conflicten gerelateerd aan grensoverschrijdend gedrag.

Ook dit jaar was er voor studenten weer aandacht voor de positie van vertrouwenspersonen binnen DAE. Voor de medewerkers van DAE zijn de vertrouwenspersonen wel te vinden maar die aandacht kan voor komend jaar desondanks weer een nieuwe impuls gebruiken. Belangrijk is dat medewerkers weten dat zij er in onveilige situaties niet alleen voor staan, en dat er altijd een vertrouwenspersoon is, voor vertrouwelijke en zorgvuldige opvang, ondersteuning, advies en begeleiding.

Aanbevelingen

De vertrouwenspersonen laten zich graag uitnodigen voor het bijwonen van een bijeenkomst van de instellingsmedezeggenschapsraad en de course medezeggenschapsraad, zodat zij vanuit deze organen kunnen vernemen wat er leeft binnen de organisatie en of er nog bijzonderheden te vermelden zijn die voor hun rol relevant kunnen zijn.

Daarnaast is het van belang dat de vertrouwenspersoon-functie en andere beschikbare vormen van (psychische) ondersteuning in het kader van sociale veiligheid actief en bij herhaling uitgedragen blijft worden, zoals via het intranet en/of (periodieke) publicaties en bijeenkomsten waar sociale veiligheid onderwerp van gesprek is. Daarnaast mag actief worden uitgedragen dat de vertrouwenspersonen beschikbaar zijn als vraagbaak voor leidinggevers ter ondersteuning bij situaties rondom medewerkers en sociale veiligheid en inzetbaar zijn voor bijvoorbeeld training over invulling van de rol van leidinggevende gerelateerd aan dit thema.

Ook bekendheid met/aansluiting op de implementatie van de gedragscode is relevant. Daar waar nodig/gewenst kan een beroep worden gedaan op de vertrouwenspersonen.

Tot slot, de externe vertrouwenspersonen blijven

graag op hoofdlijnen geïnformeerd over organisatieveranderingen wanneer deze zich voordoen. Eventuele toekomstige meldingen of klachten (of juist het uitblijven hiervan) kunnen daardoor beter in het juiste perspectief worden geplaatst.

Bijlage IV

Praktijkgericht onderzoek¹

1.1 Strategie en visie

a. Strategie en visie op het praktijkgericht onderzoek binnen DAE van het afgelopen jaar.

Design Academy Eindhoven streeft ernaar om een dynamisch platform te bieden voor praktijkgericht onderzoek en onderwijs. Onze strategie is erop gericht om creatieve denkers te mobiliseren en hen samen te laten werken om de grenzeloze mogelijkheden van design te verkennen, mede door praktijkgericht onderzoek.

Hoe kan design bijdragen aan de huidige samenleving en aan onze collectieve en individuele toekomst? Onderzoek speelt een grote rol bij het begrijpen waar we kunnen beginnen met de beantwoording van deze ogenschijnlijk eenvoudige maar in werkelijkheid zeer complexe vraag.

Onderzoek hebben we ook nodig om ons te helpen de waarde van design en de rol van onderwijs te bepalen en te communiceren. Bij DAE is onderzoek een veld dat manoeuvreert tussen de uitersten van theorie en praktijk. Door middel van ontwerponderzoek proberen we nieuwe benaderingen te vinden om meer te weten te komen over maatschappij, design en onderwijs.

Onze focus ligt op de toekomst – een geheel dat meerdere dimensies van vragen en complexiteiten omvat. Dit vereist meer diversiteit van kennis en inzicht dan we binnen onze afdeling kunnen verankeren, dus werken we samen met een breed scala aan partners en medewerkers uit verschillende vakgebieden, industrieën en praktijkvormen.

Bij DAE vindt onderzoek op verschillende niveaus plaats. Het is ingebed in het curriculum van onze bachelor- en masteropleidingen en het heeft een eigen afdeling. Alumni en externe partners worden ook betrokken bij het onderzoeksproces tijdens projecten en samenwerkingsverbanden. DAE koerst met haar onderzoeksbeleid op intensieve en structurele internationale en regionale samenwerking.

Dit alles komt samen in de lectoraten, waar onderzoek centraal staat. DAE heeft twee lectoraten:

- Het lectoraat Transdisciplinary Design Networks

onder leiding van dr. Ian Biscoe

- Het lectoraat Design & Social Justice, onder leiding van dr. Naomi Bueno de Mesquita.

De twee lectoraten hebben een gemeenschappelijk doel: de betekenis van design in de snel veranderende, dynamische wereld duiden en de rol van de ontwerper hierin benadrukken.

De lectoraten hebben zowel een naar buiten als een naar binnen gerichte blik. De naar buiten gerichte blik zoekt samenwerking en krachtenbundeling met experts en externe partners. De naar binnen gerichte blik is erop gericht om het onderzoek van de lectoraten te delen met studenten en docenten van de academie. Zo verzorgen de lectoraten vanuit hun eigen vakgebied Focus-modules voor studenten in het vierde jaar van de bacheloropleiding. Ook wordt gewerkt aan bijdragen van de lectoraten aan onderzoeksprojecten van masterstudenten.

Beide lectoraten zijn nauw verbonden met RIA (Research and Innovation Advancement). RIA faciliteert de verbindingen tussen de DAE-lectoraten en externe organisaties ten behoeve van fondsenwerving. Elk lectoraat heeft een eigen coördinator, met wie de lector nauw samenwerkt.

- b. Reflectie op de uitvoering van bovengenoemde strategie in het afgelopen jaar.

De uitvoering van praktijkgericht onderzoek van het afgelopen jaar sloot nauw aan bij deze strategie en visie van Design Academy Eindhoven. Doordat we financiering kregen voor projecten, zoals het Virtual International Collaboration in Higher Education (VIS) Projects, werd de mobilisatie van creatieve denkers en de samenwerking met verschillende instellingen benadrukt. Dit toont aan dat we streven naar het verkennen van de mogelijkheden van design door middel van praktijkgericht onderzoek, zoals beschreven in onze strategie. Ook de betrokkenheid bij evenementen zoals het Trans Realities Lab Open Event en de Immersive Tech Week, waarbij onderzoek wordt gepresenteerd en nieuwe benaderingen worden verkend, illustreert ons streven naar kennisdeling en samenwerking binnen de onderzoeksgemeenschap.

Verschiedende projecten, zoals het Hybrid Lab Project en de Inter-Institutionele Netwerken voor Samenwerkende XR Projecten, tonen de inzet voor het verkennen van nieuwe benaderingen en de aanpak van uitdagingen op het gebied van design en onder-

wijs. Door deze projecten proberen we niet alleen de maatschappelijke relevantie van design te begrijpen, maar ook de rol van onderwijs in dit proces te bepalen en te communiceren. Dit sluit nauw aan bij onze visie om design te gebruiken als een middel om de huidige samenleving te verbeteren en om onze collectieve en individuele toekomst vorm te geven.

Het weerspiegelt het verkennen van de mogelijkheden van design, het bevorderen van samenwerking en kennisdeling, en het vinden van nieuwe benaderingen om de complexiteit van maatschappelijke vraagstukken aan te pakken.

Design and Social Justice Lab

Reflectie op de activiteiten van het lectoraat Design & Social Justice van het afgelopen jaar biedt waardevolle inzichten in de uitvoering van praktijkgericht onderzoek.

Onder de naam Design and Social Justice Lab heeft dit lectoraat gewerkt aan samenwerkend leren en continue educatie ten behoeve van het aanpakken van de complexe maatschappelijke en milieuvraagstukken van onze tijd. Door een cultuur van voortdurend leren en samenwerken over instellingsgrenzen heen te bevorderen, past het lectoraat zich aan evoluerende complexiteiten aan. Een opvallend aspect van de benadering van het lectoraat is de focus op het bewerkstelligen van blijvende structurele aanpassingen in het designonderwijs, verder dan voorbijgaande trends naar duurzame verandering. Dit houdt in: het bevorderen van een mindset van voortdurend leren, nederigheid onder ontwerpers, en een diepe toewijding aan het ontrafelen van kennis.

Projecten op het snijvlak van onderzoek-onderwijs, onderwijs-maatschappij en maatschappij-onderzoek weerspiegelen de multidisciplinaire aanpak van het lectoraat om maatschappelijke vraagstukken te benaderen via design. Door deze intersecties te hanteren, verkent Design and Social Justice diverse perspectieven en innovatieve oplossingen.

Vanuit een academisch perspectief pleit het lectoraat voor een gemeenschappelijk kader voor designonderzoek, met als doel kennis te democratiseren en het collectieve begrip van design te verrijken. Door onderzoeksresultaten openbaar toegankelijk te maken, draagt het lectoraat bij aan een cultuur van experiment en inclusie in ontwerponderzoek.

Projecten gericht op het behoud en de overdracht

van cultureel erfgoed via digitale technologieën tonen de innovatieve aanpak van het lectoraat op het gebied van verhalen vertellen en publieksbetrokkenheid. Door technologie te benutten maakt het lectoraat historische verhalen toegankelijk voor diverse doelgroepen, wat leidt tot een grotere waardering voor cultureel erfgoed.

Initiatieven zoals het Gemeenschapsontwikkeling Climate Adaptive Water Hubs-project belichamen de vooruitziende blik van het Lab bij het aanpakken van urgente maatschappelijke uitdagingen zoals klimaatverandering. Via gemeenschapsbetrokkenheid en interdisciplinaire samenwerking streeft het lectoraat naar het ontwikkelen van duurzame oplossingen voor de toekomst.

Samenwerkingen met externe academische gemeenschappen en instellingen weerspiegelen de voorliefde van het lectoraat voor kennisuitwisseling en het benutten van diverse expertises. Door samen te werken met organisaties zoals Konstfack, Lancaster University, de Universiteit van Amsterdam en Rijkswaterstaat verrijkt het Lab zijn onderzoeksinspanningen en vergroot het zijn impact.

Praktische toepassingen zoals workshops, tentoonstellingen en onderzoeksprojecten tonen de hands-on benadering van het lectoraat bij het aanpakken van echte problemen via design. Door onderzoek om te zetten in actie draagt het lectoraat bij aan positieve maatschappelijke verandering en bevordert het een cultuur van innovatie.

De uitvoering van praktijkgericht onderzoek door het Design and Social Justice Lab toont interdisciplinaire samenwerking, innovatieve benaderingen van designonderwijs, en het aangaan van urgente maatschappelijke uitdagingen via onderzoek en toepassing.

1.2 Onderzoek en thema's

Thema	Draagt DAE bij aan dit thema? Zo ja, op welke manier?
Gezondheid en Welzijn	-
Onderwijs- en talentontwikkeling	-
Veerkrachtige samenleving: in de wijk stad en regio	-
Sleuteltechnologieën en duurzame materialen	Ja, vanuit het vakgebied Transdisciplinary Design Networks (TDN) wordt gewerkt aan het integreren en toepassen van sleuteltechnologieën in designprocessen.
Gebouwde omgeving duurzaam en leefbaar	-
Duurzaam transport en intelligente logistiek	-
Duurzame landbouw water en voedselvoorziening	-
Energietransitie en duurzaamheid	-
Kunst en de creatieve industrie	Ja, vanuit de vakgebieden van de lectoren wordt bijgedragen aan de betekenis van design voor de snel veranderende, dynamische wereld en voor het versterken van de rol van de designer hierbij.
Ondernemen verantwoord en vernieuwend	-
Veiligheid	-
Toerisme en gastvrijheid	-
Anders, namelijk	Vanuit het vakgebied van Design and Social Justice draagt het lectoraat bij aan participatievraagstukken in de maatschappij (zie commissie Rijkswaterstaat).

Lectoraat	Namen lectoren	Korte omschrijving lectoraat
Transdisciplinary Design Networks (TDN)	dr. Ian Biscoe	Het lectoraat Transdisciplinary Design Networks (TDN) richt zich op technologische en maatschappelijke connectiviteit. Het onderzoekt hoe macroscopisch denken kan worden ingezet om de wereldwijde system-of-system-uitdagingen waar we allemaal mee worden geconfronteerd aan te pakken, door middel van het ontwikkelen van nieuwe tools. Zo ontstaan creatieve netwerken die samenleven mogelijk maken, ongeacht de locatie, en die rijke visualisatie in de realiteit ondersteunen. Deze netwerkomgevingen moeten ook zorgen voor een beter begrip van de interactie van deze complexe systemen door de communicatie van deze complexiteiten buiten domeinexperts om.

Design & Social Justice	dr. Naomi Bueno de Mesquita	Wat is de rol van design in het bevorderen van een rechtvaardige samenleving? In dit lectoraat probeert dr. Naomi Bueno de Mesquita een ethisch bewustzijn in design te creëren dat bijdraagt aan een toekomst die inclusief, rechtvaardig en duurzaam is. Participatory mapping wordt hierbij als een integraal onderzoeksinstrument gebruikt. Mapping is een veelgebruikte methode in designonderzoek, teneinde inzicht te verkrijgen in de leefwereld, emoties en behoeften van deelnemers. Door die waarden en overtuigingen te begrijpen, kan de ontwerper inzicht krijgen in kwesties zoals voor wie burgerparticipatie waardevol is en welke vormen van participatie ontworpen kunnen worden om acties in de richting van systemische verandering aan te moedigen.
-------------------------	-----------------------------	--

1.3 Inkomsten

Zowel de extra onderzoeksmiddelen als de komst van de DAE Liaison & Funding Advisor hebben geleid tot een verbetering van 64% van de inkomsten voor onderzoek in 2023. Met de honorering van het Horizon/EMIL project XR-IT in 2024, wordt in 2024 een verdere stijging van de inkomsten verwacht.

De gerealiseerde inkomsten voor onderzoek:

Aard van de gerealiseerde inkomsten voor onderzoek van dit jaar	gerealiseerde inkomsten in K€ in 2023
1 Inkomsten onderzoek 1e geldstroom	462
2 Inkomsten onderzoek 2e geldstroom	83
3 Inkomsten onderzoek 3e geldstroom	150
4 Overige middelen voor onderzoek die niet vallen onder voornoemde categorieën	-
Totaal budget voor praktijkgericht onderzoek	694

2.1 Integratie in het kennisecosysteem

2.1.1 Basis-indicatoren integratie in het kennisecosysteem

a. Overzicht Centres of Expertise waar DAE bij betrokken is geweest.

In het verslagjaar 2023 zijn geen samenwerkingen geweest met Centres of Expertise.

Centre of Expertise	Korte omschrijving Centre of Expertise
n.v.t.	n.v.t.

b. Invulling verbinding met de regio.

De samenwerking met de regio is vooralsnog beperkt. Dr. Ian Biscoe heeft zich met zijn Trans Realities Lab verbonden aan het lokale Glow Festival en met het nieuw gevormde 3EALITY XR Innovation Space op High Tech Campus Eindhoven als partner in de Eindhovense tech-omgeving.

2.1.2 Keuze-indicatoren integratie in het kennis-ecosysteem

a. Aantal lopende convenanten/ samenwerkingsovereenkomsten met derden.

De samenwerking met internationale partners vindt veelal projectgewijs plaats, zoals bijvoorbeeld in het Hybrid Lab van dr. Ian Biscoe. Er zijn partnerbezoeken geweest bij een drietal internationale kennispartners, ten behoeve van de eerste stap in structurele samenwerking op het gebied van onderzoek en organisatie, in voorbereiding van een letter of intent.

b. Drie voorbeelden van succesvolle samenwerking met kennispartner(s).

LINA – European Architecture Platform

DAE is in 2023 deelnemer geworden van het platform LINA en heeft in dit verband bijgedragen aan workshops en een lezing. Voor 2024 zijn voorbereidingen getroffen voor het mede-aanvragen van een Creative Europe grant.

Inter-Institutional Networks for Collaborative XR

Een onderzoeksproject bedacht en uitgevoerd door TDN, medegefinancierd door SURF en getest in samenwerking met het Mediacentrum van de TU Delft. Het project onderzocht de mogelijkheden en huidige obstakels voor het implementeren van netwerken met lage latency die naadloos werken tussen verschillende academische instellingen ter ondersteuning van toekomstige onderzoeks- en onderwijsscenario's in genetwerkte-XR metaverse-omgevingen. Een live demonstratie van een netwerk-XR-omgeving – tegelijkertijd bewoond door onderzoekers in Eindhoven en Delft – was een belangrijk onderdeel van de Nationale XR-conferentie in juli 2023.

Gemeenschapontwikkeling Climate Adaptive Water Hubs (GO-CAWH)

Het project, in opdracht van Rijkswaterstaat, legt

de nadruk op het betrekken van gemeenschappen bij de bouw van klimaatadaptieve waterhubs. Het begint met het inzicht dat onze huidige waterconsumptie de planetaire grenzen overschrijdt, wat leidt tot een groeiende kloof tussen beschikbaar water uit rivieren en regenval, droogte en de toenemende vraag vanuit lokale bronnen. Om dit probleem aan te pakken, stelt het project voor om de waterinfrastructuur te verbinden met het wegennet als middel om de aanzienlijke waterafvoer tijdens hevige regenval effectief te verwerken. Deze geïntegreerde strategie belooft zich te ontwikkelen tot een robuust waterknooppunt dat zich kan aanpassen aan de uitdagingen van klimaatverandering. De Rijksuniversiteit Groningen (RUG)/ Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen, Ruimtelijke Ordening en Milieu, Design Academy Eindhoven en Coöperatie Kloostersland (CK) hebben van Rijkswaterstaat de opdracht gekregen om dit probleem te onderzoeken vanuit het perspectief van community engagement. We zijn met name geïnteresseerd in de manier waarop onze instellingen/coöperaties (DAE, RUG en CK) verschillende aandachtsgebieden en methoden op een complementaire manier gebruiken om kennis te genereren en voorwaarden te scheppen voor institutionele verandering.

c. Overzicht van andere formele en duurzame samenwerkingsverbanden zoals (fieldlabs/living labs) die voor de onderzoeksstrategie van DAE relevant zijn.

Het XR-IT project, dat eind 2023 als door Horizon/EMIL werd toegekend, faciliteert de ontwikkeling van hoogwaardige, real-time geïntegreerde XR-omgevingen die over meerdere fysieke locaties kunnen worden samengebracht. Het is een samenwerkingsinstrument voor XR met een breed Europees bereik, zoals beoogd door het EMIL-laboratorium. De eXtended Realities Intraverse Toolkit (XR-IT) zal het gemakkelijker maken om knooppunten te laten samenwerken binnen een netwerk en deel te nemen aan geïntegreerde XR-omgevingen. Het doel van deze toolkit is om een groter aantal knooppunten in staat te stellen actief te experimenteren en deel te nemen aan het gebruik van Networked XR voor gedistribueerde samenwerking. Belangrijke toepassingsgebieden zijn geïdentificeerd in onderzoek, onderwijs, podiumkunsten en het bedrijfsleven.

Het ontwerp en de ontwikkeling van de toolkit zijn gebaseerd op meer dan 2 jaar praktische ervaring en testen, waarbij een iteratief proces van systeemintegratie en testen werd toegepast, met zowel commerciële (gratis en betaalde) als open-source

componenten. De noodzaak en vereisten voor de toolkit zijn afgeleid uit de bevindingen van het praktijkgerichte onderzoek dat tot nu toe door TDN is uitgevoerd.

DAE is voor een beperkt aantal uur partner in de Circulaire SPRONG met Fontys Hogescholen en Avans. In de gesprekken is DAE betrokken geweest bij de Living Labs, waarbij die in Textiel het meeste aansluiting vond bij DAE.

d. Aantal lectorale redes of onderzoekscongressen georganiseerd door DAE. Welke voor onderzoek relevante grotere bijeenkomsten zijn er in het verslagjaar, die hebben bijgedragen aan de verbinding/integratie van praktijkgericht onderzoek in het kennisecosysteem.

dr. Ian Biscoe

Presentaties en lezingen werden gegeven rondom de behandelde onderzoeksthema's en lopende projecten van TDN op het National XR Event op de TU Delft (juli) 2023; Immersive Tech Week in Rotterdam (december 2023, zie hieronder) en in samenwerking met de nieuwe 3EALITY XR Innovation Space op de High Tech Campus, Eindhoven (december 2023).

Immersive Tech Week, Rotterdam

Transcending SpaceTime Realities was een Immersieve Networked XR Performance, een samenwerking tussen Studio Biscoe, het Trans Realities Lab en een aantal van de huidige studenten en alumni van de Digital Focus Module – speciaal ontwikkeld voor het Creators Lab op de Immersive Tech Week. De belangrijkste jaarlijkse conferentie in Nederland voor ruimtelijke en immersieve computing in de industrie

en de kunsten. Het project werd verder ontwikkeld op locatie in De Doelen, Rotterdam tijdens de week van de conferentie, en gepresenteerd aan een publiek van 250 gasten aan het einde van de week. Het onderzoek achter het performatieve resultaat onderzocht nieuwe benaderingen voor toepassingen van XR in live theater, perspectieven van het publiek op de immersie van acteurs en samenwerking via gedistribueerde XR-netwerken.

dr. Naomi Bueno de Mesquita

WETSus Congress paper

WETSus congres: ECGIC (Economy for The Common Good International Conference). Samen met de RUG, Rijksuniversiteit Groningen / Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen, Ruimtelijke Ordening en Milieu, schrijft het Lab momenteel een paper om in te dienen voor dit congres. De belangrijkste onderzoeksvraag van de conferentie: Hoe kunnen regio's een multi-stakeholder perspectief benutten om te verschuiven van kwantitatieve bbp-geleide groei naar duurzame groei van hun niet-monetaire 'gebiedskapitaal'?

e. Deelname aan onderstaande aanvragen:

	Totaal aantal gehonoreerde aanvragen, waarbij DAE betrokken is als hoofdaanvragers:	Totaal aantal gehonoreerde aanvragen, waarbij DAE betrokken is als medeaanvragers:
Missiegedreven innovatie- en topsectorenbeleid	-	-
Nationale Wetenschapsagenda	-	-
GroEIFonds	-	-
Europese onderzoeksprogramma's (o.a. Horizon, Interreg)	2 (1 x Horizon / EMIL, t.w. XR-IT, 1 x Creative Europe, t.w. Hybrid Lab)	
Andere aanvragen met kennispartners...	-	-

2.1.3 Overige ontwikkelingen integratie kennisecosysteem

N.v.t.

2.2 Kwantitatieve verduurzaming en uitbreiding

DAE werkt aan de groei van praktijkgericht onderzoek. De afgelopen jaren is het budget voor onderzoek jaarlijks structureel verhoogd, vanuit de extra middelen voor praktijkgericht onderzoek en vanuit de lumpsum voor onderwijs en onderzoek, zijnde € 226 k per jaar voor DAE (tegenover € 70 k in 2022). Daarvan is 41% voor de lectoraten zelf en 59% voor de versterking van de onderzoeksinfrastructuur. Een deel is gereserveerd voor het introduceren van overhead op onderzoek.

Een nadere specificering van de activiteiten om de omvang, expertise en impact van het praktijkgerichte onderzoek te versterken is hieronder nader uitgewerkt.

2.2.1 Basisindicatoren kwantitatieve verduurzaming

Tabel personele inzet²

Categorie	Totaal aantal (N)	Totaal aantal fte's gemiddeld op jaarbasis
Lectoren	2	1,6
Onderzoekers en docent-onderzoekers	-	-
Aantal kandidaten professional doctorate (vanaf 2023)	-	-
Promovendi	-	-
Postdocs	-	-
Onderzoeks-ondersteuning	7	3,8
Totaal onderzoekspersoneel	9	5,4

Aanstelling lectoren	
Percentage lectoren met vaste aanstelling:	25%
Percentage lectoren met vaste aanstelling:	75%
Gemiddelde omvang aanstelling lector aan DAE (in fte)	0,8
Aantal lectoren met een (externe) dubbelaanstelling bij bedrijfsleven, universiteit of ander instituut	-

2.2.2 Overige ontwikkelingen kwantitatieve verduurzaming en uitbreiding

Met de beslissing om de focus te leggen op twee lectoraten hebben deze lectoraten in 2023 definitief hun plek binnen DAE ingenomen. Dr. Annika Frye, hoofd van het in 2021 gestarte lectoraat The Non-School,

heeft in 2023 besloten haar lectoraat te beëindigen vanwege uitbreiding van haar werkzaamheden aan een universiteit.

Er is ingezet op verdere versteviging van de relatief nieuwe lectoraten door middel van het aanstellen van een coördinator en twee ondersteuners van het technologische proces in het Trans Realities Lab.

2.3

2.3.1 Basisindicatoren kwalitatieve verduurzaming

A Kwaliteitszorg praktijkgericht onderzoek

Naam gevisiteerde onderzoekseenheid	beoordeling op de 4 standaarden	Eindbeoordeling	Samenvatting belangrijkste aanbevelingen of andere opmerkingen waar relevant
DAE onderzoekseenheid, zijnde de drie lectoraten (van dat moment)	Zie opmerkingen	Zie opmerkingen	Op 17 maart 2022 bezocht een beoordelingscommissie van AeQui de onderzoekseenheid van Design Academy Eindhoven. De commissie gaf aan veel vertrouwen te hebben in het innovatiepotentieel van de onderzoekseenheid en verwacht binnen drie jaar substantiële vooruitgang, impact en resultaten. De commissie concludeert echter dat, aangezien de onderzoekseenheid zeer recentelijk volledig is heropgericht, deze nog niet zodanig is ontwikkeld dat deze kan worden beoordeeld op basis van haar vroegere en huidige prestaties. De commissie heeft daarom voorgesteld om de onderzoekseenheid in 2025 te bezoeken om de kwaliteit van het onderzoek op dat moment te beoordelen.

B Voorbeelden relevante bijdragen aan verbinding praktijkgericht onderzoek en de arbeidsmarkt

Transdisciplinary Design Networks – dr. Ian Biscoe

Hybrid Lab – wordt geleid door TDN / DAE, in samenwerking met projectpartners Muthesius Kunsthochschule in Duitsland; en 3D-ontwerpers/fabrikanten The New Raw in Nederland, en UAU Project in Polen. Het onderzoeksinitiatief wordt gedeeltelijk ondersteund door het Creative Europe programma van de Europese Unie. In de komende twee jaar zal het Hybrid Lab onderzoeksproject een genetwerkte XR-omgeving (eXtended Reality) opzetten waarin een reeks ontwerpuitdagingen zal worden uitgevoerd door onze teams en het publiek. We willen een realtime-platform ontwerpen en testen voor toekomstige ontwerpscenario's, waarbij samenwerking op afstand tussen onderzoekers, ontwerpers en klanten eenvoudiger en groener wordt, met betere kwaliteit en afvalvrije resultaten.

Een speciale website voor het project is in ontwikkeling op: <https://hybridlab.space/>

Moving Media Lab – TDN is een samenwerking aangegaan met CineDans (ook in samenwerking met Nederlandse Dansdagen, Korzo, DansBrabant, Eye Filmmuseum Amsterdam en VRDays) om een programma te ontwikkelen en uit te voeren dat nieuwe mogelijkheden onderzoekt voor digitale technologieën in live performance en publieksbetrokkenheid. Het Trans Realities Lab ondersteunt het gebruik van technologie-

en – zoals motion capture en XR – als middel voor interdisciplinaire praktijken. In december 2023 werd in het Lab een driedaagse workshop voor 15 deelnemers gehouden, waaraan ook studenten van de Digital Focus-module konden deelnemen.

Focusmodule – TDN verzorgt de focusmodule Digital Focus, als integraal onderdeel van de vierdejaars Focus-programma binnen het DAE bacheloronderwijs. In januari 2023 vond het Trans Realities Lab Open Event plaats, waar het onderzoek werd gepresenteerd binnen de groep en het werk dat TDN samen met studenten van de Digital Focus Module 22/23 hebben gemaakt. Naast eigen studenten en alumni werd het evenement bijgewoond door meer dan 80 gasten uit het bedrijfsleven en de academische wereld die betrokken zijn bij onze huidige activiteiten.

Design & Social Justice – dr. Naomi Bueno de Mesquita

Design for Inclusion workshop – Polish-Japanese Academy of Information Technology (PJAiT) – Onder de paraplu van Design for Social Justice werd een bijdrage geleverd aan de Social Design Workshops 2023 bij PIJAT, gesponsord door de Nederlandse Ambassade.

Daarin werd kritisch gekeken naar gevallen van uitsluiting, werd een probleemstelling gemaakt rond vergelijkbare problemen waar specifieke gemeenschappen mee te maken hebben en werden benaderingen en hulpmiddelen ontwikkeld en voorgesteld om te ontwerpen voor inclusie. Migratie is gebruikt als thema om inzicht te krijgen in de rol van design bij het creëren van omgevingen die uitsluiting en inclusie in de hand werken.

Het lectoraat wil innovatieve methoden onderzoeken om cultureel erfgoed te bewaren en door te geven aan een breder publiek, waarbij de nadruk ligt op het gebruik van digitale technologieën om de kennis en ervaringen die zijn ingebed in historische locaties over te brengen. Deep Mapping en Augmented Reality worden onderzocht als onderzoeksmethoden voor dit doel. Door middel van meerdere projecten gaat het Lab actief aan de slag met archiefgegevens en cultureel erfgoed, waarbij navigatietools worden ontwikkeld om verhalen te onthullen die zijn ingebed in het landschap. Het uiteindelijke doel is om deze verhalen te delen met een jongere generatie en een diverser publiek.

Veenhuizen: Tentoonstelling Verhalend Landschap (eerste resultaat van Design Deal) – De Koloniën van Weldadigheid Veenhuizen, nu een UNESCO Werelderfgoed, werd oorspronkelijk opgezet als een experiment van de Verlichting op het gebied van sociale hervorming en had als doel een inventief koloniaal model van armenhulp te belichamen. Na verloop van tijd veranderde het in een gevangenisclave en onderging het een belangrijke transformatie in de 20ste eeuw. DAE heeft samengewerkt met de Provincie Drenthe, Gemeente Noordenveld, Drents Archief, Nationaal Gevangenis museum, De Nieuwe Rentmeester, PI Veenhuizen en KETTER&Co. Het lectoraat Design and Social Justice onderzoekt het landschap, de impact ervan op mensen en de onderling verbonden verhalen die het in zich draagt, een onderzoek dat is uitgemond in een tentoonstelling. De pop-up tentoonstelling 'Veenhuizen: Narrating Landscape' laat de inbedding van de studenten zien, waarbij ze in gesprek gingen met experts en bewoners en daarnaast archiefgegevens grondig bestudeerden. Door gebruik te maken van verschillende onderzoeksmethoden onthult elke student verborgen historische lagen en verhalen van het landschap, waardoor aspecten tastbaar worden die voorheen verborgen waren. Deze onthullingen dragen bij aan een innovatieve en visueel meeslepende overdracht van cultureel erfgoed.

Samenwerking met UvA en Gemeente Amsterdam – Design and Social Justice verkent momenteel mogelijke samenwerkingen met de Universiteit van Amsterdam (UvA) en de Gemeente Amsterdam om actief deel te nemen aan het project Joods Cultureel Kwartier. Dit initiatief heeft als doel om vier eeuwen Joodse geschiedenis over te brengen, bestaande uit cultuur, rituelen, architectuur, filosofen, feesten, handel en meer, die de stad Amsterdam aanzienlijk hebben beïnvloed. De verhalen worden gepresenteerd in verschillende buurten via verschillende media zoals podcasts en routes. Door middel van deze samenwerking onderzoekt het Lab manieren om het ervaringsaspect van deze verhalen te verbeteren met behulp van navigatiehulpmiddelen en door gebruik te maken van de scenografie van openbare ruimtes.

Focusmodule – Als integraal onderdeel van de vierdejaars Focusmodule binnen het bacheloronderwijs van DAE introduceert het lectoraat Cartographic Explorations. Dit betreft onderzoeksmethodologieën, waarbij begeleiding wordt geboden bij digitale cartografische technieken, etnografisch veldonderzoek, samenwerking met lokale belanghebbenden

en historici en het gebruik van archiefgegevens voor onderzoeksinspanningen. Deze onderzoeksmodule wil innovatie brengen in het vertellen van verhalen en de algemene ervaring van culturele erfgoed sites verbeteren. Jaarlijks wordt een nieuwe locatie en een nieuw thema geselecteerd voor diepgaand onderzoek, waarbij consequent wordt gestreefd naar samenwerking met lokale belanghebbenden, waaronder de gemeente. Het programma wordt afgesloten met een tentoonstelling die als sluitstuk dient om studenten voor te bereiden op de eindexamenspositie.

C Functiehuis

In het verslagjaar zijn geen activiteiten gepland of uitgevoerd voor de doorontwikkeling van het Onderzoeksfunctiehuis.

D Diversiteit en inclusie binnen onderzoek

In het verslagjaar zijn geen specifieke activiteiten gepland of uitgevoerd voor het stimuleren van diversiteit en inclusie van het onderzoekspersoneel. Design Academy Eindhoven heeft een diversity and inclusion officer in dienst die algemeen met HR toeziet op diversiteit en inclusie bij wervings- en selectieactiviteiten.

2.3.2 Keuze-indicatoren kwalitatieve verduurzaming

In 2023 zijn de volgende activiteiten aangaande kwalitatieve verduurzaming gerealiseerd:

- Het ontwikkelen van kwaliteitszorgbeleid praktijkgericht onderzoek (op alle aspecten rond onderzoek en verantwoorde onderzoeksbeoefening).
- Vanuit het lectoraat Design and Social Justice is gewerkt aan een uitgebreid onderzoekskader teneinde design om te zetten in kennis en projecten in bouwstenen, waarbij de focus op het onderliggende onderzoek wordt gelegd dat het ontwerpproces voedt. Vaak blijven de waardevolle universele ideeën die tijdens een specifiek ontwerpproces zijn gegenereerd verborgen. SJL wil dat deze onderzoeksresultaten niet langer beperkt blijven tot de interne aspecten van het proces, maar wil dat deze waardevolle inzichten publiekelijk gedeeld worden voor verspreiding en ontwikkeling. Daarom werkt het lectoraat aan

- een gemeenschappelijk kader voor ontwerp onderzoek. Door zowel de ontwerpen als de bredere reflecties op design publiek toegankelijk te maken, wil het lectoraat bijdragen aan het cultiveren van expliciete kennis die het engagement met verschillende kennisdomeinen vergemakkelijkt. Het uiteindelijke doel is om een collaboratieve omgeving te creëren waar het collectieve begrip van design wordt verrijkt en uitgebreid door gedeelde inzichten en ervaringen.
- Evaluatiecriteria – Het lectoraat heeft richtlijnen opgesteld voor het aanpassen van evaluatiecriteria van het DAE-onderwijs, waarin bij het lesgeven en beoordelen het proces prioriteit krijgt boven het resultaat en waarbij onderzoek wordt benadrukt in plaats van projecten. Deze aanpak moedigt zowel studenten als docenten aan om actief deel te nemen aan het creëren van fundamentele (onderzoeks)bouwstenen.

2.3.3 Overige ontwikkelingen kwalitatieve verduurzaming

N.v.t.

Colofon

Jaarverslag Design Academy Eindhoven

College van Bestuur Design Academy Eindhoven
Joseph Grima en Raf De Keninck

Projectmanagement
Carline Zoete

Redactie
Marc van Dijk en Carline Zoete

Vertaling
Billy Nolan

Hoofd Financiën
Nol Manders

Hoofd Communicatie, Presentatie & PR
Raffaella Vandermühlen

Vormgeving
Ward Goes

Beeldredactie
Lisa Sneijder, Andy Norstrom en Carline Zoete

Fotografie
about.today, Angeline Swinkels, Anwyn Howarth, Boudewijn Bollmann, Carlfried Verwaayen, Diewke van den Heuvel, Femke Reijerman, Ilco Kemmere, Jeroen van der Wielen, Ronald Smits en Sean Fisher

Redactionele bijdragen door
Eva Korse, Evelyn Janssen, Henri Beelen, Ilse Meulendijks, Ivonne Versteegen, Janneke Schreuder, Leigh Tukker, Ned Kaar, Nicoline Dorsman, Olga Pullens, Pete Fung, Rolf Jansen, Tessa Blokland en Yolande Hezemans

Uitgever
Design Academy Eindhoven, afdeling Communicatie, Presentatie & PR

Emmasingel 14, Postbus 2125, 5600 CC Eindhoven
+31(0)402393939
info@designacademy.nl
www.designacademy.nl

© 2024

Design Academy Eindhoven

